

ဘေတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

ဥဒ္ဓေသ

၁-နယမာတိကာ

၁။ သင်္ကဟော အသင်္ကဟော၊ သင်္ကဟ အသင်္ကဟ ပဒဂ္ဂင်း။ သင်္ကဟိတေန အသင်္ကဟိတံ၊ သင်္ကဟိတေန အသင်္ကဟိတ ပဒဂ္ဂင်း။ (ပေ) သမ္ပယောဂါ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ပဒဂ္ဂင်း။ (ပေ) သင်္ကဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သင်္ကဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ ပဒဂ္ဂင်း။ (ပေ) ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ကဟိတံ အသင်္ကဟိတံ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ကဟိတ အသင်္ကဟိတ ပဒဂ္ဂင်း။ (ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဓသဟိ၊ တဆယံလေးပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ နယမာတိကာ နာမ၊ နယမာတိကာ မည်၏။)

၂-အပ္ပန္နရမာတိကာ

၂။ ပဉ္စ၊ ၅-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့၎င်း။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့၎င်း။ (ပေ) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၎င်း။ (ပေ) အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်၎င်း။ ဖယော၊ ဖဿ၎င်း။ (ပေ) မနသိကာရော၊ မနသိကာရ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိသာခိကေန၊ ၂၅-ပဒအလွန်ရှိသော။ ပဒသတေန၊ ပဒတရာဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ချထားအပ်သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ အပ္ပန္နရမာတိကာ နာမ၊ အပ္ပန္နရမာတိကာ မည်၏။)

၃-နယမုခမာတိကာ

၃။ တိဟိ သင်္ကဟော၊ ၃-ပါးသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ပုံကို ပြကြောင်းဖြစ်သော တိဟိ သင်္ကဟော-ဟူသော ပဒဂ္ဂင်း။ တိဟိ အသင်္ကဟော၊ ၃-ပါးသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်ပုံကို

ပြကြောင်းဖြစ်သော တိဟိ အသင်္ဂဟော-ဟူသော ပဒရင်း။ စတုဟိ သမ္ပယောဂေါ၊ ၄-ပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ပုံကိုပြကြောင်းဖြစ်သော စတုဟိ သမ္ပယောဂေါ-ဟူသော ပဒရင်း။ စတုဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ၄-ပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ပုံကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စတုဟိ ဝိပ္ပယောဂေါဟူသော ပဒရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။ စတုဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပဒတို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ နယ-မုခမာတိကာ နာမ၊ နယမုခမာတိကာ မည်၏။)

၄-လက္ခဏမာတိကာ

၄။ သဘာဂေါ၊ သဘာဂလက္ခဏာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဘာဂေါ-ဟူသော ပဒရင်း။ ဝိသဘာဂေါ၊ ဝိသဘာဂလက္ခဏာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ဝိသဘာဂေါ၊ ဟူသော ပဒရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပဒတို့ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ လက္ခဏမာတိကာ နာမ၊ လက္ခဏ မာတိကာ မည်၏။

၅-ဗာဟိရမာတိကာ

၅။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကျမ်း၌ လာသော မာတိကာသည်။ ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၏။ မာတိကာ၊ မာတိကာတည်း။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဆသဋ္ဌိတိကပဒါနိ၊ ၆၆-ပါးသော တိက်ပုဒ်တို့ကို၎င်း။ ဓမ္မ ဒုကပဒသတာနိ စ၊ နှစ်ရာသော ဒုကပုဒ်တို့ကို၎င်း။ သဒ္ဓိပိတ္တာ၊ ချုံး၍။ နိက္ခိတ္တာ၊ သော။ အယံ၊ ဤမာတိကာသည်။ ဗာဟိရ-မာတိကာ နာမ၊ ဗာဟိရ မာတိကာ မည်၏။) ဣတိ၊ ဥဒ္ဓေသ အပြီးတည်း။

နယမာတိကာ၌ ဋီကာဖွင့်အတိုင်း အနက်ကျယ်ပေးပုံ

၁-ပဌမနယ

သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော။ သင်္ဂဟော၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်ရခြင်း ဖြစ်သနည်း။ (ပုစ္ဆာ။) ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ (ဝိသဇ္ဇန။) အသင်္ဂဟော၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်ရခြင်း ဖြစ်သနည်း။ (ပုစ္ဆာ။) ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်ရခြင်း ဖြစ်၏။ (ဝိသဇ္ဇန။)

၂-ဒုတိယနယ

သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ (အသင်္ဂဟိတံ)။ ။ သင်္ဂဟိတေန၊ စက္ခာယတန အစရှိသော တရားသည် ခန္ဓာဖြင့်သာ သိမ်းယူရေတွက်အပ်သော။ အသင်္ဂဟိတံ၊ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သော စက္ခာယတနကြည်သော ရုပ်သတ္တဝီသ အစရှိသော တရားကို။ (အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်နည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်။) [ဤကား “သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတန္တိ ဟိ “သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတန္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကေသ အသင်္ဂဟိတသဒ္ဓဏ္ဍ လောပေါ ဒဠဗ္ဗော။ (ပေ) သင်္ဂဟိတေနာတိ စ ဝိသေသနေ ကရဏဝစနံ ဒဠဗ္ဗံ” ဟူသော ဋီကာအတိုင်း ပေးအပ်သောအနက် တည်း။ ဤ၌ “ဝိသေသနေ” ဟု သာမည ဆိုသော်လည်း နောက်နား၌ “န ဒုတိယ တတိယေသု ဝိယ သမာနာဓိကရဏေ ဝိသေသနေ” ဟု ဆိုအပ် လတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် “တုလျာဓိကရဏ ဝိသေသန” ဟု မှတ်ပါ။ တတိယ နယမှ စ၍။ (ဆဋ္ဌနယမှ တပါး) ဒသမနယတိုင်အောင်သော နယတို့၌ ဤနည်းအတိုင်း အပိုထည့်၍ အနက်ပေးလိမ့်မည်။]

၃-တတိယနယ

အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ (သင်္ဂဟိတံ)။ ။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ဝေဒနာ- က္ခန္ဓာ အစရှိသော တရားသည် ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူအပ် မရေတွက်အပ်သော။ သင်္ဂဟိတံ၊ အာယတန ဓာတ်ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သော သညာ သင်္ခါရ သုခမရုပ်သောဠသ နိဗ္ဗာန်အစရှိသော တရားကို။ (သင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏။)

၄-စတုတ္ထနယ

သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ (သင်္ဂဟိတံ)။ ။ သင်္ဂဟိတေန၊ သမုဒယသစ္စာ က ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ပါး အစရှိသော တရားသည်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာအစရှိသော တရားကို။ (သင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သနည်း။)

၅၃၆

ခာတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်၊ သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏။ [ဤကား “တတ္ထ စတုတ္ထပဉ္စမေသု ကတ္ထုအတ္ထေ ကရုဏာနိဋ္ဌေသော” ဟူသော ဋီကာ အတိုင်း ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ပဉ္စမနယ၌လည်း နည်းတူ။]

၅-ပဉ္စမနယ

အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ (အသင်္ဂဟိတံ)။ ။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ က ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အစရှိသော တရားသည်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သော ရုပ် 'ဝေဒနာ သညာ' သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန် အစရှိသော တရားကို။ (အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ် သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူမရေတွက်အပ်။)

၆-ဆဋ္ဌနယ

သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါ။ ။ သမ္ပယောဂေါ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သနည်း။ (ပုစ္ဆာ။) ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ (ဝိသဇ္ဇန။) ဝိပ္ပယောဂေါ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သနည်း။ (ပုစ္ဆာ။) ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။ (ဝိသဇ္ဇန။) [ဤကား “သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော၊ သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါတိ ဣမေ ဇေ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိသဇ္ဇိ-တဗ္ဗဓမ္မဝိသေသံ အနိဗ္ဗါရေတွာ သာမညေန ဓမ္မာနံ ပုစ္ဆန ဝိသဇ္ဇန နယ-ဉဇ္ဈေသော” ဟူသော ဋီကာအတိုင်း ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ကြွင်း နယတို့၌ကား “အဝသေသော နိဗ္ဗါရေတွာ” ဟူသော ဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။]

၇-သတ္တမနယ

သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ (ဝိပ္ပယုတ္တံ)။ ။ သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သော တရား နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သော တရား သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ် သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။) [ဤကား “သတ္တမာဒိသု စ စတုသု သဟယောဂေ ဒဋ္ဌဗျော၊ န ဒုတိယတတိယေသု ဝိယ သမာနာဓိကရဏေ ဝိသေသနေ” ဟူသော ဋီကာအတိုင်း ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ကြွင်း ၃-နယတို့၌လည်း နည်းတူ။]

၈-အဋ္ဌမနယ

ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ (သမ္ပယုတ္တံ)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ မယှဉ်သောတရား
နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော
တရားသည်။ (သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့
နှင့် ယှဉ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။)

၉-နဝမနယ

သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ (သမ္ပယုတ္တံ)။ ။သမ္ပယုတ္တေန၊ ယှဉ်သောတရား
နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သောတရား
သည်။ (သမ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်
သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်၏။)

၁၀-ဒသမနယ

ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တံ (ဝိပ္ပယုတ္တံ)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ မယှဉ်သောတရား
နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သောတရား
သည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်
သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်။)

၁၁-ကောဒသမနယ

သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။သင်္ဂဟိတေန၊ သမုဒယသစ္စာ
က ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့
ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သော သမုဒယ သစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-
ပါး အစရှိသော။ သမ္ပယုတ္တံ။ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားသည်။ (သမ္ပယုတ္တံ၊
အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သနည်း။ ဤမျှ
သော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်၏။) သင်္ဂဟိတေန၊
သမုဒယသစ္စာက ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သော
သမုဒယသစ္စာကြည်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ပါးအစရှိသော။ [ဤပုဒ်ကို လိုက်
စေသည်။] ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားသည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ အဘယ်
မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သနည်း။ ဤမျှသော
ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။) [သတ္တမနယ-စသည်တို့၌
“သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ” အကျေကြပ်ပုံကို ထောက်၍ ဤသို့ပေးလိုက်ပါသည်။
ရှေးအကောက်တို့၌ကား “သင်္ဂဟိတေန၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်

ရေတွက်အပ်သည့် ဖြစ်၍” ဟု ပေးလေ၏။ ထို အနက်မှာ “ကောဒသမာဒိယု ပန စတုသု(ပေ)ဝိသေသနေ ဝေ စေတ္တ ကရဏဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” ဟူသော ဋီကာ နှင့် မလျော်ပါ။ ထို ဝိသေသနဟူသည်လည်း တုလျာဓိကရဏ ဝိသေသန ဖြစ်ကြောင်းကို ရွှေ့ပြခဲ့ပြီ။ နောက်နယတို့၌လည်း နည်းတူ။]

၁၂-ဒွါဒသမနယ

သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂတိတံ အသင်္ဂဟိတံ။ ။သမ္ပယုတ္တေန၊ ဝေဒနာ-
ကုန္တာနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်
သော သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် အစရှိသော တရားဟူသော။ သင်္ဂဟိတံ၊
ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သောတရားကို၊ (သင်္ဂဟိတံ၊
အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်အပ်သနည်း။
ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်၏။) သမ္ပယုတ္တေန၊
သော။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်
သောတရားကို။ (အသင်္ဂဟိတံ၊ အဘယ်မျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့
ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သနည်း။ ဤမျှသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်
တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်။)

၁၃-တေရသမနယ

အသင်္ဂတိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။အသင်္ဂဟိတေန၊ ရူပက္ခန္ဓာက
ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့်
မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အစရှိသော။ သမ္ပယုတ္တံ၊
သမ္ပယုတ် တရားသည်။ (သမ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ။ ။) အသင်္ဂဟိတေန၊ သော။
ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ဝိပ္ပယုတ်တရားသည်။ (ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ နည်း။ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။)

၁၄-စုဒ္ဓသမနယ

ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂတိတံ အသင်္ဂတိတံ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်မယှဉ်
သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အစရှိ
သော။ သင်္ဂဟိတံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်
သော တရားကို။ (သင်္ဂဟိတံ၊ နည်း။ ။ ။) ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ သော။ အသင်္ဂ-
ဟိတံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သော တရားကို။
(အသင်္ဂဟိတံ၊ နည်း။ အပ်။)

ဤတွင် နယမာတိကာအတွက် အနက်အကျယ် ပြီး၏။

နိဗ္ဗေသ

၁-ဗုဒ္ဓမနုယ

၁-သင်္ကဟာသင်္ကဟပဒနိဗ္ဗေသ

၆။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ကတိဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ တဟိဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ကဟိတော၊ သိမ်းယူ ရေတွက် အပ်သနည်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ကဟိတော၊ သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်၏။ (ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။) ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ (ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။) အသင်္ကဟိတော၊ မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်သနည်း။ [ဤသို့ “ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓေဟိ” စသော ပုဒ်တို့ကို ရွှေမှ လိုက်စေ၍ ပေးပါ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဗ္ဗေသ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။] စတုဟိ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကေန၊ သော။ အာယတနေ၊ ဖြင့်။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ကဟိ-တော၊ မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်။ [ဒုကမ္မ-စသည်တို့၌ “ကေဟိစိ၊ အချှိ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ န အသင်္ကဟိတော၊ မသိမ်းယူ မရေတွက် အပ်ကုန်သည့် မဟုတ်၊ သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်သာ။ ကာဟိစိ၊ ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ န အသင်္ကဟိတော၊ သည်သာ”ဟု ပေးပါ။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

မူလဋီကာ အဖွင့်အတိုင်း တနည်း အနက်ပေးပုံ

ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ (ခန္ဓာဘဝေဟိ)၊ ခန္ဓာဟု သိသောဉာဏ်၊ ခန္ဓသဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာသိ၊ အနက်တို့ဖြင့်။ (တနည်း) ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓသဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ အာယတနေဟိ (အာယတန-ဘာဝေဟိ)၊ အာယတနဟု သိသောဉာဏ်၊ အာယတနသဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ တည်ရာဟူသော အနက်တို့ဖြင့်။ (တနည်း) အာယတနေဟိ၊ အာယတန သဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ ကတိဟိ၊ ဓာတုဟိ (ဓာတုဘာဝေဟိ)၊ ဓာတ်ဟု သိသော ဉာဏ်၊ ဓာတုသဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မိမိသဘောကို ဆောင်ခြင်း ဟူသော အနက်တို့ဖြင့်။ (တနည်း) ဓာတုဟိ၊ ဓာတုသဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ သင်္ကဟိတော၊

သိမ်းယူရေတွက်အပ်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓေန (ခန္ဓဘာဝေန)၊ ရူပက္ခန္ဓာဟု သိသောညွှတ်၊ ခန္ဓသဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရူပနအနက်၊ ရာသီအနက်ဖြင့်။ (တနည်း) ခန္ဓေန၊ ခန္ဓသဒ္ဓါဖြင့်။ (ပေ) အာယတနေဟိ (အာယတနဘာဝေဟိ)၊ တို့ဖြင့်။ (တနည်း) အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ပေ) ဓာတုဟိ (ဓာတုဘာဝေဟိ)၊ တို့ဖြင့်။ (တနည်း) ဓာတုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူ ရေတွက် အပ်၏။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

အမ္ဘာ။ “ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော” စသည်၌လည်း “ခန္ဓေဟိ ကတိဟိ အာယတနေဟိ” စသည်ဖြင့် ‘ဓမ္မေ လိုက်စေ၍ အနက်ကျယ် ပေးပါ။ နောက်၌လည်း ဤသို့ အနက်ကျယ် ပေးနိုင်သည်။’ သို့သော် လွယ်ကူအောင် အနက်ကျဉ်းကိုသာ ရေးမည်။ အာယတနနိဇ္ဈေသ စသည်ဝယ် ဓမ္မာယတနမ္ပ စသည်၌ “အသင်္ဂဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓတော၊ ခန္ဓာအဖြစ်မှ (ခန္ဓာဟု သိသောညွှတ် ခန္ဓသဒ္ဓါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာသီ အနက်ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ ခန္ဓသဒ္ဓါဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်မှ)။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား ၍။”ဟု ပေးပါ။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒနိဇ္ဈေသော၊ သင်္ဂဟာ- သင်္ဂဟပဒ နိဇ္ဈေသသည်။ (နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။)

၂-ဒုတိယနယ

သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒနိဇ္ဈေသ

၁၇၁။ စက္ခာယတနေ၊ စက္ခာယတနသည်။ ယေ ဓမ္မော၊ စက္ခာယတန သည် ကြဉ်အပ်သော အကြွင်း ရုပ်သတ္တဝီသ တရားတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူရေတွက်အပ်ကုန်ပြီ။ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း အာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ- တော၊ မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်ကုန်။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူ ရေတွက် ကြောင်း ဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ ကုန်။ တေ ဓမ္မော၊ စက္ခာယတနသည် ကြဉ်အပ်သော ထို ရုပ်သတ္တဝီသ တရားတို့ကို။ (ပေ) အသင်္ဂဟိတော၊ ကုန် သနည်း။ တေ ဓမ္မော၊ စက္ခာယတနသည် ကြဉ်အပ်သော ထို ရုပ်သတ္တဝီသ တရား တို့ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ မသိမ်းယူ မရေတွက်အပ်ကုန်။ န္ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ စက္ခာယတန၊

မနာယတနတို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုဟိ၊ စက္ခုဓာတ်၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၊ [နောက်၌လည်း အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။ “ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာဟူသော အရေ အတွက်ဖြင့်” စသည်ဖြင့် မပေးပဲ “သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း ခန္ဓာဖြင့်” စသည် ပေးရပုံကိုလည်း သတိပြုပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာအနက်။ ။ဒသ၊ ကုန်သော၊ အာယတနာ၊ အာယတနတို့ ၎င်း။ သတ္တရသ၊ ကုန်သော၊ ဓာတုယော၊ ဓာတ် တို့၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ အသညာတဝေါ၊ အသညာတဝ၎င်း။ ကေဝေါကာရတဝေါ၊ ကေဝေါကာရတဝဲ၎င်း။ ပရိ- ဒေဝေါ၊ ပရိဒေဝ၎င်း။ သနိဒဿနသပ္ပဋိသံ၊ သနိဒဿနသပ္ပဋိသ၎င်း။ အနိဒဿနံ၊ အနိဒဿနသပ္ပဋိသ၎င်း။ ပုနရေဝ၊ တဖန် သနိဒဿန၎င်း။ သပ္ပဋိသံ၊ သပ္ပဋိသ၎င်း။ ဥပါဒါ၊ ဥပါဒါ၎င်း တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (တောနိ၊ ဤ ၄၂-ပုဒ်တို့ကို။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤ ဒုတိယနယဝါရ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ။) [ထို့ကြောင့် “ဒုမ္မိ ရုက္ခိ” ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ ဒုမ္မိ၊ ဒုတိယနယ၌။ ရုက္ခိ၊ ၄၂-ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) စာအုပ်တို့၌ “ပုနဒေဝ” ဟု ရှိ၏။ သက္ကတ၌ “ပုနရိ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ပုနရေဝ” ဟူသော မူကွဲက မှန်သည်။ ဤ ဒုတိယနယ၌ ခန္ဓာတူ အာယတနကဲ့ ဓာတ်ကဲ့၊ တနည်း ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်ကဲ့တရားတို့ကို ဟောတော်မူသည်။]

အမှာ။ ။ဤ နယ၌ (၁) ဥဒ္ဓါန်းဂါထာ၊ (၂) အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်၊ (၃) ထိုဆောင်ပုဒ်၏ အကောက်လင်္ကာ၊ (၄) ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာတို့ကို ကျေပွန်စွာ ရစေရမည်၊ နောက်နောက် နယတို့၌လည်း ဤ အစီအစဉ်အတိုင်း လေ့လာရမည်။

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။စ-ဖော-စ-ဣ၊ အ-အ-သ-ဥ။
ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာ

အာ ဓာတ် သြဠာ ပသာဒ၊ ဣန္ဒြိယ ပရိဒေ၊
သနိ ပဋိ သနိဒဿံ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ရပ် (စ) မှတ်လေ၊
(ဖော) ၂-ထွေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ သတ်ဝိညာဏ (စ) ယူစေ၊
ဘာဝိန္ဒြေ(ဣ) မှာ (အ) တော့၊ အသညသညံ တဝ ၂-ထွေ၊
အနိဒဿံ သပ္ပဋိသေမှာ၊ (အ) မှတ်လေ သပ္ပဋိသော မတော့၊
(သ) ဟော၍ ဥပါဒါ၊ (ဥ) မှတ်ဘို့ရာ၊
စ ဖော စ ဣ အ အ သာဇယံ၊ ဥ ဧရာကောက်ကာ ပြလိုက်ပြီကဲ့လေး။

၅၄၂

ခေတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

ခေတုကထာစိမ်မြောက်ကဗျာ

ဒုမ္မာ ဟောဘို့၊ ရုပ်တချို့နှင့်၊ တချို့စိတ်ရ၊ (ယေ)စွဲ
ပြသော်၊ ရုပ်က ခန့်တူ၊ စိတ်က မူကား၊ မတူ ခေတ်သာ။

ဒုတိယော၊ သော။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော၊ တည်း။

၃-တတိယနယ

အသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ

၁၇၉။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြံ
သညာ သင်္ခါရ သုခမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊
သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတန-
သင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူ
ရေတွက်အပ်ကုန်ပြီ။ ခေတုသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ ဓမ္မဇာတ်ဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသညာ သင်္ခါရ သုခမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်
တရားတို့ကို။ ကတိဟိ (ပေ)သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သနည်း။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသညာ
သင်္ခါရ သုခမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို။ အသင်္ဂဟိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
ခန္ဓတော၊ ခန္ဓာအဖြစ်မှ။ [ဤပုဒ်၏ အနက်အကျယ်ကို ပဌမနယ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]
ဌပေတော၊ ချန်ထား၍။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ
သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန၊ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။
သင်္ဂဟိတာ။ ကောယ၊ ခေတုယာ၊ ဓမ္မဇာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ [နောက်၌
လည်း အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါနိဂေါထဝအနက်။ ။တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ စေတသိက်ခန္ဓာတို့
သည်၎င်း။ တထာ၊ ထို့အတူ ၃-ပါးကုန်သော။
သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့သည်၎င်း။ သောဠသ၊
ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ ပသာဒိန္ဒြ မနိန္ဒြတို့သည် ကြဉ်အပ်သော ဣန္ဒြ
တို့သည်၎င်း။ ပစ္စယာကာရေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါး
ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါနိ
ကမ္မဘဝ ဇာတိ ဇရာ မရဏ သောက် ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ-ပုဒ်တို့
သည်၎င်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ [အဗ္ဘန္တရမာတိကာဝယ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဒ၏
နောက်၌-ဟူလို။] စုဒ္ဓသ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ပဒ စိတ္တပဒတို့သည် ကြဉ်အပ်သော
တဆယ့်လေးပုဒ်တို့သည်၎င်း။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ ဂေါစ္စကေသု၊ ဂေါစ္စက
တို့၌။ သမတ္တိံသ၊ အတိအကျ သုံးဆယ်သော။ ပဒါနိ၊ တရားကိုယ်သ

ရကောင်းသော ပုဒ်တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စုဉ်းရဒ္ဒကာ၊ စုဉ်းရဒ္ဒကံ၊ စုဉ်းရဒ္ဒကံ၊ ဒုဝေ၊ အပ္ပစ္စယ၊ အသင်္ခတ နှစ်ပုဒ်တို့သည်၎င်း။ မဟန္တရာ၊ မဟန္တရ-ဒုဂ်မှ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော စေတသိက်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ စေတသိက်နှင့်တကွ ဝိညာတ်ခွေးကို ရသော ပုဒ်တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ သို့။ (တောနိ၊ ဤကိုးဆယ်သော ပုဒ်တို့ကို။ ဣမသ္မိ၊ ဝါရေ၊ ဤတတိယနယ ဝါရ၌။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာနိ။) [ထို့ကြောင့် “နဠာ တမ္ပိ”ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ တမ္ပိ၊ တတိယနယ၌။ နဠာ၊ ကိုးဆယ်သော ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) ဤတတိယနယ၌ ခန္ဓာကဲ့ အာယတနတူ ဇာတ်တူ တရားတို့ကို ဟောတော် မူသည်။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ဝေ သဉ် သင် နိ၊ ဣ ဇီ ဈာ ဝေ ဝိ။

ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာ

ဝေခန္ဓာ ဣန္ဒြိယနှင့်၊ ဗျာပစ္စယ ဝေဒနာ၊
 သောကဒုက္ခ ဒေါမနာ၊ နောက်ဝေဒနာ ထည့်ကာစွက်၊
 တဆယ့်တချက်(ဝေ)တွက်တာ၊
 သညာက္ခန္ဓာ သညာနှစ်၊ (သဉ်)ဟု စင်စစ် မှတ်လေပါ၊
 နဝပညာ(သင်)မှာရူ၊ သင်္ခါသမ္ပ မဂ်သစ္စာ၊
 ဣန္ဒြိယ ထက်ရှစ်ဖြာမှာ၊ သဒ္ဓါစစ္စာ မှတ်ကာပ၊
 ပဋိစ္စမတော့ ခုနစ်တန်၊ အသင် ဗျာတ ဥပါဒါနိ၊
 ဘဝကမ္မ ဥပါယံငယ်၊ သတိပဋ္ဌာန် သမ္ပဒေနှင့်၊
 အပ္ပမည ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်ဗောဓ် မဂ္ဂင်နေ၊
 ဗျာစေတနာ့ ဓိမောက္ခေဝယ်၊ မနသိကာရေ တပြုတ်ပြလို့၊
 ဂေါစ္စကဉ် တရားကိုယ်၊ ရကောင်း သုံးဆယ်ဆို၊
 နိ အလိုမှာ နိရောဓနှင့်၊ အပ္ပစ္စယ အသင် သုံးပါး ဤသို့ကြုံ၊
 ဘာဝိန္ဒေ (ဣ)ဒ္ဓယံငယ်၊ (ဇီ)က လေးတန် ဇီဝိန္ဒေနှင့်၊
 ဇာတိဇရာမရဏာ၊ ဈာန(ဈာ)တစ်သာ၊
 စေတသိက သံနှစ်ဖြာငယ်၊ နတုတိပါ စဉ်ကာထားလို့၊
 ခြောက်ပါး(စေ)ရှိ(စိ)နှစ်ထွေ၊ စိတ်သဟာတု နုပရိဝတ္တိပေ၊
 ဝေ သဉ် သင် နိ၊ ဣ ဇီ ဈာ ဝေငယ်၊ စိပါးကိုးထွေ ဖြေလိုက်ပြီကဲ့ လေး။

ဘေတုကသာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

တတိယဉ်၊ ဓမ္မာယတ၊ တချို့ရကို၊ ပြားထခန္ဓာ၊ ယေစွဲရာ၏။
 တတိယော၊ သော။ အသင်ဟိတေနသင်ဟိတပဒ်နိဒ္ဒေသော။

၅၄၄

ဓာတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

၄-စတုတ္ထနယ

သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒနိဋ္ဌေသ

၁၉၁။ သမုဒယသစ္စေန၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်
 သမုဒယသစ္စာသည် ကြည်အပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ပါး တရားတို့ကို။
 ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။
 အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။
 ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ
 ဓမ္မေဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာသည် ကြည်အပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ၄၉-ပါး
 တရားတို့သည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် သမုဒယသစ္စာတရားတို့ကို။ ကတိဟိ(ပေ)
 သင်္ဂဟိတာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာတရားတို့ကို။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။
 သင်္ဂဟိတာ။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ [နောက်၌
 လည်း အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာဓာနကံ။ - ။တ္ထေ၊ ဤ စတုတ္ထနယဝါရ၌။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်
 သော။ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။
 ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယ သုခိန္ဒြိယ ဒုက္ခိန္ဒြိယ
 သောမနသိန္ဒြိယ ဒေါမနသိန္ဒြိယ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ သဒ္ဓိန္ဒြိယ ဝီရိယိန္ဒြိယ သတိန္ဒြိယ
 သမာဓိန္ဒြိယ ပညိန္ဒြိယ အနုညာတညဿာမိတိန္ဒြိယ အညိန္ဒြိယ အညာတာဝိန္ဒြိယ
 တို့၎င်း။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စပဒါ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဖဿ တဏှာ
 ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနသိန္ဒြိယ ပုပ္ဖိယာသဟူသော
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဒတို့၎င်း။ ဥဒ္ဓါ၊ အထက်၌။ [အဗ္ဘန္တရမာတိကာဝယ် ပဋိစ္စ
 သမုပ္ပါဒ်၏ နောက်၌-ဟူလို။] ပုန၊ တဖန်။ ကောဒသ၊ သတိပဋ္ဌာန်
 သမုပ္ပဓာန် အပ္ပမညာ ဣန္ဒြိယ ဗိုလ် ဗောဇ္ဈင် မဂ္ဂင် ဖဿ စေတနာ အဓိမောက္ခ
 မနသိကာရဟူသော တဆယ့်တပါးသော ပဒတို့၎င်း။ တိသဝိခံ၊ သုံးဆယ်
 အပြားရှိသော။ ဂေါစ္ဆကပဒ၊ တရားကိုယ်သာ ရကောင်းသော ဂေါစ္ဆက
 ပုဒ်၎င်း။ ဣတိ (ဣမိနာ ပတေဒေန)၊ ဤအပြားအားဖြင့်။ (ဧကေနသတ္တတိ၊
 တခုယုတ် ခုနစ်ဆယ်သော။ ပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့ကို။ တဂဝတံ၊ ဝုတ္တာနိ။)
 [ထို့ကြောင့် “စမိ ဓုတာ”ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ စမိ၊ စတုတ္ထနယ၌။
 ဓုတာ၊ ၆၉-ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) ဤစတုတ္ထနယ၌ ခန္ဓာတူ အာယတနတူ
 ဓာတ်တူ တရားတို့ကို ယောတော်မူသည်။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။သ-မ-ဣ-သု-ပ။

ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာ

သမုဒယာ သဒ္ဓါ ဝိ၊ သတိန္တိ အဝိဇ္ဇာ၊
 ဖဿ ဣဏ္ဍာ၊ ဥပါဒါငယ်၊ ဥပါယာသာ တရုပ်ပြလို့၊
 သတ္တက ဖဿ စေတနာ၊ ဓိမောက် မနသိကာ၊
 သုံးဆယ် ဂေါစ္ဆက တရားကိုသာငယ်၊
 တေစတ္တာလီ- (သ) မှာ ရသတဲ့၊
 သစ္စာ မဂ္ဂ သမာဓိန်-စသည် ငါးပါး ဣန္ဒြိယ၊
 သင်္ခါရနှင့် ဘဝကမ် ချိန်သည်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်သတိ* အပ္ပမညတို့၊
 ပဉ္စိန္တ ဗိုလ် မောင် မဂ္ဂင်၊ ဆယ်ငါး (မ) ၌ မြင်၊
 ဘာဝိန္ဒြေ (ဣ) နှစ်ပြင်ငယ်၊ (သ) ၌ ရှစ်အင် ဝေဒနိန္ဒြေနှင့်၊
 သောက ဒုက္ခ ဒေါမနာ- (ပ) ကား ပရိဒေဝါ၊
 သ မ ဣ လု- (ပ) ငါးဖြာကို၊
 ဓမ္မခြားကာ ဝေလိက်ပြိုကွဲလေး။

ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

လေးမှာ ဝေဒ၊ သင်္ခါရနှင့်၊ သဒ္ဓ သုခ၊ တစိတ် ရှုလေ့၊
 နှစ်ခု ယေမူ၊ ဇု-ပါးတူကို၊ စွယ် ဟောရ၊
 စတုတ္ထော သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော။

ဤ-ပဉ္စမနယ

အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ

၁၉၃။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ်တခုယုတ်
 ကိုးဆယ်ဟူသော တရားတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း
 ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း
 သြဋ္ဌာရိကာယတန ဆယ်ပါး၊ ဓမ္မာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတု-
 သင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း သြဋ္ဌာရိကဓာတ် ဆယ်ပါး၊ ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် တရားတို့သည်။
 ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို။
 ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။
 အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း မနာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ-
 တာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း သတ္တဝိညာဏဓာတ်ဖြင့်။
 အသင်္ဂဟိတာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန် တရား
 တို့ကို။ ကတိဟိ (ပေ) အသင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သနည်း။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်

၌၄၆

ခေတ်ကဏ္ဍာ ပါဠိတော် နိဿယ

ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကို။ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ -
ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။
သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။ [နောက်၌လည်း
အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာအနက်။ ။သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့၎င်း။ တထာ၊
ထိုအတူ အလုံးစုံကုန်သော။ အာယတနာ၊ တို့၎င်း။
ဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ သစ္စတော၊ သစ္စာမ္ပ။ တယော၊ သမုဒယ နိရောဓ မဂ္ဂ
သုံးပါးတို့၎င်း။ သဗ္ဗာနိ၊ ဣန္ဒြိယာနိပိ၊ ဣန္ဒြေတို့၎င်း။ ပဋိစ္စတော၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်မ္ပ။ တေဝိသတိ၊ ဥပပတ္တိတဇ - ကာမဘဝ ရူပဘဝ သညီဘဝ
ပဉ္စဝေါကာရဘဝ ဤငါးပါးသည် ကြည်အပ်သော နှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော
ပုဒ်၎င်း။

ပရတော၊ နောက်၌။ (အဗ္ဘန္တရမာတိကာဝယ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဒ၏
နောက်၌။) သောဠသ၊ ပဒါ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစ မနသိကာရအဆုံးရှိသော
တဆယ့်ခြောက်ပုဒ်တို့၎င်း။ တိကော၊ တိက်၌။ တေစတ္တာလိသကံ၊ နာမက္ခန္ဓာ
တစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးကိုသာ ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ
လေးပါးနိဗ္ဗာန်ကို ရသောပုဒ်၊ ရုပ်တစိတ်ကို ရသောပုဒ်ဟူသော လေးဆယ့်
သုံးပုဒ်၎င်း။ ဂေါတ္ထကေ၊ သတ္တတိ ဒွေ စ၊ နာမက္ခန္ဓာတစိတ်ကိုသာ ရသောပုဒ်၊
နာမက္ခန္ဓာလေးပါးကို ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး နိဗ္ဗာန်ကို ရသောပုဒ်
ဟူသော ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်တို့၎င်း။ စူဠန္တရေ၊ စူဠန္တရဒုက္ခံ။ သတ္တ၊ ကုန်သော။
ပဒါ၊ အပ္ပစ္စယ အသင်္ခတ သနိဒဿန သပ္ပဋိသ ရူပိ အရူပိ လောကုတ္တရာ
ဟူသောပုဒ်တို့၎င်း။

မဟန္တရေ၊ မဟန္တရဒုက္ခံ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သော။
အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ
သုံးပါး ရသောပုဒ်၊ နာမက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗာန် ရသောပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ ထို
မဟန္တရဒုက္ခံမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော ပိဋိဒုက္ခံ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။
အဋ္ဌာရသေဝ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒါ စ၊ စိတ်
သုခမရုပ် ရသောပုဒ်၊ ခန္ဓာငါးပါးလုံး ရသောပုဒ်တို့သည် ကြည်အပ်သော
ပုဒ်တို့၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဧတာနိ၊ ဤ နှစ်ရာဇာငါးဆယ့် ခုနစ်ပုဒ်တို့ကို။ ဣဓ၊
ဤ ပဉ္စမနယနိဋ္ဌေသဝါရ၌။ ဘဂဝတာ၊ ဘာသိတာ။) သေသ၊ ကြွင်းသော
တရာလေးပုဒ်တို့ကို။ န 'ဘာသိတာ၊ ဣတိ ညတဗ္ဗာ။ [ထို့ကြောင့် "သမာရာ
မေ"ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ မေ၊ ပဉ္စမနယ၌။ သမာရာ၊ နှစ်ရာဇာငါးဆယ့်
ခုနစ်ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) ဤ ပဉ္စမနယ၌ ခန္ဓာကဲ့ အာယတနကဲ့ ဓာတ်ကဲ့
တရားတို့ကို ဟောတော်မူသည်။]

ရူပဉ္စ၊ ရူပက္ခန္ဓာသုခိ၊ ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ ဓမ္မာယတနသုခိ၊ ဓမ္မဇာတု၊
 ဓမ္မဇာတိသုခိ၊ ဣတ္ထိပုပ္ဖံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိယသုခိ၊ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယသုခိ၊
 နာမရူပံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပသုခိ၊ ဒေ၊ ကုန်သော၊ ဘဝါ၊ အသညိဘဝ
 ကေဝေါကာရဘဝသုခိ၊ ဇာတိ၊ ဇာတိသုခိ၊ ဇရာ၊ ဇရာသုခိ၊ မစ္စ၊
 မရဏသုခိ၊ ရူပံ၊ ရူပိဓမ္မသုခိ၊ အနာရမ္မဏံ၊ အနာရမ္မဏဓမ္မသုခိ၊ နောစိတ္တံ၊
 နောစိတ္တဓမ္မသုခိ၊ စိတ္တေနိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ္တေနိပ္ပယုတ္တဓမ္မသုခိ။

ဝိသံသဋ္ဌံ၊ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌဓမ္မသုခိ၊ သမုဋ္ဌာနသဟတုအနုပရိဝတ္တိ၊ စိတ္တ
 သမုဋ္ဌာနဓမ္မ၊ စိတ္တသဟတုဓမ္မ၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိဓမ္မသုခိ၊ ဒေ၊ ကုန်သော။
 ဗာဟိရံ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဓမ္မ၊ ဥပါဒါဓမ္မသုခိ၊ (ဣတိ၊ သို့) ဝိသယော၊
 အသင်္ဂဟိတတရား၏သုခိ၊ ပစ္စာ ဝိသဇ္ဇနသုခိ၊ အထူးသဖြင့် မှီရာဖြစ်သော။
 သေ (သော) နယော၊ ဤ ရူပံ အစရှိသည်ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသောနည်းကို။
 သုဗုဒ္ဓေါ၊ လွယ်ကူစွာ သိအပ်၏ (သိလွယ်၏)။ [တနည်း—“ဗာဟိရံ ဥပါဒါ
 ဒေဝီသနယော စ သုဗုဒ္ဓေါ”ဟု ပါဠိရှိသေး၏။ ဗာဟိရံ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဓမ္မ၊
 ဥပါဒါဓမ္မသုခိ၊ (ဣတိ၊ သို့) ဒေဝီသ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော။ သေ
 (သော) နယော စ၊ ဤ ရူပံ အစရှိသည်ဖြင့် ပြအပ်သောနည်းကိုလည်း။
 သုဗုဒ္ဓေါ၊ အပ်၏။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ရူ ဝေ ဝိ မ သ အ။

ဆောင်ပုဒ် အကောကံလင်္ကာ

ရူပက္ခန္ဓာ ဓာတ်အာမေဓန္တံ၊ ဘာဝိဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊
 နာမရူပံ၊ အသညာ-ကောဝေါကာရ ပေ၊
 ဇာတိဇရာ မရဏေဝယ်၊ စူဠန္တရ ရူပိဓမ္မသုခိ၊
 မဟန္တရ အနာရမ္မဏံ၊ နောစိတ္တံ ဝိယုတ္တံ၊
 သံသဋ္ဌသုခိ နတုကျန်သည်၊ နုပရိဝတ္တံ ဗာဟိရသုခိ၊
 ဥပါဒါဓမ္မ ပေါင်းမှတ်လေ၊ (ရူ)၌ ဗာဝိသေ၊
 ဒေအသိတိ ဆောင်ပုဒ်(ဝေ)မှာ၊ နည်းတတိယေ ဇဝအရသုခိ၊
 သဉ်သင်နှစ်ဝ နိဗ္ဗာဓေ-အရ ပေါင်းမှတ်လေ၊
 တဆယ့်သုံးဝ (ဝိ)အနေမှာ၊ ဝိညာဉ်ခန္ဓေ မနာယတနသုခိ၊
 ဝိညာဏဓာတ် မန်ဒြိယ၊ ပဋိစ္စ ဝိညာဏေ၊
 ဝေသသတ္တက မဟန္တရေဝယ်၊ စိတ္တနှစ်ထွေ ထည့်ကာစွက်တော့၊
 (စ)၏အတွက် သုံးဆယ့်ဟူသည်၊ စ ဖော အ သ မှီ၊
 သဉ္ဇာယတန အဇ္ဈတ္တိကို၊ (သ)တွက်နှစ်လွယ် မြဲမှတ်သားလို့၊
 တရုဒ္ဓုရ်ပါး(အ)တွက်တာ၊ ဘဝ နာမ်သုံးဖြာ၊

၅၄၀

ဇာတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

ဣဒ္ဓိပါဒ တိက်ဂေါစ္ဆကာဝယ်၊ နာမက္ခန္ဓာ နိဗ္ဗာနတို့၊
ရရသမျှ လေးဆယ့်တဆ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးဟူ၊
စဉ်တိုင်းထုတ်ခဲ့ နောက်ဒုက္ခဗျာ၊ လောကုတ်အရ ပြန်လှန်ချတော့၊
မဟန္တရသာရမ္မဏာ၊ ပိဋိဆယ့်ရှစ်ဖြာ၊
ဣ ဝေ ဝိ စ-သ အ အလာငယ်၊ ဓမ္မ-ရရာ ကောက်လိုက်ပြီကဲ့လေး။

ဇာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

ပဉ္စမဗျာ၊ စိတ္တသုခမ်၊ မစုံခန္ဓာ၊ အစိတ်သာတည်း
နှစ်ဖြာယေလဲ၊ မတူစွဲလော့။...

☞ ပဉ္စမော အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ပဒနိဒ္ဒေသော။

၆-ဆဋ္ဌနယ

သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ပဒနိဒ္ဒေသ

၁-ခန္ဓ

၂၂၀။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သဉ်။ ကတိဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။
သမ္ပယုတ္တော၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သနည်း။ (ပေ) ဇာတုဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊
နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ နတ္ထိ၊ ယှဉ်ဘက် ခန္ဓာ အာယတန
ဇာတ် မရှိ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကတိဟိ၊ (ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။)
ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သနည်း။ (ကတိဟိ၊ အာယတနေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော၊
ကတိဟိ ဇာတုဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) စတုဟိ၊
၄-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်၏။
ဧကေန၊ အာယတနေ၊ မနာယတနနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ သတ္တဟိ၊ ဇာတုဟိ၊
ဝိညာဏဇာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဧကေန၊ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်
၎င်း။ ဧကေယ၊ ဇာတုယ၊ ဓမ္မဇာတ်နှင့်၎င်း။ ဧကဟိ၊ ဓမ္မာယတန
ဓမ္မဇာတ်နှင့် အကျိုးဝင်သော စေတသိက်ဒွေပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့
တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တော။ (ဣတိ၊ ဤကားအဖြေတည်း။) [ဤသို့ စသဖြင့် အရ
ကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာအနက်။ ။ဓမ္မာယတနံ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဇာတု၊ ၎င်း။ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ၊
၎င်း။ ဇိဝိတံ၊ ဇိဝိတ၎င်း။ သဠာယတနံ၊ ၎င်း။
နာမရူပံ၊ နာမရူပ၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘဝါ စ၊ ဥပပတ္တိ-
ဘဝ ကာမဘဝ သညီဘဝ ပဉ္စဂေါကာရဘဝတို့၎င်း။ [ဤ ၄-ပါးကို
တရားကိုယ် များသောကြောင့် “မဟာဘဝ”ဟု ဆိုသည်။]

ဇာတိ၊ ၎င်း။ ဇရာ စ၊ ၎င်း။ မရဏံ၊ ၎င်း။ တိကေသု၊ တိက်တို့၌။
 ကျေနဝိသတိ၊ တခုယုတ် နှစ်ဆယ်သော။ (ပဒါ၊ အဗျာကတ အစရှိသော
 ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့၎င်း။) ဂေါစ္ဆကေသု၊ ဂေါစ္ဆ-
 ကတို့၌။ ပညာသ၊ ၅၀-သော။ (ပဒါ) စ၊ န ဟေတု အဟေတုက အစ
 ရှိသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့၎င်း။ စူဠန္တရေ၊
 စူဠန္တရဒုက္ခံ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒါ၊ သပ္ပစ္စယ သင်္ခတ အစရှိသော
 ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့၎င်း။

မဟန္တရေ၊ မဟန္တရဒုက္ခံ။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ နောစိတ္တ အစရှိ
 သောပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ ထိုမဟန္တရဒုက္ခံ။ အပရေ၊ နောက်ဖြစ်သော ပိဋ္ဌိ
 ဒုက္ခံ။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ အစရှိသော
 ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် အကုန်ရသော ပုဒ်တို့၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တေဝိသ၊
 ၂၃-ပုဒ် အလွန် ရှိသော။ တေ ပဒသတံ၊ ဤပုဒ်တရာကို။ သမ္ပယောဂေ၊
 သမ္ပယောဂ ဝိပယောဂ နိဗ္ဗေသ၌ (ဆဋ္ဌနယ နိဗ္ဗေသ၌)။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။
 ဤနယ၌ ၁၂၃-ပုဒ် ကြည့်၍ ၂၄၀-ပုဒ်တို့ကို ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့်
 “ဒေဝရာ ဆ” ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ ဆ၊ ဆဋ္ဌနယ၌။ ဒေဝရာ၊
 ၂၄၀-ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) ဋီကာအလို ၁၂၃-ပုဒ်တို့ကို ကြည့်၍ ၂၅၀-ပုဒ်
 တို့ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “နိမက္ခာ ဝါ” ဟု တနည်းဆိုကြ၏။ ဝါ၊
 တနည်း။ နိမက္ခာ၊ ၂၅၀-သောပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။)]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်

ရူ-ဝေ-ဝိ-စ၊ သ-သု-ဥ၊ ဖ-ရူ-အ-ဣ-ဈာ၊

အ-သု-အ-ဝိ-နေ၊ အ-သ-အ-အ-စေ။

ဆောင်ပုဒ် အကောက်လင်္ကာ

ရူပက္ခန္ဓာ ဓာတ် အာ သြ၊ သစ္စ နိရော ဣန္ဒြေ၊
 ဘဝ ၂-ထွေ ကေဝေါ၊ ပရိဒေဝေါ မှတ်ပါလေ၊
 သနိ အနိ သပ္ပဋိဇ္ဈေငယ်၊ အပ္ပစ္စယေ အသင်္ခတနှင့်၊
 အနိဒဿန အပ္ပဋိသံ၊ ရူပိပုဒ်လည်း မချန်၊
 မဟန္တရ အနာရမ္မဏံပါ၊ စိတ် ဝိယုတ္တံ ဝိသံသနှင့်
 ဥပါဒါဓမ္မ ပေါင်းမှတ်လေ၊ (ရူ) လေးဆယ့်သုံးပေ၊
 စေတသိက်ခွေ ၃-ပါး အနေငယ်၊ ပဋိစ္စမလေ ဝေဒနာနှင့်၊
 ၅၀ သတ္တက ဝေဒနာ သညာ၊ ခြောက်ပါး (ဝေ) တွက်တာ၊

ဝိညာဉ်ခန္ဓ မနာယတနာဝယ်၊ မနိန္ဒာ ဝိညာဏနှင့်၊
သတ္တက မဟန္တရ စိတ်နှစ်တန်၊ ခြောက်ပါး (ဝိ)၌ကြုံ၊
ဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်တန်ကို၊ (စ) တွက်အမှန် မြဲမှတ်သားလို့၊
ငါးဆယ့်ကိုးပါး (သင်) အနေ၊ နည်းတတ်ယ ပေ၊
သင်္ခါရနှင့် ဖဿနှစ်ထွေငယ်၊ စေ မိမောက် မနသိကာရေ
ခြောက်ဖြာ နှုတ်လို့၊
ငါးဆယ့်သုံးပုဒ် ဤအရာ၊ (သ) ဟု မှတ်လေပါ၊
သု ဒု သော ဧဝါ ဣန္ဒြာငယ်၊ သောတ ဒုက္ခာ ဧဝါမနတို့၊
(သု) အရလို့ မှတ်ကြလေ၊ (ဥ) ကား ဥပေက္ခိန္ဒြေ၊
ပဋိစ္စ သတ္တက ဖဿ ၂-ထွေငယ်၊ စေတနာ မနသိကာရေ (ဗ) အရတဲ့၊
ဘဝရူပ တပါး (ရူ)၊ (အ) လေးဆယ့်ခြောက်မျှ။
နာမက္ခန္ဓ အရယူသည်၊ ဘဝသုံးဆူ တိက်ဂေါတ္ထက၌၊
နှစ်ဆယ့်သုံးဝ ဆယ့်တတန်၊ ပိဋ္ဌိဒုက် ကိုးတန်၊
ဣဒ္ဓိပါဒ ဈာန ဓမ္မငယ်၊ အဓိဓောကံ (ဣ-ဈာ-အ)တဲ့၊
သုခ ဒုက္ခ သမ္ပယုတ္တာ၊ သုခ သဟဂတာ၊
ပိဋ္ဌိဒုက်က သုခပါသည်၊ ပေါင်းတော့ လေးဖြာ (သု) အရဟု၊
အဒုက္ခနှင့် ဥပေက် နှစ်ဖြာ၊ (အ) တွက် သုံးပါးသာ၊
(ဝိ) ခုနစ်ဝ ဝိပါကာငယ်၊ ပစ္စုပ္ပံ ပရိတ္တာရမ္မဏနှင့်၊
အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ တိက် ၃-တန်၊ သာရမ္မဏ မဟန်၊
နေဝဝိပါက် နဝိပါငယ်၊ အနုပါ ဒိန္နုပါဒနှင့်၊
အနုပ္ပန္န အနုပါဒိန္နာ၊ (နေ) တွက် ၄-ပါးလာ၊
ဥပါဒိန္န သင်္ကလိဋ္ဌာငယ်၊ ပုဒ်တတ်ယာ အပ္ပမာဏနှင့်၊
ပဏီတဓမ္မ ဒုက်စွဉ်၊ လောကုတ္တရဓမ္မ၊
ဂေါတ္ထက၌ ဆယ့်ရှစ်တန်မှာ၊ လောကုတ်နိဗ္ဗာန် ရသမျှတဲ့၊
ပိဋ္ဌိဒုက်က န ကာမာ၊ အပရိ အနုတ္တရာ၊
နှစ်ဆယ့်ခြောက်ဝ (အ) တွက်တာကို၊ ပေါင်း၍မှတ်ပါ
(သ) သုံးဝ မတော့၊
သဝီတက္က သဝီစာရာ၊ ပိဋ္ဌိဒုက်က ၂-ဖြာ၊
ဆယ့်ခုနစ်ဝ (အ) တွက်တာမှာ၊ အဝီတက္ကာ ဝိစာရနှင့်၊
ပီတိသဟ-ဂတဓမ္မ၊ ဂေါတ္ထက-တရားကိုယ် ချန်၊
နာမက္ခန္ဓ လေးပါးမှန်သည်၊ ဆယ့်သုံးပဒ် အရ ထုတ်တော့၊
ပိဋ္ဌိဒုက်၌ သပ္ပိတိကာ၊ ပီတိသဟဂတာ၊
နောက် (အ) အတွက် ၃-ပါးမှာမူ၊ အဝီတက္ကာ အဝီစာရနှင့်၊
ပိဋ္ဌိဒုက်က အဝီတက္ကာ၊ အဝီစာရ ပါ၊

၇-သတ္တမနယ နိဒ္ဒေသ

၅၅၁

(စေ) တွက် ခြောက်စ ဟူသည်မှာလျှင်၊ စေတသိကာ စသည်ရှိတော့၊
 မဟန္တရဒ္ဒ သူ့အလာ၊ ကောက်ပြုကြဖို့ရာ၊
 ရှုဝေဝိစသသုဉ္စပါငယ်၊ ဖ ရှု အပါ ဣဈာ ထည့်လို့၊
 အသု အဝိ တဖန်နေ၊ အသ အအ စေ၊
 ဗာဝိသတိ ဆောင်ပုဒ်တွေကို၊ နောင်မရွပ်စေ ဖြေလိုက်ပြီကဲ့လေး။

ခေတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

ခြောက်နဲ့ဟောရန်၊ ရုပ်နိဗ္ဗာန်နှင့်၊ နာမ်မရောရ၊ ရောပြန်
 ကလည်း၊ ဝိပ္ပ-ရ ပုဒ်၊ ဟောဘို့ထုတ်လေ၊ နာမ် ရုပ် နိဗ္ဗာန်၊
 ဝိယုတ္တံ မှတ်၊ သန္တာန်ခါလဲ့၊ တုံဇာတ် ကဲ့သည့်၊ နာမ်လဲ
 ဝိယုတ်၊ ရုပ်ချင်း ရုပ်မှ၊ နိဗ္ဗုတာနှင့်၊ ဝေဒနာချင်းချင်း၊
 သူ့စိတ်ချင်းတည်း၊ ချင်းချင်းသစ်၊ ယင်းတို့မှာကား၊ ၂-ဖြာ
 သမ္မ၊ ဝိပ္ပ မရှိ၊ ကေဟိစိမ္မာ၊ စေသိသမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်လည်း၊
 နာမ်ရုပ်ရောယှက်၊ မရောယှက်မှာ၊ စေသိကံသာတည်း၊ နာမ်သာ
 ရမှ၊ ရုပ်နိဗ္ဗဟု၊ မှတ်ယူဓမ္မ ခတ်သာတည်း။

ဆဋ္ဌော သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒနိဒ္ဒေသော။

၇-သတ္တမနယ

သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ

၃၀၆။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ်
 တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဝေဒနာတို့သည် ကြဉ်အပ်သော စေတသိက် ကေပညာသ
 တရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုစိတ်
 တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတို့နှင့်။ [ဝေဒနာကို သွင်းပြန်
 သည်။] ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်
 ဖြစ်ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်တရားတို့သည်။ ကတိဟိ(ပေ)
 ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်တရားတို့သည်။
 စတူဟိ၊ ဓန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဧကေန၊
 အာယတနေ၊ မနာယတနနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ သတ္တဟိ၊ ခေတုဟိ၊ ဝိညာဏ
 ခတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊
 ခေတုယာ၊ ဓမ္မခတ်နှင့်။ ကေဟိစိ၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မခတ်တို့၌ အကျုံးဝင်
 သော စေတသိက် ဒွေပညာသဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။
 [ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကိုမှီ၍ ပေးပါ။]

၅၅၂

ဓာတုကဏ္ဍာ ပါဠိတော် နိဿယ

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာအနက်။ ။ စတုရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၎င်း။
 ကေ၊ သော။ အာယတနဉ္စ၊ မနာယတန၎င်း။
 ဓာတုသု၊ ဓာတ်တို့တွင်း။ သတ္တ စ၊ ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဓာတ်တို့၎င်း။
 ဣန္ဒြိယတော၊ ဣန္ဒြိယ။ ဒွေပိ စ၊ ၂-ပါးသော မနိန္ဒြ ဥပေက္ခိန္ဒြတို့၎င်း။
 တယော၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စ၊ ဝိညာဉ် ဖဿ ဝေဒနာဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
 တို့၎င်း။ တထရိဝ (တထာ+ဝေ)၊ ထိုမှတပါးသာလျှင်။ ဖဿပဉ္စမာ၊ ဖဿလျှင်
 ၅-ခုမြောက်ရှိသော ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တ ဟူသော ပုဒ်တို့၎င်း။

အဓိမုစ္စနာ၊ အဓိမောက္ခ၎င်း။ မနသိ စ၊ မနသိကာရ၎င်း။ တိကေသု၊
 တိက်တို့၌။ တိဏိ၊ အဓုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ သဝီတက္က-
 သဝိစာရပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ ဟူသော ၃-ပါးတို့၎င်း။ အန္တရာ၊ မဟန္တရ
 ဒုဂ်မှ။ သတ္တ၊ စိတ္တပဒ၊ စေတသိကပဒ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌပဒ၊
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟတပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာနပရိဝတ္တိပဒ
 ဟူသော ခုနစ်ပါးတို့၎င်း။ မနေန၊ မနောဘေတံနှင့်။ ယုတ္တိ၊ ကေနိသမ္ပယုတ်
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရဏာ၊ သဝီတက္ကပဒ၊ သဝိစာရပဒ
 တို့၎င်း။ ဥပေက္ခာယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်။ သဟဂတာ၊ တက္ကဖြစ်သော
 ဥပေက္ခာယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဓုက္ခမသုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တပဒ၊ ဥပေက္ခာ-
 သဟဂတပဒတို့၎င်း။ ဣတိ၊ လို့။ (ဣမာနိ ပဒါနိ၊ ဤ ၃၇-ပုဒ်တို့ကို။ ဣဓ၊
 ဤ သတ္တမနယနိဒ္ဒေသဝါရ၌။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာနိ။) [ထို့ကြောင့် “သမ္ပိ
 သဂ္ဂါ”ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ သမ္ပိ၊ သတ္တမနယ၌။ သဂ္ဂါ၊ ၃၇-ပုဒ်
 တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။)]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ၈၀-၈-၉။

ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာ

ဆဋ္ဌနည်းလာ ဝေန္တဝိ၊ ၈-စေ အရှိ ပေါင်းလိုက်(ဝေ)၊
 သတ်ဝိညာဏ မိမောက္ခေယံ၊ ဝိတက်တိက်နေ ပဌမနှင့်၊
 သဝီတက္က သဝိစာရာ၊ ပိဋိဒုက် ၂-ဖြာ၊
 ဆယ့်တစ်မှတ်သား (၈)တွက်တာကို၊
 စတုဗ္ဗိဓာ (၉)အရမတော့၊
 ဥပေက္ခိန္ဒြ တတိယ ဝေ ပီ၊ ပိဋိဒုက် တလီ၊
 ၈၀-၈-၉ ထုတ်၊ ဆောင်ပုဒ်ကြီးမှာ၊
 နောင် မရှုပ်ပြီ၊ လွယ်လွန်းပါလိမ့်လေး။

ဓာတုကဏ္ဍာ အိမ်မြောင်ကဗျာ

နည်းသတ္တမ၊ စိတ်သာရနှင့်၊ ကေဝိညာဏ်၊ ကုန်ဆက်ဆံဘိ၊
စေတသိလည်း၊ ဟောဘိရွှေယေး၊ ယှဉ်ရာရွေးလေ၊ နောက်ယေး
ဝိပွ။

သတ္တမော သမ္ပယုတ္တေနဝိပွယုတ္တပဒနိဗ္ဗေသော။

ဂ-အဋ္ဌမနယ

ဝိပွယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဗ္ဗေသ

၃၁၇။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး တရား
တို့သည်။ ဝိပွယုတ္တာ၊ ဝိပွယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတ ဓမ္မာ၊ ထို နာမက္ခန္ဓာလေးပါး
တရားတို့သည်။ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ (ပေ)။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤကား အမေးတည်း။ နတ္ထိ၊ ယှဉ်တက် ခန္ဓာ အာယတန ခင်း ခြေ။ ဣတိ၊
ဤကား အဖြေတည်း။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါယာအနက်။ ဧဓ္မာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနသုခံ။ ဓမ္မဓာတု၊ သုခံ။
အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသုခံ။ နာမ-
ရူပံ၊ နာမရူပသုခံ။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသုခံ။ ဇာတိ၊ သုခံ။ ဇရာ၊
သုခံ။ မတံ၊ မရဏသုခံ။ တိကေ၊ တိက်၌။ ဒေဝ၊ နှစ်ပါးသော အဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓပဒ၊ အနိဒဿနအပ္ပဋိသပဒတို့သုခံ။ ပဌမန္တရေ၊ ရွေးဦးစွာသော စူဠန္တရ
ဒုက်၌။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသော သပ္ပစ္စယပဒ၊ သင်္ခတပဒ၊ အနိဒဿနပဒ၊
အပ္ပဋိသပဒ၊ အရူပပဒ၊ ကေနစိဝိညေယျပဒ၊ နကေနစိဝိညေယျပဒတို့သုခံ။
ဂေါစ္ဆကေ၊ ၌။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော နဟေတု အစရှိသော ပဌမဒုက် ဒုတိယ
ဒုက်တို့သုခံ။ အပရံ၊ တပါးသော။ အန္တေ၊ ပရာမာသဂေါစ္ဆက၏ နောက်၌
ဖြစ်သော မဟန္တရဒုက်၌။ စုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်လေးပါးသော နောစိတ္တ အစရှိသော
ဝိပွယုတ္တ မရသင့်သော ပုဒ်တို့သုခံ။ မတ္တကေ၊ အဆုံးဖြစ်သော ပိဋ္ဌဒုက်၌။ ဆ၊
ခြောက်ပါးသော အဝိတက္ကပဒ၊ အဝိစာရပဒ၊ အပ္ပိတိကပဒ၊ နပိတိသဟဂတပဒ၊
န သုခသဟဂတပဒ၊ န ဥပေက္ခာသဟဂတပဒတို့သုခံ။ (ဣတိ၊ သို့။ တောနိ၊
ဤ ပုဒ်တို့ကို။) န လဗ္ဘရေ၊ မရအပ်ကုန်။ ဣတိ(ဣမိနာ ပဘေဒေန)၊ ဤအပြား
အားဖြင့်။ သတ္တစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ ဧတ ဓမ္မာ၊ ဤတရား
တို့ကို။ မောသပုစ္ဆကေန၊ မောသပုစ္ဆကမည်သော အဋ္ဌမနယနှင့် တကွ။
သမုစ္ဆေဒေ၊ အဆုံးဖြစ်သော စုဒ္ဓသမနယ၌။ န လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ [ဤနယ၌
ဤ လေးဆယ့်ခုနစ်ပုဒ်ကို ကြည့်၍ သုံးရာနှစ်ဆယ့်လေးပုဒ်တို့ကို ဟောတော်
မူသည်-ဟူလို။ ထို့ကြောင့် “ဝိရာဂ ဝိဇ္ဇာ”ဟု ရွေးဆရာတို့ ဆိုကြသည်။ အဋ္ဌ၊

အဋ္ဌမနယဉ္စ။ ဝိရာဂါ၊ သုံးရာနှစ်ဆယ်လေးပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။) ဤအဋ္ဌမ
နယနှင့် စုဒ္ဓသမနယတို့၌ မရအပ်သော ပုဒ်ချင်းတူသောကြောင့် “သမုစ္ဆေဒေ
န လဗ္ဗန္တိ၊ မောသပုစ္ဆကေန စ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှု ဝေ စ ဒု သ ဥ ဥ ကာ ပ။

ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာ

ရှစ်ဆယ်နှစ်ဆူ၊ ရှု အရ၊ ဆဋ္ဌနည်းက ရှု နှစ်ထွေ၊
“နေ”လေး “အ” မှာ ဆဗ္ဗိသ၊ ဥပုန်တိက တိက်အနေ၊
အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓေကို၊ ကြိတ်ရေပါလေ ဝေ အရမတော့၊
သတ္တမက ဝေဉ်တွင်၊ သာရမ္ပဏ ယှဉ်၊
နှစ်ဆယ်သုံးတုံ လုံးကွဲရှင်ရယ်၊ (စ) ဆယ်တစ်အင် နည်းဆဋ္ဌက၊
စ သတ် အ အက် သ သုံးတန်၊ ပေါင်းလိုက်ပါတော့ မကျန်၊
(ခ) ပုဒ်အရ ခြောက်ဆယ်နှစ်တန်မှာ၊ ဒုက္ခသစ္စံ ကုသလနှင့်၊
သံကိလိဋ္ဌ ဒဿန ဟေပါ၊ အာစယနောက် သေက္ခာ၊
ပုဒ်တတိယ ယူပြီးကာလယ်၊ ပရိတ္တပါ မဇ္ဈိမနှင့်၊
အနိယတ တိက်ကယူကာ၊ အဟေတုကာမိ မွှော၊
နာမ်လေးဝနှင့် ဝိပ္ပယုတ်ပါသည်၊ ဂေါစ္ဆကလာ လေးဆယ်ပုဒ်နှင့်၊
စုဋ္ဌန္တရဗုဒ္ဓိ လောကီယာ၊ ပိဋ္ဌိဗုဒ္ဓိ မှာ၊
နာမ်လေးဝနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တာကို၊ တဆယ့်တဖြာ ပေါင်းမှတ်ရစ်တော့၊
ရာ သုံးဆယ်တစ်(သ)ဉ်မှာ၊ ဆဋ္ဌနည်း အလာ၊
ငါးဆယ်သုံးသ သုသတ္တာလယ်၊ လေးဆယ်ခြောက်ဖြာ တဖန် အ နှင့်၊
ဣဇ္ဈာနှစ်ဝ တပါးစီ၊ နောက်အ ဆယ်ခုနှစ်လီ၊
နောက်သုအရ စတုတ္ထိဝယ်၊ အဇ္ဈတိက်ဆီ အာရမ္ပဏ၌၊
ရွှေပုဒ်နှစ်ဝ တညွှစွက်မှန်မှန်၊ ပေါင်းလိုက်ပါတော့ မကျန်၊
(ဥ) ပုဒ်အရ အင်ငါးတန်မှာ၊ ဆဋ္ဌနယ် ဥ-အရနှင့်၊
အ ကား သုံးဝ ဝိပါကာ၊ ပေါင်း၍ မှတ်ယူပါ၊
နောက်ဥ အရ ဥပပတ် ဘဝါလယ်၊ သညီတဖြာ ပဉ္စဝေ နှင့်၊
ဥပါဒိန္နော ပါဒါနီ၊ ဝိတက် တတိယ၊
ဥပါဒိန္န မဟန္တရီ ပါ၊ ပေါင်းတော့ ခြောက်လီ ညီညာပြီ၊
ကာမဘဝ (ကာ)အနေ၊ ၃-ပါး (ပ)မှတ်လေ။
ပရိတ် ပစ္စုပ္ပံ အဇ္ဈ ဗဟေကို၊ အာရမ္ပဏေ ယှဉ်ကာစပ်လို့၊
သတိချုပ်၍ မှတ်လိုက်ပါ၊ မောသနည်း အလာ၊
ရှု ဝေ စ ဒု-သ ဥ ဥ ကာလယ်၊ (ပ)ရောကောက်ကာ ပြလိုက်ပြီကဲ့ လေး။

၉-နဝမနယ နိဒ္ဒေသ

၅၅၅

ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

အဋ္ဌမဉ္စ၊ သုဒ္ဓကို ဟော၊ နာမ်ရုပ်ရောလည်း၊ ဝိယောဂ ရ၊
ဟောပြန်ရ၏၊ ဖြေချပုံမှာ၊ နတ္ထိသာတည်း။
အဋ္ဌမော ဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော။

၉-နဝမနယ

သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ

၃၁၉။ ဝေဒနာက္ခန္ဓန၊ နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် စိတ်တစ်ယုတ်
ကိုးဆယ် ဝေဒနာသည် ကြဉ်အပ်သော စေတသိက် ကေပညာသ တရား
တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧတဟိ ဓမ္မဟိ၊ ထို စိတ်တစ်ယုတ်ကိုးဆယ်
ဝေဒနာသည် ကြဉ်အပ်သော စေတသိက် ကေပညာသတရားတို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊
အကြင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧတ ဓမ္မာ၊ ထို ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
တရားတို့သည်။ ကတိဟိ (ပေ) သမ္ပယုတ္တာ။ ဧတ ဓမ္မာ၊ ထို ဝေဒနာက္ခန္ဓာ
တရားတို့သည်။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။
သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊
ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိစိ၊ ဓမ္မာယတန
ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ-ဟု
ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကို
မှီ၍ ပေးပါ။]

ဥဒ္ဓါန်းဂါထာအနက်။ ။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာ၊
နာမက္ခန္ဓာတို့၎င်း။ မနာယတန မေဝ စ၊ မနာ-
ယတနသာလျှင်၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ ဧဝ၊
ကုန်သော။ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့၎င်း။ စုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။
ဣန္ဒြိယာနိ စ၊ မနိဇ္ဈေ အစ အညာတာဝိဇ္ဈေ အဆုံးရှိသော ဣန္ဒြေတို့၎င်း။

ပစ္စယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ပဒါ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ
ဝိညာဉ် ဖဿ ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ သောက ဒုက္ခ ဒေါမနဿ
ဥပါယာသ ပုဒ်တို့၎င်း။ တတော၊ ထို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
သောဋ္ဌသ၊ ကုန်သော။ (ပဒါ၊ သတိပဋ္ဌာန် အစ မနသိကာရ အဆုံးရှိသော
ပုဒ်တို့၎င်း။) တိကေသု၊ တို့၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော ဝေဒနာတိက်၌ သုံးပုဒ်၊
ဝိတက်တိက်၌ ပဌမ ဒုတိယပုဒ်၊ ပီတိတိက်၌ သုံးပုဒ်တို့၎င်း။ ဂေါစ္ဆကေ၊ ၌။

တေစတ္တာလိသ၊ ဟေတု သဟေတု စေဝ၊ သဟေတုက အစရှိသော သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော လောဆယံသုံးပုဒ်၎င်း။

မဟန္တရဒုကေ၊ ဌိ။ သတ္တ၊ စိတ္တပဒ၊ စေတသိကပဒ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တပဒ၊ စိတ္တသံသဠပဒ၊ စိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနပဒ၊ စိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနသဟတုပဒ၊ စိတ္တသံသဠသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိပဒ ဟူသော ခုနစ်ပုဒ်တို့၎င်း။ ပိဋ္ဌိဒုကေသု၊ တိဋ္ဌိ။ ဆ၊ သဝိတက္ကပဒ၊ သဝိစာရပဒ၊ သပ္ပိတိကပဒ၊ ပီတိသဟဂတပဒ၊ သုခသဟဂတပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒ ဟူသော ခြောက်ပုဒ်တို့၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဧတေ၊ ဤ တရားနှစ်ဆယ်သော ပုဒ်တို့သည်။ နဝမဿ၊ ကိုးခုမြောက် ဖြစ်သော။ ပဒဿ၊ ဥဒ္ဓေသပဒ၏။ နိဒ္ဓေသေ၊ ဌိ။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန် သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ [ထို့ကြောင့် “နဝါရိယာ”ဟု ရှေးဆရာတို့ဆိုကြသည်။ နဝ၊ နဝမနုယဌိ။ အရိယာ၊ ၁၂၀-သော ပုဒ်တို့ကို။ (ဝုတ္တာ။)]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ၂၀၀ ဝိ စ သ သု ဥ ပ ဣ ဧ ဘ အ သု သ စေ။

ဆောင်ပုဒ်အကောဏ်လင်္ကာ

ဆဋ္ဌနည်းလာ ဝေဝိစ၊ သ သု ငါးဝ ဤနည်းတူ၊
(ဥ)မူပက္ခိန် ခြေမှတ်၊ (ဖ)လည်းတရပ် ဆဋ္ဌနည်းတူ၊
ဣဒ္ဓိပါဒ ဧာနတဆူငယ်၊ အဓိမောက်မူ ဣဧာ အ တဲ့၊
နောက်(သု)အရ ခုနစ်ဖြာ၊ သု-လေး၊ အ-သုံး ပေါင်းလိုက်ဝါ၊
(သ)၏ အရ ပုဒ်ဝိသေသမှာ၊ ဝိတက်တိက်လာ ဒု-နှင့် ပ-တဲ့၊
ပီတိသဟ ဂတပဒ၊ တိက်က သုံးပါးကျန်၊
တရားကိုယ်မရသည့် ဂေါစ္ဆကပဒငယ်၊ လေးနာမက္ခန် မှန်မှန်ရသတဲ့၊
ဆယ့်သုံးပဒ ကောက်ယူကာ၊ ပိဋ္ဌိဒုက်ဌိမှာ၊
သဝိတက္က ဝိစာရာငယ်၊ ဒွေပီတိလာ ပဌမပုဒ်တို့၊
တမုဟုတ်မျှ ထုတ်ပြကောက်လေ၊ ဆဋ္ဌနည်း တူ(စေ)၊
ဝေဝိစနှင့် သ သု ဥ ဖ အနေငယ်၊ ဣဧာ အ တထေ၊
သု သ စေ နှောလို့ ဇောဗလဝ သဘောကျ ထင်မြင်၊ ဟောပါရှင်ရှင်၊
ဆယ့်သုံးပဒ၊ ပုဒ်အစဉ်ကို၊ ယုတ်တမင်၊ ဖြေရှင်းပြီကဲ့လေး။

ဓာတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

နဝါဟောရန်၊ တချို့နာမ်ရ၊ နှစ်တန်ယေဝံ၊ သံယုတ်ထဲသာ။
နဝမော သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဓေသော။

၁၀-ဒသမနယ

ဝိပ္ပယုတ္တနဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ

၉၅၃။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး တရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထို နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတရား တို့နှင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ကတိဟိ (ပေ) ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ မနာယတနနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ သတ္တဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေန၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊ ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိစိ၊ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံး ဝင်သော စေတသိက် ဒွေပညာသဟူသော အချို့တို့၌။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကို မှီ၍ပေးပါ။ ဥဒ္ဓါန်းဂါယာလည်း ဆဋ္ဌနယနှင့် တူပြီ။ ထို့ကြောင့် “ဒသာဒီသု ကမာ ဆ စ နဝေသ္မိဝ” ဟု ရှေးဆရာတို့ဆို ကြသည်။ ဒသာဒီသု၊ ဒသမနယ အစရှိသည်တို့၌။ ကမာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဆစ နဝေသ္မိဝ၊ ဆဋ္ဌနယ၊ စတုတ္ထနယ နဝမနယတို့၌ကဲ့သို့။ (ဗုတ္တာ) ဤနယနှင့် ဆဋ္ဌနယတို့၌ ဟောအပ်သော တရားချင်း တူသော်လည်း ဟောပုံ အစဉ် အားဖြင့် မတူပါ။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှ ဇေ စ ဥ ရှ အ ဝိ နေ အ အ။
ဆောင်ပုဒ် အကောက်လင်္ကာ

ဆဋ္ဌနည်းတူ ရူအရ၊ (ဝေ) သတ္တမ နည်းမကွာ၊
ရာသုံးဆယ့်နှစ် (စ) အလာမ္မာ၊ ဆဋ္ဌနယာ (စ) ခုနစ်ဝနှင့်၊
ငါးဆယ့်သုံးဝ (သ) အလာ၊ သုလည်း ခုနစ်ဖြာ၊
လေးဆယ့်ခြောက် အ တူနှင့်ချော ပါ၊ တစ်စုံ (အ) မှာ ဆယ်ခုနစ်ဝတို့၊
ပေါင်းလိုက်ကြတော့ (ဥ) လေးဖြာ၊ ဥ-တစ် အ-သုံး လုံးလိုက်ပါ၊
ရူပုဒ်အရ ရူပအဝဝယ်၊ ထို့နောက်ရှစ်ဖြာ အ အရားတော့၊
ဆဋ္ဌနည်းက အ တဖြာ၊ သုလည်း လေးပါးသာ၊
သသုံးထည့်စွက် ပေါင်းပြီးကာဝယ်၊ ဝိ ခုနစ်ဖြာ နေ လေးဝနှင့်၊
နှစ်ဆယ့်ခြောက် အ နောက်အ သုံးတန်၊ ဆဋ္ဌနည်းတူ ကြံ၊
ရှ ဇေ စ ဥ ရှ အ ဝိ မှန်တယ်၊ နေ အ နှစ်တန် လှန်လှောပြီ ကဲ့လေး။

ဓာတုတေ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

ကြည်ပဲတေရ၊ ဆယ်ကိုစ၍၊ လေးဝပိုဒ်ဟော၊ ဆ-စော-နော-ဌ၊
စဉ်တိုင်းကြွယ်၊ ဒသမဉ္စ၊ နှစ်ဝယေမှ၊ ဝိယုတ္တာ စွဲ။
ဒသမော ဝိပ္ပယုတ္တနဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော။

၆၅၆

ဘေတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

၁၁-ကောဒသမနယ

သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ

အမှတ်။ ။ ဤနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့သည် စတုတ္ထနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့နှင့် တူကုန်၏။ သို့သော် ဟောပုံအစဉ်ကား မတူပါ။ အနက်ကို ထို စတုတ္ထနယအတိုင်း ပေးပါ။ ဆောင်ပုဒ် အကောက် လင်္ကာကို အရာမကျယ် အလွယ် ညွှန်ပြရမည် ဖြစ်သောကြောင့် စုဒ္ဓသမနယအဆုံး ကျမှ ပေါင်း၍ပြတော့မည်။

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ သ မ ဣ သု ဥ ပ ။

ဘေတုကထာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

ကောဒသ၊ နည်းကစ၍၊ နယလေးမှာ၊ ယေ ကောချည်း။

ကောဒသမော

သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသော။

၁၂-ဒ္ဓါဒသမနယ

သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသ

အမှတ်။ ။ ဤနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့သည် နဝမနယ၌ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့နှင့် တူကုန်၏။ သို့သော် ဟောပုံအစဉ်ကား မတူပါ။ အနက်ကို ထို နဝမနယအတိုင်း ပေးပါ။ ဆောင်ပုဒ် အကောက်လင်္ကာကိုလည်း စုဒ္ဓသမနယ အဆုံးကျမှပင် ပေါင်း၍ပြပါမည်။

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ဝေ ဝိ သ သု ဥ ပ အ သု ဇေ။

ဒ္ဓါဒသမော

သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသော။

၁၃-တေရသမနယ

အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသ

၄၄၈။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်း၊ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ဝိညာဏက္ခန္ဓာတရားတို့ကို၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်၊ အသင်္ဂဟိ-

တာ၊ ကုန်၊ အာယတနသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူရေတွက်ကြောင်း၊ သြဠာရိကာ-
ယတန နာယိပါး ဓမ္မာယတနဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန၊ သိမ်းယူ
ရေတွက်ကြောင်း၊ သြဠာရိကာဓာတ်နာယိပါး ဓမ္မဓာတ်ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ။
တေဓမ္မာ၊ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ကတိဟိ (ပေ) သမ္ပယုတ္တာ။
တေဓမ္မာ၊ ထို ဝိညာဏက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ တိဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ စေတသိက်
ခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊
ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိစိ၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သော
စေတသိက် ဧဝညာသ ဟူသော အချို့တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ။ ကတိဟိ (ခန္ဓေဟိ
ကတိဟိ အာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတုဟိ) ဝိပွယုတ္တာ၊ ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊
ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ဝိပွယုတ္တာ။ ဒသဟိ၊ နာယိပါးကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊
သြဠာရိကာယတနတို့နှင့်။ ဝိပွယုတ္တာ။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ သြဠာရိကာဓာတ်
တို့နှင့်။ ဝိပွယုတ္တာ။ ဧကေန၊ အာယတနေ၊ ဓမ္မာယတနနှင့်။ ကောယ၊
ဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်နှင့်။ ကေဟိစိ၊ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်
သော သုခမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အချို့တို့နှင့်။ ဝိပွယုတ္တာ။
[ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကိုမှီ၍ ပေးပါ။ ဥဒ္ဓါန်းဂါထာလည်း ပဉ္စမ
နယနှင့် တူပြီ။ ဆောင်ပုဒ်အကောက်လင်္ကာကိုလည်း စုဒ္ဓသမနယအဆုံးကျမှ
ပင် ပေါင်း၍ပြမည်။]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ရှု အ။

ဓာတုကတာ အိမ်မြှောင်ကဗျာ

ထိုမှာတေရ၊ ဟောပုဒ်ပြသော်၊ ပဉ္စမနည်းထဲ၊ သြဠာစွဲနှင့်၊
စိတ်စွဲကိုသာ၊ ဟောတို့ရာ၏။

တေရသမော

အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပွယုတ္တပဒနိဇ္ဈေသော။

၁၄-စုဒ္ဓသမနယ

ဝိပွယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဇ္ဈေသ

၁-ဓန္ဒာဒိ

၄၅၆။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် နာမက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။
ဝိပွယုတ္တာ။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတရားတို့ကို။ (ပေ) သင်္ဂဟိ-
တာ။ တေဓမ္မာ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတရားတို့ကို။ စတုဟိ၊ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာ
တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ ဒွိဟိ၊ အာယတနေဟိ၊ မနာယတန ဓမ္မာယတနတို့ဖြင့်။

၅၆၀ ဓာတုကထာ ပါဠိတော် နိဿယ

အဋ္ဌဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ သတ္တဝိညာဏဓာတ် ဓမ္မဇာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ။ ကတိ-
 ဟိ (ခန္ဓေဟိ ကတိဟိ အာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတုဟိ) အသင်္ဂဟိတာ။
 ဧကေန၊ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဒသဟိ အာယတနေဟိ၊ သြဋ္ဌာရိကာ-
 ယတနတို့ဖြင့်။ ဒသဟိ၊ ဓာတုဟိ၊ သြဋ္ဌာရိက ဓာတ်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ-
 တာ။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရကောက်ကို မှီ၍ ပေးပါ။ ဥဒ္ဓါန်းဂါထာ၌
 မောဃပုစ္ဆကေန၊ အဖြေထိုက်သောတရားတို့မှ ယုတ်လျော့တင်းဆိတ်သော
 ပုစ္ဆာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (တနည်း) မောဃပုစ္ဆကေန၊ ယုတ်
 လျော့တင်းဆိတ်သော ပုစ္ဆာရှိသော အဋ္ဌမနယနှင့်တကွ။ သမုစ္ဆေဒေ၊ သင်္ဂဟ-
 အစရှိသည်တို့ကို စိစစ်ခြင်း၏ ပြတ်စဲကြောင်း ဖြစ်သော စုဒ္ဓသမ နယ၌။
 န လဗ္ဗန္တိ။ ဤသို့ ပေးရခြင်းသာ ထူး၏။ အကြောင်းမှာ အဋ္ဌမနယအတိုင်းပင်။
 ဤနယ၌ “ဘက္ခိလာ သြ” ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုကြ၏။ သြ၊ အဆုံးဖြစ်သော
 စုဒ္ဓသမနယ၌။ ဘက္ခိလာ၊ ၉၂၄-ပုဒ်တို့ကို။ (ဗုဒ္ဓာ။)]

အကျဉ်းဆောင်ပုဒ်။ ။ ရူ-ဝေ-စ-ဒု-သ-ဥ-ဥ-ကာ-ပ။

ကောဓသမ၊ ဒွါဒသမ၊ တေရသမ၊ စုဒ္ဓသမနယတို့၏
 ဆောင်ပုဒ် အကောက်လင်္ကာ

ကောဓသမ ပုဒ်ပဒ-မတော့၊ စတုတ္ထနည်း သူ့အနေ၊
 ဥပေက္ခိန် ခြေခုံလို့၊ “ဥ”တက္ခဲထုတ်ရုံမျှပေ၊
 ဒွါဒသမ-နည်းနယေမှာ၊ မိုးနဝမေ-ဝေ သဘော၌၊
 ဈာမနောနှင့် ခြောက်ခုသာ၊ မှတ်လိုက်ပါတော့ မကွာ၊
 ဝိခြောက် သတ်စ-ဣတဖြာကို၊ သည့်မှာ(ဝိ)လာ တဆယ့်လေးလို့၊
 တေပညာ(သ)နဝမာ၊ သနှင့် နည်းတူစွာ၊
 သု-ခုနစ်ဝ ဈာ-တစ်ပါငယ်၊ ပေါင်း၍ ရှစ်ဖြာ ဥ-တဝနှင့်၊
 ပ စတုက္က အ တထေ့၊ နဝမ နည်းမှီလေ၊
 နောက်(သု)အရ သတ်ဝိသေမှာ၊ သု-သ နှစ်ထေ့ ယှဉ်ကာစပ်တော့၊
 (စေ)၌ ခြောက်ရပ် ဟူသည်မှာ၊ ဆဋ္ဌနည်း စေ-သာ၊
 ဝေ ဝိ သ-နှင့် သု-ဥ-ပ မကွာအောင်၊ သ သု စေပါ ကောက်ကာပြတော့၊
 တေရသမ ပဉ္စမေ၊ (ရှု အ) နည်းတူစေ၊
 နည်းသြသာန အဋ္ဌမ မသွေအောင်၊ တက္က မကွေ သဘောပိုက်လို့၊
 ဟောလိုက်ကြတော့ ခက်ခဲဓာတ်ကျမ်းကထာ၊ နက်နဲမြတ်ကျမ်းစာ၊
 သောတုဇန နပင်သာအောင်၊ အစဉ်ကဗျာ ထွင်လိုက်ပြီကဲ့လေး။

စုဒ္ဓသမော

ဝိပွယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒနိဓဇ္ဇေသော။

ဓာတုကထာပကရဏံ၊ ဓာတုကထာကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

မာတိကာ

၁-ဥဒ္ဓေသ

၁။ ပညတ္တိယော၊ ပညတ်တုံသည်။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ ခန္ဓပညတ်၎င်း။ (ပေ) ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဘုံ။ ဆ၊ ၆-ပါးတို့တည်း။

၂။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာပနဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ ခန္ဓာဟူ၍ ပညတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) [ဤကား ပုစ္ဆာဝါကျ။] ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာပနဖြင့်။ ပဉ္စကုန္ဒော၊ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ တွေဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အကျဉ်းပညာပနဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) (ယာဝတာ၊ အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာပနဖြင့်။) ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်၎င်း။ (ပေ) ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ သည်၎င်း။ (ဟောတိ၊ ၏။ တွေဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အပြားပညာပနဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) [ဤကား ဝိသဇ္ဇနဝါကျ။ “ကိတ္တာဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ” ဟူသော ပုစ္ဆာနှင့်အညီ “တွေဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ ဟောတိ” ဟု ၂-ဝါကျလုံး၌ ထည့်ရသည်။] တွေဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကျဉ်းအပြား ၅-မျိုးသော ပညာပနအားဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓပညတ္တိ ဟောတိ။ [ဤကား နိဂုံးဝါကျ။ အနုဋ္ဌိကာအတိုင်း ပေးသည်။ အာယတနပညတ္တိ၊ ဓာတုပညတ္တိ၊ သစ္စပညတ္တိ၊ ဣန္ဒြိယပညတ္တိ-တို့၌လည်း နည်းတူ။]

ဤတွင် ခန္ဓပညတ္တိစသော ၅-ပါး၏ အကျဉ်း အကျယ် ပြီးပြီ။

အနုဋ္ဌိကာ။ “ယာဝတာ ပဉ္စက္ခန္ဓော၊ တွေဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ။ ယာဝတာ ရူပက္ခန္ဓော(ပေ) ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တွေဝတာ ခန္ဓာနံ ခန္ဓပညတ္တိ”-တိ ဝေမေတ္ထ ပါဠိယောနော ကာတဗ္ဗာ။

၅၆၂

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ မာတိကာ

၇။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာပနဖြစ်၊ ပုဂ္ဂ-
လာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ပညတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊
နည်း။) (၁) သမယဝိမုတ္တာ၊ သမယဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ (၂) အသမယ-
ဝိမုတ္တာ၊ အသမယဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ [ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။] (၄၀)
သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း
ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ [ဤသို့ အနည်းငယ်သာ ထူးတော့၏။]

ကေကံ (နိဋ္ဌိတံ ၊)

၂-ဇုကဥဒ္ဓေသ

၈။ ပုဂ္ဂလာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်တို့တည်း။ (၁) ကော-
ဓနော စ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဥပနာဟိ စ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ နိဒ္ဓေသကျမူ အနက်
အကျယ် ပေးမည်။]

ဇုကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

၃-တိကဥဒ္ဓေသ

၉။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ တယော၊ ၃-ယောက်တို့တည်း။ (၁) နိရာသော၊
အာသာ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ အာသံသော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တ
သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဝိဂတာသော၊ ကင်းသော အာသာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
၎င်း တည်း။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ နိဒ္ဓေသကျမူ အနက် အကျယ်
ပေးမည်။]

တိကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

၄-စတုက္ကဥဒ္ဓေသ

၁၀။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ (၁) အသပ္ပုရိသော၊
သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ အသပ္ပုရိသေန၊ သူတော်
မဟုတ် သူယုတ်မာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ အသပ္ပုရိသတရော၊ သာ၍
သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ သပ္ပုရိသော၊ ချီးမွမ်း
အပ် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်း၎င်း။ သပ္ပုရိသေန၊
ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းထက်။ သပ္ပုရိသ-

မာတိကာ ဥဒ္ဒေသ

၅၆၃

တရော၊ သာ၍ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဝါ၊ သာ၍ သူတော်
ကောင်း ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ [ဤသို့ စသဖြင့် ပေးပါ။ နိဒ္ဒေသ-
ကျမ္မ အနက် အကျယ်ပေးမည်။]

စတုတ္ထံ (နိဋ္ဌိတံ။)

၅-ပဉ္စကဥဒ္ဒေသ

၁၁။ ပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ (၁) ဧကစ္စော၊ အချို့သော။
(ယော) ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရဏတိ စ၊ အားလည်းထုတ်၏။
ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရီ စ၊ နှလုံးမလာယာခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ယတ္ထ၊ အကြင်
စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး
ကုန်သော။ ပါပကာ၊ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ် ၄-ရွာသို့ကျရောက်
စေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ အပရိယေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်
ကုန်၏။ တဉ္စ စေတော ဝိမုတ္တိံ၊ ထို စေတောဝိမုတ္တိကို၎င်း။ ဝါ၊ ထို ကိလေ-
သာတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိကို၎င်း။ တဉ္စ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ထို
ပညာဝိမုတ္တိကို၎င်း။ ဝါ၊ ထို ကိလေသာတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာ
ကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ အကြင် အကြင် ထင်ရှား ရှိသည့်အတိုင်း။ ဝါ၊
မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ (သော
ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ဧကစ္စော (ယော) ပုဂ္ဂလော အာရဏတိ၊
ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရီ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ပေ) နိရုဇ္ဈန္တိ။ (သော ပုဂ္ဂလော)
အတ္ထိ၊ ဧကစ္စော (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ န အာရဏတိ၊ အားလည်းမထုတ်။
ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရီ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ (ပေ) နိရုဇ္ဈန္တိ။ (သော ပုဂ္ဂလော)
အတ္ထိ....။ ဧကစ္စော (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ န အာရဏတိ၊ အားလည်း မထုတ်။
ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရီ၊ သည်။ န ဟောတိ။ (ပေ) နိရုဇ္ဈန္တိ။ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ....။
ဧကစ္စော (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ န အာရဏတိ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရီ န ဟောတိ။ (ပေ)
နိရုဇ္ဈန္တိ။ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ တဉ္စ ပညာဝိမုတ္တိံ ယထာဘူတံ၊ ပဇာနာတိ၊
အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့်
ပေးပါ။ နိဒ္ဒေသကျမ္မ အနက် အကျယ်ပေးမည်။]

ပဉ္စကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

၁၆၄

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၆-ဆက္ကဉ္စဒ္ဒေသ

၁၂။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့တည်း။ (၁) ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော၊သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနန္တဿတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနန္တဿတေသုတေဓမ္မတို့၌။ သဗ္ဗညုတံ စ၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဗလေသု၊ ဉာဏ်တော်အားတို့၌။ ဝသိဘာဝံ စ၊ စွမ်းရည်သတ္တိရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (သော ပုဂ္ဂလော)အတ္ထိ။ ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ပေ) အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနန္တဿတေဓမ္မတို့၌။ သဗ္ဗညုတံ စ၊ သို့လည်း။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ဗလေသု၊ ဝသိဘာဝံ စ၊ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။ ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော (ပေ) အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိ။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော စေဝ၊ အဆုံးကို ပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ သာဝကပါရမီ စ၊ သာဝကပါမီသို့လည်း။ ပါပုဏာတိ၊ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။ ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော (ပေ) ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌သာ။ ဒုက္ခဿ အန္တကရော ဟောတိ၊ သာဝကပါရမီ စ န ပါပုဏာတိ၊ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။ ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော (ပေ) ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ နှိပ်ငဲ့။ ဒုက္ခဿ၊ အန္တကရော စ၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ ဣတ္ထတ္ထံ၊ ဤသို့ ပြားသော ခန္ဓာ ၅-ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကာမဘဝသို့။ အနာဂန္ဓာ၊ မလာသည်။ (ဟုတွာ)၊ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။ ကေစွော (ယော) ပုဂ္ဂလော (ပေ) ဣတ္ထတ္ထံ၊ သို့။ အာဂန္ဓာ၊ သည်။ (ဟုတွာ)၊ အာဂါမိ၊ အာဂါမီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ (သော ပုဂ္ဂလော) အတ္ထိ။

ဆက္ကံ (နိဋ္ဌိတံ ။)

၇-သတ္တက ဉ္စဒ္ဒေသ

၁၃။ ပုဂ္ဂလာ၊ သတ္တ၊ တို့တည်း။ (၁) ဥဒကူပမာ၊ ရေဟူသောဥပမာ ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ နိဋ္ဌေသကျမှ အနက် အကျယ်ပေးမည်။]

သတ္တကံ (နိဋ္ဌိတံ ။)

မာတိကာ ဥဒ္ဒေသ

၅၆၅

ဂ-အဋ္ဌကဉ္စဒ္ဒေသ

၁၄။ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ။ (၁) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂသမဂီဇနာ၊ မဂ် နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ဖလသမဂီဇနာ၊ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့၎င်းတည်း။

အဋ္ဌကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

ဇ-နဝကဉ္စဒ္ဒေသ

၁၅။ ပုဂ္ဂလာ နဝ။ (၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဘဝ်ပြန် အမှန် ကိုယ် တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၎င်း။ ပစ္စေက- သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၎င်း။ (ပေ) သဒ္ဓါနုဿာရီ၊ သဒ္ဓါနုဿာရီပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ [နိဇ္ဈေသကျမ္ပ အနက်အကျယ်ပေးမည်။]

နဝကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

ခ-ဒသကဉ္စဒ္ဒေသ

၁၆။ ပုဂ္ဂလာ ဒသ။ (၁) ပဉ္စန္ဒ၊ ၅-ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣဓ၊ ဤကမတုံ၌။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) ပဉ္စန္ဒ၊ တို့၏။ ဣဓ၊ ဤ ကမတုံ၌။ (အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘောတို့ကို။) ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)

နဝကံ (နိဋ္ဌိတံ။)

ပုဂ္ဂလပညတ္တိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဗ္ဗေသ

၁-ကေကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁။ သမယဝိမုတ္တော၊ သမယဝိမုတ္တမည်သော။ ဝါ၊ သင့်လျော်သော အချိန် အချိန်၌ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်မြောက်သော ဈာန်သမာပတ်တို့ဖြင့် အချို့အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဤသတ္တလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ သင့်လျော်သော အခါအခါ၌။ သမယေန သမယံ၊ သင့်လျော်သော အချိန်အချိန်၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဝရဏ၊ ဝိတက်စသော အောက်အောက် ဈာန်အင်္ဂါတို့မှ လွတ်မြောက်သော ဈာန်သမာပတ်တို့ကို။ ကာယေန၊ သဟဇာတ နာမကာယဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိတော၊ ထိ၍။ ဝါ၊ ရ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အဏ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ သင်္ခါရတရား သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို မြင်၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကေစ္စော၊ အချို့ကုန်သော။ အာသဝါ စ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခိဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမယဝိမုတ္တော၊ သော။ ဝါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၂။ အသမယဝိမုတ္တော၊ အသမယဝိမုတ္တမည်သော။ ဝါ၊ သင့်လျော်သော အချိန်အချိန်၌ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်မြောက်သော ဈာန်သမာပတ်မရှိပဲ အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ ဣဓ (ပေ) န ဝိဟရတိ ဝေ၊ မနေနိုင်သည်သာ။ [ဟိ-သဒ္ဓါ၊ ခေါ-သဒ္ဓါတို့ကား အနက်မရှိ။] အဏ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ စ၊ သင်္ခါရတရား သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို မြင်၍သာ။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်သာ။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခိဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ကို။ အသမယဝိမုတ္တော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ အရိယေ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရိယမည်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ လောကုတ္တရာ ဝိမောက္ခအရာ၌။ အသမယဝိမုတ္တော၊ သမယ မရှိပဲ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ [ရှေးအဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ “အရိယေ၊ ကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ တို့ကို” ဟု ပေး၏။ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဋ္ဌ” ဟု ပေး၍။ အသမယဝိမုတ္တာ၌ စပ်လိုက် ပါသည်။]

၃။ ကုပ္ပဓမ္မော၊ ပျက်စီးတတ်သော သမာပတ်တရားရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊
 ဟူသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဣဓ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ ရူပသဟဂတာနံ၊
 ကသိုဏ်း နိမိတ်ဟူသောရုပ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တိနံ ဝါ၊ ရူပပါ
 ဝစရဈာန် သမာပတ်တို့ကိုသော်၎င်း။ အရူပသဟဂတာနံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်မှ
 တပါးသော ကောင်းကင်ပညတ် အစရှိသော အာရုံနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။
 သမာပတ္တိနံ ဝါ၊ အရူပပါဝစရဈာန် သမာပတ်တို့ကိုသော်၎င်း။ လာဘီ၊ ရခြင်း
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ စ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် ရခြင်းရှိပါသော်လည်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ နိကာလောဘီ၊ အလိုရှိတိုင်း ရခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 အကိစ္ဆလာဘီ၊ မပင်ပန်းသဖြင့် ရခြင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ အကသိရလာဘီ၊
 ကသိကအောက်မဟုတ်ပဲ ရခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ ပြန့်ပြန့်ပြောပြော ရခြင်းရှိ
 သည်။ န ဟောတိ၊ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိရာအရပ်၌၎င်း။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်
 အကြင် အလိုရှိအပ်သော သမာပတ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ မှ၎င်း။ ယာဝတိစ္ဆကံ၊
 အလိုရှိရာ ကာလပတ်လုံး၎င်း။ ဝါ၊ အလိုရှိရာ ကာလ၌၎င်း။ န သမာပဇ္ဇတိ-
 ပိ၊ ဝင်စားလည်း မဝင်စားနိုင်။ န ဝုဠာတိ ပိ၊ ထလည်း မထနိုင်။ [ယတ္ထ၊
 အကြင်အရပ်၌၊ (သမာပဇ္ဇတုမ္ပိ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ၎င်း။ ဝုဠာတုမ္ပိ၊ ထခြင်း
 ငှါ၎င်း။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။) ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း၎င်း။
 ယံ၊ အကြင် သမာပတ်ကို။ (သမာပဇ္ဇတုမ္ပိ ဝုဠာတုမ္ပိ ဣစ္ဆတိ။ တံ၊ ထိုသမာ
 ပတ်ကို။ တတော၊ ထိုသမာပတ်မှ။) ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း၎င်း။ ယာဝတာ၊
 အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဝါ၊ ကာလ၌။ (သမာ-
 ပဇ္ဇတုမ္ပိ ဝုဠာတုမ္ပိ ဣစ္ဆတိ။ တာဝတာ၊ ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလ
 ပတ်လုံး။ ဝါ၊ ကာလ၌။) ဣစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း၎င်း။ န သမာပဇ္ဇတိပိ
 န ဝုဠာတိပိ၊ ဤသို့လည်း အကျယ်တနည်း ပေးပါ။] ယံ(ဌာနံ)၊ အကြင်
 အကြောင်းကြောင့်။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့
 ခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ တာ သမာပတ္တိယော၊ ထို သမာပတ်တို့သည်။
 ကုပ္ပေယျ၊ ပျက်စီးကုန်ရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ၊
 ပန၊ ရှိသည်သာ။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကုပ္ပဓမ္မော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော
 ဝုဇ္ဇတိ။

အမှာ။ ။ အကုပ္ပဓမ္မ နိဒ္ဒေသ ကိုလည်း ကုပ္ပဓမ္မ နိဒ္ဒေသ၏ ပြောင်းပြန်
 အားဖြင့် အနက် ပေးပါ။ ဗရိဟာနု ဓမ္မ နိဒ္ဒေသ၌ “ပရိဟာနု-
 ဓမ္မော၊ ယုတ်လျော့တတ်သော သမာပတ်တရားရှိသော” ဟု
 ၎င်း၊ “ပရိဟာယေယျ၊ ယုတ်လျော့ရာ၏” ဟု၎င်း အနက်ပေး
 ရုံသာ။ ကြွင်းအားလုံး ကုပ္ပဓမ္မနိဒ္ဒေသနှင့်တူပြီ။ အပရိဟာနု-
 ဓမ္မနိဒ္ဒေသကိုလည်း ပရိဟာနုဓမ္မနိဒ္ဒေသ၏ ပြောင်းပြန်ပေးပါ။

၅၆၈

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော်, နိဿယ

၇။ စေတနာဘဗ္ဗော၊ သမာပတ်တို့အား ထိုက်တန်သော သမာပတ်ကို ဖြစ်စေကြောင်း၊ သမာပတ်ကို ဝင်စားကြောင်း စေတနာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည့်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဣမ (ပေ) ဝုဋ္ဌာတိပိ။ သစေ အနုသဉ္ဇေတေတိ။ အကယ်၍ သမာပတ်ဝင်စားခြင်းငှါ အဖန်ဖန် စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ် အံ့။ ဝါ။ အကယ်၍ သမာပတ် ဝင်စားသောအားဖြင့် အဖန်ဖန် စေ့ဆော် ကြိုးကုတ် အားထုတ်အံ့။ (ဝေံ သတိ) တာဟိ သမာပတ္တိဟိ၊ ထို သမာပတ် တို့မှ။ န ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်လျော့။ သစေ န အနုသဉ္ဇေတေတိ၊ အကယ်၍ သမာပတ် ဝင်စားခြင်းငှါ အဖန်ဖန် စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားမထုတ်အံ့။ ဝါ။ အကယ်၍ သမာပတ် ဝင်စားသောအားဖြင့် အဖန်ဖန် စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ်အံ့။ (ဝေံ သတိ) တာဟိ သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယတိ။ အယံ၊ ကို။ စေတနာဘဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော၊ ဝုစ္စတိ။

၈။ အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော၊ သမာပတ်တို့အား ထိုက်သော အဖန်ဖန်စောင့်ရှောက်တတ်သော ပညာနှင့် တကွဖြစ်သော သတိရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ ဣမ (ပေ) သစေ အနုရက္ခတိ၊ အကယ်၍ အဖန်ဖန် စောင့်ရှောက်အံ့။ (ဝေံ သတိ)တာဟိ သမာပတ္တိဟိ န ပရိဟာယတိ။ သစေ န အနုရက္ခတိ၊ အကယ်၍ အဖန်ဖန် မစောင့်ရှောက်အံ့။ (ဝေံ သတိ) တာဟိ သမာပတ္တိဟိ ပရိဟာယတိ။ အယံ၊ ကို။ အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော၊ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤ။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့ သည်။ အပ္ပဟိနာနိ၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်ကုန်သေး။ [အဋ္ဌကထာ၌ “ဖလက္ခဏေ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “ပြီး”ဟု ပေးရသည်။ ဤ ပါဠိရပ်ဖြင့် သောတာပတ္တိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ကြောင်းကို ပြတော်မူ၏။] စ၊ ပယ် အပ်ပြီး မဟုတ်ရုံမျှ မကသေး။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထို ၃-ပါးသော သံယောဇဉ် တရားတို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ န ပဋိပန္နော၊ မကျင့်။ [ဤ ပါဠိ ရပ်ဖြင့် သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မဟုတ်ကြောင်းကို ပြတော် မူသည်။ ထိုမျှမက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ကြောင်းကိုပါ ပြတော်မူသည်။] အယံ ပုထုဇ္ဇနော ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၁၀။ ဂေါတြတူ၊ ဂေါတြတူမည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ (ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဂေါတြတူညာဏ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော ဖဿ အစရှိသော ပရောပဏ္ဏာသ ကုသိုလ်တရားတို့၏။ သမနန္တရာ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏ လောကုတ္တရာ

မဂ်တရားသို့။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊
ထို ဂေါတြဘုဉာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဗညာအစရှိသော ပရောပဏ္ဏာသ ကုသိုလ်
တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အယံ ဂေါတြဘု ပုဂ္ဂလော
ဝုစ္စတိ။

၁၁။ ဘယူပရတော၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့် မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်
သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။
သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘယူပရတော၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်
မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်သတို့တည်း။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်
တို့သည်။ သီလဝန္တော၊ သီလရှိကုန်၏။ (တေ)စ၊ ထိုပုထုဇဉ်တို့သည်လည်း။
(ဘယူပရတံ၊ တို့တည်း။) အရဟတ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဘယူပရတော၊
အဘယူပရတ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (ဘယူပရတပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်-ဟူလို။)

၁၂။ အဘဗ္ဗာဂမနော၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘောရှိသော
မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်းအားဖြင့် မြဲသော မဂ္ဂနိယာမ၏ ဖြစ်ပေါ်
လာခြင်းအား မထိုက်သော။ ဝါ၊ မထိုက်သော သမ္ပတ္တနိယာမ၏ ဖြစ်ပေါ်
လာခြင်းရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ၊
အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကမ္မာဝရဏေန၊ မဂ် ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော
အာနန္တရိယကံနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန၊ မဂ်
ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော ကိလေသာနှင့်။ သမန္နာ-
ဂတော၊ ဝိပါကာဝရဏေန၊ မဂ် ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်
ပဋိသန္ဓေဝိပါက်စိတ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ အသန္ဒါ၊ ဘုရား တရား အရိယာ
သံဃာတို့၌ ယုံကြည်တတ်သော သဒ္ဓါ မရှိကုန်။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ ကုသိုလ်ကို ပြုလို
သော ဆန္ဒ မရှိကုန်။ ဒုပ္ပညာ၊ ဘဝင်ပညာ မရှိကုန်။ ဝါ၊ အားနည်းသော
ပညာရှိကုန်၏။ ဧဋ္ဌော၊ အရိအရံ ယုံကျသော ခံတွင်းရှိကုန်၏။ ကုသလေသု၊
ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သမ္ပတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်
သော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော
အားဖြင့် မြဲသော မဂ္ဂနိယာမသို့။ ဩက္ကမိတံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊
မထိုက်ကုန်။ ဣမေ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အဘဗ္ဗာဂမနော၊ ကုန်သော။ ဝါ၊
ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ [ဘဗ္ဗာဂမနနိဇ္ဇေသကိုလည်း ဤ
နိဇ္ဇေသ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် အနက်ပေးပါ။]

၁၄။ နိယတော၊ နိယတ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ၊ ပဉ္စ၊
၅-ယောက်ကုန်သော။ အာနန္တရိကာ၊ အာနန္တရိက ကံရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်၎င်း။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ နိယတမိစ္ဆာ

၅၇၀

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

အယုရိုကုန်၏။ (တေ)စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ နိယတာ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်ဖို့ရန် မြဲကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလာ စ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း။ နိယတာ၊ အထက် မင် ဖိုလ်အကျိုးငှါ၎င်း၊ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ၎င်း မြဲကုန်၏။ အဝသေသ၊ အာနန္တရိကပုဂ္ဂိုလ်၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အနိယတာ၊ မမြဲကုန်။

၁၅။ ပဋိပန္နကော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ စတ္တာရော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပဋိပန္နကာ၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဖလသမဂ္ဂိနော၊ ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဖလေ၊ တို့၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။

၁၆။ သမသိသိ၊ ညီမျှသော သိသရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အပုဗ္ဗံ၊ ရှေးလည်း မကျ။ အစရိမံ၊ နောက်လည်း မကျ။ (တနည်း) အပုဗ္ဗံ အစရိမံ၊ မရှေး မနှောင်း။ အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းသည်၎င်း။ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်း သည်၎င်း။ ဟောတိ။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမသိသိ၊ ညီမျှသော သိသ ရှိသော (ညီမျှသော အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းဟူသော ဦးထိပ်၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းဟူသော ဦးထိပ်ရှိသော)။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၁၇။ ဌိတကပ္ပိ၊ တည်သောကမ္ဘာရှိသော။ ဝါ၊ ကမ္ဘာကိုတန်ထားနိုင်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဤ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စာကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကပ္ပဿ စ၊ ကမ္ဘာ၏လည်း။ ဥဉ္စဟုနဝေလာ၊ မီးလောင်အပ်ရာ အခါသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ န သစ္စိ- ကရေတိ၊ မျက်မှောက် မပြုရသေး။ တာဝ၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်မပြုရသေးမီ။ ကပ္ပေါ၊ ကမ္ဘာကို။ နေဝ ဥဉ္စယေယျ၊ မီးမလောင် အပ်သေးရာ။ အယံ၊ ဤ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဌိတကပ္ပိ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဌိတကပ္ပိနော၊ တည်သော ကမ္ဘာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဝါ၊ ကမ္ဘာကို တန်ထားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တည်း။

၁၈။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဖေးကွာသော။ ဝါ၊ နတ်နှင့် တကွသော သတ္တလောကသည် ဆည်းကပ်ထိုက်သော။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက် ကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဝါ၊ နတ်နှင့် တကွသော လောကသည် ဆည်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ အဝသေသာ၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ပုဂ္ဂလ၊ တို့သည်။ အနရိယ၊ အရိယာမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

၁၉။ သေက္ခော၊ သိက္ခာ ၃-ပါးတို့ကို ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ စတ္တာရော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ မဂ္ဂနှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလ၊ တို့သည်၎င်း။ တယော၊ ၃-ယောက်ကုန်သော။ ဗလသမဂ္ဂိနော၊ ဗိုလ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလ၊ တို့သည်၎င်း။ သေက္ခာ၊ သိက္ခာ ၃-ပါးတို့ကို ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ အရဟတ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသေက္ခော၊ ကျင့်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ အဝသေသာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ပုဂ္ဂလ၊ တို့သည်။ နေဝသေက္ခာ နာသေက္ခာ၊ သေက္ခလည်း မဟုတ်၊ အသေက္ခလည်း မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

၂၀။ ဧတဝိဇ္ဇော၊ ၃-ပါးသော ဝိဇ္ဇာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ တိဟိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ ဝိဇ္ဇာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧတဝိဇ္ဇော၊ ၃-ပါးသော ဝိဇ္ဇာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

၂၁။ ဆဋ္ဌတိညော၊ ၆-ပါးသော အဘိညာဉ်ရှိသော။ (ပေ) ဆဋ္ဌတိညော၊ တည်း။

၂၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်သော။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန် ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ။ ဣဓ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနန္တဿုတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာတရားတို့၌။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုသို့ သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်းကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ထိုသစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၌လည်း (ထိုသစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း ဟူသော အရာ၌လည်း။) သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညု၏အဖြစ်သို့၎င်း။ ဗလေသု၊ ဉာဏ်တော် အားတို့၌။ ဝသိဘာဝံ စ၊ စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိသည်၏အဖြစ်သို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အယံ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၅၇၂ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၂၃။ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓမည်သော။ ဝါ၊ တသီးတခြား၊ တပါးသော အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင် သိတော်မူနိုင်သော။ (ပေ) တတ္ထ စ၊ ကြောင့်လည်း။ (ဝါ) ခွဲလည်း။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့လည်း။ န ပါပုဏ္ဏာတိ၊ မရောက်။ ဗလေသု၊ တို့၌။ ဝသိတာဝံ စ၊ သို့လည်း။ န ပါပုဏ္ဏာတိ။ အယံ၊ ကို၊ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၂၄။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တမည်သော။ (ပေ) ဣဓ ကေစ္စော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ ဈာန်သမာပတ်ဟူသော ဝိမောက္ခတို့ကို။ ကာယေန၊ သဟဇာတ နာမကာယ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိတွာ၊ ထိရ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ အယံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ သင်္ခါရတရား သစ္စာ ၄-ပါးတို့ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ အာသဝါ စ၊ အာသဝေါတို့သည်လည်း။ ပရိက္ခိဏာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တမည်သော။ ဝါ၊ ၂-ပါးစုံသော ဝိက္ခမ္ဘန သမုစ္ဆိန္နန အဖို့တို့ဖြင့် ၂-ကြိမ်တို့တိုင်တိုင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၂၅။ ပညာဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ (ပေ) ဗုဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ န ဟေဝ ဝိဟရတိ၊ နေကား မနေနိုင်။ စ၊ ထိုသို့ပင် မနေနိုင်ပါသော်လည်း။ အယံ၊ ၏။ (ပေ) အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ပညာဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ ဝါ၊ ပညာဖြင့်သာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၂၆။ ကာယသက္ခိ၊ မည်သော။ (ပေ) အာသဝါ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ကာယသက္ခိ၊ မည်သော။ ဝါ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော ကာယဖြင့် နိရောဓဟူသော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၂၇။ ဒိဋ္ဌိဝုတ္တော၊ မည်သော။ (ပေ) ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ တဏှာကြည်ထား တေဘူမကတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယတာဘူတံ၊ အကြင် အကြင် ထင်ရှား ရှိသည့်အတိုင်း။ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြား အားဖြင့် သိ၏။ အယံ၊ ဤတဏှာသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာတည်း။ (ပေ) အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိရောဓ သစ္စာတည်း။ (ပေ) အယံ၊ ဤ အဋ္ဌဂီက အရိယမဂ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသို့ ရောက်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်ဖြစ်သော

မဂ္ဂသစ္စာတည်း။ (ပေ) အဿ၊ တိပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ တထာဂတပုံ-
 ဝေဒိတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဓမ္မာ စ၊ သစ္စာ
 ၄-ပါး တရားတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။
 ဝေါပဒိဋ္ဌာ၊ အထူးသက်ဝင်၍ မြင်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝေါစရိတာ၊ အထူး
 သက်ဝင်၍ လှည့်လည်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ အဿ၊ ၏။ (ပေ)။
 အာသဝါ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပရိက္ခိကာ ဟောန္တိ။ အယံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊
 မည်သော။ ဝါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို မြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
 နိရောဓသို့ရောက်ပြီးသော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၂၈။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ မည်သော။ (ပေ) စ ခေါ၊ တို့သို့ပင် အာသဝေါတို့
 ကုန်ကုန်သော်လည်း။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အာသဝါ၊ တို့သည်။
 ပရိက္ခိကာ၊ ကုန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ) ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဝေ၊ တူ။
 သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသဝါ ပရိက္ခိကာ)၊ နော(ဟောန္တိ)၊
 မဖြစ်ကုန်။ အယံ၊ ကို။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့် ကိလေသာတို့မှ
 လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တမည်သော။ (တနည်း) သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊
 သဒ္ဓါဖြင့် အထူးသက်ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါဝိမုတ္တ မည်သော။
 ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၂၉။ ဓမ္မာနုသာရိ၊ မည်သော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဝါ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို
 မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်စဉ်။ ပညိန္ဒိယံ၊ ပညိခန့်သည်။
 အဓိမတ္တံ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ပညာဝါဟိ။
 ပညာကို အထူးသဖြင့် ဆောင်စေသော။ ဝါ၊ ပညာကို အထူးသဖြင့် ဖြစ်စေ
 သော။ (တနည်း) ပညာဝါဟိ။ ဤသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို
 နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု ဆောင်နိုင်သော ပညာရှိသော။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ပညာ
 ရှေ့သွားရှိသော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌
 ဖြစ်စေ၏။ အယံ၊ ကို။ ဓမ္မာနုသာရိ၊ ပညာဓမ္မဖြင့် အစဉ်လိုက်သော။ ပုဂ္ဂလော
 ဝုစ္စတိ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ ဓမ္မာနုသာရိ၊ မည်၏။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ ဌိတော၊ တည်သည်။
 (သမာနော၊ သော်။) ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ မည်၏။

၃၀။ သဒ္ဓါဝါဟိ။ သဒ္ဓါကို အထူးသဖြင့် ဆောင်စေသော။ ဝါ၊
 သဒ္ဓါကို အထူးသဖြင့် ဖြစ်စေသော။ (တနည်း) သဒ္ဓါဝါဟိ။ ဤ
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှု ဆောင်နိုင်သော သဒ္ဓါ
 ရှိသော။ (ပေ) သဒ္ဓါနုသာရိ၊ သဒ္ဓါဖြင့် အစဉ်လိုက်သော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။
 [ကြွင်းအားလုံး လွယ်မြို့။]

၅၇၄

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၃၁။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ မည်သော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ ထို၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အဝိနိပါတ-
 ဓမ္မော၊ ကင်းသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရခြင်း သဘောရှိသော။
 နိယတော၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သစ္စာ
 ၄-ပါးကို သိကြောင်းဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဟူသော အလွန်ရောက်အပ်
 သော မှီရာရှိသော။ ဝါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိလတ္တံ့ကြောင်း ဖြစ်သော
 အထက်မဂ် ၃-ပါးဟူသော အလွန်ရောက်အပ်သော လည်းလျောင်းရာ
 ရှိသော။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ သော၊ ထို သောတာပန်သည်။
 သတ္တကုတ္တု၊ ခုနစ်ကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ ဒေဝေ စ၊ နတ်တို့သို့၎င်း။ မာနုသေ စ၊
 လူတို့သို့၎င်း။ သန္တာဝိတွာ၊ ပြေးသွား၍။ သံသရိတွာ၊ ကျင်လည်၍။
 ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရောတိ၊ ပြုနိုင်၏။
 အယံ၊ ကို။ သတ္တကုတ္တုပရမော၊ ခုနစ်ကြိမ်သော အလွန်ဆုံးဖြစ်သော
 တဝသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၂။ ကောလံကောလော၊ မည်သော။ (ပေ) သော၊ ထို သောတာပန်
 သည်။ ဒေ ဝါ၊ ၂-ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍံ ဝါ၊ ၃-ပါး
 သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့သို့။ သန္တာဝိတွာ၊ ပြေးသွား၍။
 သံသရိတွာ၊ ကျင်လည်၍။ (ပေ) ကရောတိ၊ အယံ၊ ကို။ ကောလံကောလော၊
 မြတ်သော အမျိုးတခုမှ မြတ်သော အမျိုးတခုသို့ သွားတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော
 ဝုစ္စတိ။

၃၃။ ကေဗိဇီ၊ မည်သော။ (ပေ) သော၊ ထို သောတာပန်သည်။
 ကေယေဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ မာနုသကံ၊ လူ၌ ဖြစ်သော။ ဘဝံ၊
 ဘဝကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ (ပေ) ကရောတိ၊ အယံ၊ ကို။ ကေဗိဇီ၊
 တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ဟူသော ခန္ဓာ၏ မျိုးစေ့ရှိသော။
 ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၄။ သကဒါဂါမိ၊ မည်သော။ (ပေ) တိဏ္ဍံ၊ သံယောဇနာနံ၊ ထို၏။
 ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်။ ဓာဝ ဒေါသ မောဟာနံ၊ ထို၏။ တနုတ္တာ၊ နည်းပါး
 ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ဟောတိ၊ သကံဒေဝ၊ တကြိမ်သာ။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂန္တာ၊
 ပဋိသန္ဓေ နေလာ၍။ ဒုက္ခဿ အန္တံ ကရောတိ၊ အယံ၊ ကို။ သကဒါဂါမိ၊
 ဤလောကသို့ တကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေလာခြင်းရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၅။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက် ကာမဘုံသို့ ကပ်
 ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အောက် ကာမဘုံဟူသော အပို၏ အစီးအပျိုး

ဖြစ်ကုန်သော၊ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏၊ ပရိက္ခယာ၊ ကြောင့်၊ ဩပပါတိကော၊ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မလောက၌။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိသည်။ တသ္မာ လောကော၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မလောကမှ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော၊ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိသည်။ (ဟောတိ။) အယံ၊ကို။ အနာဂါမိ၊ဤလူပြည်သို့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ပြန်လာခြင်းမရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၆။ သော၊ ထိုအနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပပန္နံ သမနန္တရာ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့သော်လည်း။ ဥပရိတ္တိမာနံ၊ အထက်ရူပဘုံဝယ် တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို။ သဉ္ဇနေတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေနိုင်၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေးသည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ဖြစ်၍သော်လည်း။ ဥပရိတ္တိမာနံ သံယောဇနာနံ ပဟာနာယ အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ၊ [ဤကား အဋ္ဌကထာနည်းတည်း။] (တနည်း) သော၊ သည်။ (ဧတေန ပုဂ္ဂလေန၊ ဤအနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဥပပန္နံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) (အထ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) သမနန္တရာ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့သော်လည်း။ ဥပရိတ္တိမာနံ (ပေ) သဉ္ဇနေတိ၊ (တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုအနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏။) အာယုပ္ပမာဏံ၊သည်။ ဝေမဇ္ဈံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ။ ဧတ္ထန္တရေ ဝါ၊ အာယုပ္ပမာဏသည် အလယ်သို့ မရောက်သေးမီ ဤအတွင်း၌သော်လည်း။) ဥပရိတ္တိမာနံ (ပေ) သဉ္ဇနေတိ၊ [ဤကား ဋီကာ နည်းတည်း။] အယံ၊ ကို။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယံ၊ အာယုပ္ပမာဏ၏ အလယ်သို့ မရောက်မီအတွင်း၌ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသော၊ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၇။ သော၊ ထိုအနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်း အရှည်ကို။ ဝေမဇ္ဈံ၊ အလယ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ ကာလကိရိယံ၊ သေချိန်ကို ပြုခြင်းသို့။ ဝါ၊ သေချိန်ကို ပြုရာအခါသို့။ ဥပဟစ္စ၊ ကပ်ရောက်၍။ ဥပရိတ္တိမာနံ (ပေ) သဉ္ဇနေတိ။ အယံ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယံ၊ သေချိန်ကို ပြုခြင်း (ပြုရာအခါ)သို့ ကပ်ရောက်၍ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသော၊ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၃၈။ သော၊ သည်။ အသင်္ခါရေန၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ပြုပြင် တိုက်တွန်း ကြောင်းဖြစ်သော လွန်ကဲသော ပယောဂ မရှိသဖြင့်။ ဥပရိတ္တိမာနံ (ပေ) သဉ္ဇနေတိ။ အယံ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ပြုပြင်တိုက်တွန်း ကြောင်းဖြစ်သော လွန်ကဲသော ပယောဂမရှိပဲ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံ သော၊ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၅၇၆

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၃၉။ သသင်္ခါရေန၊ ဝိပဿနာညာဏ်ကို ပြုပြင် တိုက်တွန်းကြောင်း ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ပယောဂနှင့် တကွ (ပေ) သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ဝိပဿနာညာဏ်ကို ပြုပြင် တိုက်တွန်းကြောင်း ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ပယောဂနှင့် တကွ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသော။ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓတိ။

၄၀။ သော၊ သည်။ အဝိဟာ၊ အဝိဟာဘုံမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (ဟုတ္တာ။) အတပုံ၊ အတပွါဘုံသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ (ပေ) အကနိဋ္ဌေ၊ အကနိဋ္ဌာဘုံ၌။ (ပေ) သဉ္စနေတိ။ အယံ၊ ဥဒ္ဓိသောတော၊ အထက်သို့ ဆောင်တက်သော တဏှာသောတ ဝဋ်သောတ ရှိသော။ (တနည်း) ဥဒ္ဓိသောတော၊ အထက်၌ ရုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အထက်ဖြစ်သော မဂ္ဂသောတရှိသော။ အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အကနိဋ္ဌာဘုံသို့ သွားသော။ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓတိ။

၄၁။ သောတာပန္နော၊ မည်သော။ (ပေ) (ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်နည်း။ တိဏ္ဍံ၊ သံယောဇနာနံ၊ ထို့ကို။ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ [“သောတာပတ္တိ (ပေ) ပဋိပန္နော”ကို ထပ်၍ ချဲ့တော်မူသည်။] ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိဏ္ဍံ၊ သံယောဇနာနံ၊ ထို့ကို။ ပဟိနာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အယံ၊ ကို။ သောတာပန္နော၊ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓတိ။

၄၂။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါနံ၊ ကာမရာဂ၊ ဗျာပါဒတို့၏။ တနုဘာဝါယ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သကဒါဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင် သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါ၊ တို့သည်။ တနုဘူတာ၊ နည်းပါးသည့်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ အယံ၊ သကဒါဂါမိ၊ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓတိ။

၄၃။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါနံ၊ ထို့ကို။ အနုဝသေသပ္ပဟာနာယ၊ အကြွင်း မရှိအောင် ပယ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အနာဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ တည်း။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ အနုဝသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ ကာမရာဂဗျာပါဒါ၊ ထို့ကို။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အယံ၊ ကို။ အနာဂါမိ၊ မည်သော။ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓတိ။

၂-ဒုကပုဂ္ဂလပညတ္တိ နိဒ္ဒေသ

၅၇၇

၄၄။ ရူပရာဂ အရူပရာဂ မာန ဥဒ္ဓစ္စ အဝိဇ္ဇာယ၊ ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ မာန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဝိဇ္ဇာကို။ အနဝသေသပုဟာနာယ၊ ၄၂။ ပဋိပန္နော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အရဟတ္တဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ၄၂။ ပဋိပန္နော၊ တည်း။ ယသ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ အနဝသေသ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ ရူပရာဂေါ၊ ရူပရာဂကို၎င်း။ အရူပရာဂေါ၊ ကို၎င်း။ မာနော၊ ကို၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို၎င်း။ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အယံ၊ အရဟတ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

ကောနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၂-ဒုကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၄၅။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကောဓနောဟူသောပါဌ်၌။ ကောဓော၊ ကောဓဟူသည်။ ကတမောနည်း။ [ယော ကောဓော စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မွေသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အကုသလနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ (၄၁၀) နှင့် ဒုက နိက္ခေပကဏ္ဍ ပုဒ်ရေ (၁၀၆၆) ဒေါသနိဒ္ဒေသတို့၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ယသ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ အယံ ကောဓော၊ ဤကောဓကို။ အပ္ပဟိနော၊ မပယ် အပ်သေး။ အယံ၊ ဤ ကောဓကို မပယ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကောဓနော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။

၄၆။ ဥပနာဟိ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ရှိသော။ (ပေ) ဥပနာဟော၊ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်းဟူသည်။ ကတမော။ [ပုဗ္ဗကာလံ (ပေ) ဝုစ္စတိ ဥပနာဟော.... ဤ ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝိဘင်းပါဠိတော်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်း၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ ပုဒ် ရေ (၀၉၁) ကောဓနိဒ္ဒေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၄၇။ မက္ခိ၊ သူတပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်လေ့ရှိသော။ (ပေ) [ယော မက္ခော (ပေ) ဝုစ္စတိ မက္ခော....ဤပုဒ်တို့ကို ဝိဘင်းပါဠိတော်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်း၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ (၀၉၂) မက္ခနိဒ္ဒေသ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

၄၈။ ပဋ္ဌာသိ၊ အဖျင်းမူ အင်တူ ပြုလေ့ရှိသော (ဂုဏ်ပြိုင်လေ့ရှိသော)။ (ပေ) [ယော ပဋ္ဌာသော (ပေ) ဝုစ္စတိ ပဋ္ဌာသော.... ဤပုဒ်တို့ကို ဝိဘင်း ပါဠိတော်၊ ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုဝိဘင်း၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ (၀၉၂) ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၇၀ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၄၉။ ဣဿကီ၊ ငြူစူခြင်းရှိသော။ (ပေ) [ယာ (ပေ) ဝံစွတိ ဣဿာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၁၂၆) ဣဿာ နိဇ္ဇေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၀။ မစ္ဆရီ၊ ဝန်တိုခြင်းရှိသော။ (ပေ) [ပဉ္စ (ပေ) မစ္ဆရိယံ... ဤပုဒ် တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၁၂၇) မစ္ဆရိယ နိဇ္ဇေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၁။ သဌော၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသော။ (ပေ) [ကတမံ သာဌေယံ (ပေ) သာဌေယံ... ဤ ပုဒ်တို့ကို ဝိဘင်းပါဠိတော်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်း၊ ဒုကနိဇ္ဇေသ ပုဒ်ရေ (၇၉၄) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၂။ မာယာဝီ၊ လှည့်ပတ်တတ်သော မာယာရှိသော။ (ပေ) [ဣဇေ ကဇ္ဇော (ပေ) မာယာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဝိဘင်းပါဠိတော်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်း၊ ဒုကနိဇ္ဇေသ၊ ပုဒ်ရေ (၇၉၄) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၃။ အဟိရိကော၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်တတ်သော။ (ပေ) [ယံ (ပေ) သမာပတ္တိယာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၃၀) ဟိရိဗလနိဇ္ဇေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၄။ အနောတ္တပ္ပိ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်ခြင်းမရှိသော (ပေ) [ယံ န (ပေ) သမာပတ္တိယာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အကုသလ နိဇ္ဇေသ ပုဒ်ရေ (၃၀၀) အနောတ္တပ္ပဗလနိဇ္ဇေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၅။ ဒုဗ္ဗစော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) ဒေါဝစယတာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၃၂) ဒေါဝစယတာဒုဂ်၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၆။ ပါပမိတ္တော၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) ပါပမိတ္တတာ... ဤ ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုက နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၃၃) ဒေါဝစယတာဒုဂ်၌ပင် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၇။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရော၊ မလုံခြုံစေအပ် မစောင့်ရှောက် အပ်သော တံခါးရှိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရတာ... ဤပုဒ် တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၅၂) ဣန္ဒြိယေသု အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရတာဒုဂ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၈။ ဘောဇနေ၊ ၌။ အမတ္တည၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) အမတ္တညတာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက

ဒုက နိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၅၃) ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဒုက္ခံပင် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၉။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော။ (ပေ) [ကတမံ (ပေ) မုဋ္ဌဿတံ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၅၆) မုဋ္ဌဿတုဒုက္ခံ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၀။ အသမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော။ (ပေ) [ကတမံ (ပေ) အသမ္ပဇညံ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ အကုသလနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ (၃၉၀) မောဟနိဒ္ဒေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၁။ သီလဝိပနော၊ ပျက်စီးသော သီလရှိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) သီလဝိပတ္တိံ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၆၀) သီလဝိပတ္တိဒုက္ခံ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၂။ ခိဋ္ဌဝိပနော၊ ပျက်စီးသော အယူရှိသော။ (ပေ) [ကတမာ (ပေ) ခိဋ္ဌဝိပတ္တိံ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၆၉) သီလဝိပတ္တိဒုက္ခံပင် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၆၃။ အတ္တတ္တသယောဇနော၊ အတ္တတ္တသယောဇဉ်ရှိသော။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။ (၆၄)လည်း လွယ်ပြီ။ (၆၅)မှ (၇၂) တိုင်အောင် ရှေ့၌ အနက် ပေးခဲ့ရာ ဌာနတို့ကို ညွှန်းခဲ့ပြီ။]

၇၃။ [ယံ (ပေ) သမာပတ္တိယာ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၃၀) ဟိရိဗလနိဒ္ဒေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၄။ [ယံ (ပေ) သမာပတ္တိယာ... ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၃၁) ဩတ္တပ္ပဗလနိဒ္ဒေသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၅။ [ကတမာ (ပေ) သောဝဿတာ...ဤ ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်၊ သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၃၄) သောဝဿတာ ဒုက္ခံ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၆။ [ကတမာ (ပေ) ကလျာဏမိတ္တတာ...ဤပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်၊ သုတ္တန္တိကဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၃၅) သောဝဿတာဒုက္ခံ ပင် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၇၇-၇၈။ [ကတမာ (ပေ) ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ-စသောပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၅၄-၁၃၅၆) ဣန္ဒြိ-ယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာဒုက္ခံ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၅၈၀ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၇၉-၈၀။ [ယာ သတိ (ပေ) သမ္မာသတိ...စသော ပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၊ စိတ္တပုဂ္ဂါဒကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၄) သတိန္ဒြိယ နိဇ္ဈေသ၊ (၁၆) ပညိန္ဒြိယ နိဇ္ဈေသတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၈၁-၈၂။ [ကတမာ (ပေ) သီလသမ္ပဒါ...စသောပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၊ သုတ္တန္တိက ဒုကနိက္ခေပကဏ္ဍ၊ ပုဒ်ရေ (၁၃၇၀, ၁၃၇၁) သီလသမ္ပဒါ ဒုကံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၈၃။ လောကသ္မိံ၊ လောကဉ္စ။ ဒုလ္လဘာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ရအပ်ကုန်သော။ ဧဒေါ ၂-ယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗကာရိ၊ ရှေးဦးစွာ ပြုလေ့ ရှိသည်။ (ဟောတိ။ သော)စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ယော၊ သည်။ ကတည၊ သူတပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးကို သိလေ့ရှိသည်။ ကတဝေဒိ၊ သူတပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးကို ထင်ရှားစေလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားအောင် ပြုလေ့ရှိသည် (ကျေးဇူးဆပ်လေ့ရှိသည်)။ (ဟောတိ။ သော) စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ လောကသ္မိံ၊ ဤ၊ ဒုလ္လဘာ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဒေ၊ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ဟူသည်။ ဣမေ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

၈၄။ ဒုတ္တပ္ပယာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေအပ်ကုန်သော။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လန္တံ လန္တံ၊ ရအပ် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ နိက္ခိပတိ၊ (မသုံး စွဲပဲ) ချထား၏။ ဝါ၊ သိမ်းဆည်း၏။ (သော)စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ယော၊ သည်။ လန္တံ လန္တံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇတိ၊ စွန့်လွှတ်၏။ (သော)စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ (ပေ) [(၈၅)၌ “သုတပ္ပယာ၊ လွယ်ကူစွာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေ အပ်ကုန်သော”ဟု ပေး။]

၈၆။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကတမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (သန္တာန်၌)။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ တိုးပွားကုန်သနည်း။ ယော၊ သည်။ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ၊ ကုက္ကုစ္စ မပြုထိုက်သော အရာကို။ ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ကုက္ကုစ္စကို ပြု၏။ (သော)စ၊ ၎င်း။ ယော၊ သည်။ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ၊ ကုက္ကုစ္စ မပြုထိုက်သော အရာကို။ န ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ကုက္ကုစ္စကို မပြု။ (သော)စ၊ ၎င်း တည်း။ (ပေ) [(၈၇)လွယ်ပြီ။]

၈၈။ ဟိနာဓိမုတ္တော၊ ယုတ်ညံ့သော စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ခြင်းရှိသော။ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သော အဇ္ဈာသယရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုဿိလော၊ သီလမရှိသည်။ ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်သဘောရှိသည်။ ဟောတိ။

သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညံ၊ မိမိမှ တပါးသော။ ဒုဿီလံ၊ သီလမရှိသော။ ပါပဓမ္မံ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ပယိရူပါသတိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ (ပေ)။

၈၉။ ပဏိတာဓိမုတ္တော၊ မြင့်မြတ်သော လွန်လွန်ကဲကဲ စွဲမြဲသက်ဝင်ခြင်း ရှိသော။ ဝါ၊ မြင့်မြတ်သော အဇ္ဈာသယရှိသော။ (ပေ) သီလဝါ၊ သီလ ရှိသည်။ ကသျှာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသော အကျင့်သဘောရှိသည်။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၉၀။ တိတ္ထော၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပြီးသော။ (ပေ) ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်၎င်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သာဝကော၊ သာဝကဖြစ်ကုန် သော။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ။) (တေ)စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ တိတ္ထော၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ တိတ္ထော စ၊ ကိုယ်တော်တိုင် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ တပေတော စ၊ သူတပါး တို့ကို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။

ဒုကနိဓ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၃-တိကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၉၁။ နိဗ္ဗာသော၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော အာသာ မရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုဿီလော၊ သည်။ ပါပဓမ္မော၊ သည်။ အသုစိ၊ မစင် ကြယ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသည်။ သက်သာရသမာစာရော၊ သူတပါးတို့သည် ယုံမှားခြင်းဖြင့် တွေးထင်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ယုံမှားခြင်းဖြင့် တွေးထင်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်။ ပဋိစ္စန္ဓ- ကမ္မန္တော၊ ဖုံးကွယ်ထိုက်သော မကောင်းမှုရှိသည်။ အဿမဏော၊ သမဏ (≡) မဟုတ်သည်။ (ဟုတွာဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ဖြစ်လျက်ပင်။) သမဏ- ပဋိညော၊ သမဏဟု ဝန်ခံခြင်းရှိသည်။ အဗြဟ္မစာရီ၊ ဗြဟ္မစာရီမဟုတ်သည်။ (ဟုတွာဝ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ပင်။) ဗြဟ္မစာရီပဋိညော၊ ဗြဟ္မစာရီဟု ဝန်ခံခြင်း ရှိသည်။ အန္တောပုတိ၊ အတွင်း၌ ပုပ်သည်။ အဝဿုတော၊ ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့သည် စိစုတ်အပ်သည်။ ကသမ္ပုဇာတော၊ ဖြစ်သော ရာဂ အစ ရှိသော အမှိုက်သရိုက်ရှိသည်။ ဝါ၊ စိုစိုဖပ်ဖပ် လတ်ဆတ်သော အလောင်း ကောင်၌ဖြစ်သော အဖတ်နှင့်တကွဖြစ်သော အရည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတ္ထန္တာမော၊ ဤ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဓယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေ

၅၀၂

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

မရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ ကိုရင်း။ ပညာဝိမုတ္တိံ ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ ကိုရင်း။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော သဘော ဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောဉ်ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ နေနိုင်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤ အကြံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မဖြစ်သနည်း။) ကုခါဿ နာမ၊ အဘယ်မည်သော အခါ၌။ အဟမ္မိ၊ ငါသည် လည်း။ (ပေ) ဝိဟရိဿာမိ၊ နေနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (န ဟောတိ။) (ပေ)။

၉၂။ အာသံသော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တသော။ [အကြွင်း လွယ်မြို့။]

၉၃။ ဝိဂတဒသော၊ ကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော အာသာ ရှိသော။ (ပေ) တံ၊ ထိုသို့ အကြံ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ် ကြောင့်နည်း။ ဟိ(ယသွာ)၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိမုတ္တဿ၊ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သေးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်စဉ်။ ယာ ဝိမုတ္တာသ၊ အကြင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဖြစ်သော အာသာသည်။ (အတ္တိ) သာ၊ ထိုအာသာသည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ငြိမ်းမြို့။ (တသွာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) (ပေ)။

၉၄။ တတ္ထ၊ ထိုဥစ္စေသ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ ဂိလာနုပမာ၊ ဂိလာန- ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သေခ။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ဂိလာနာ၊ ဂိလာနတို့သည်။ တယော၊ ခု-ယောက်တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤ လောက၌။ ဧကေစ္စော၊ သော။ ဂိလာနော၊ သည်။ သပ္ပါယာနိ၊ လျှောက်ပတ် ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့ကို။ လဘန္တော ဝါ၊ ရသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ သပ္ပါယာနိ၊ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ အလဘန္တော ဝါ၊ မရသည် မူလည်း ဖြစ်စေ။ သပ္ပါယာနိ၊ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ ဆေးတို့ကို။ လဘန္တော ဝါ၊ စေ။ သပ္ပါယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ အလဘန္တော ဝါ၊ စေ။ ပတိရူပံ၊ သင့်လျော်သော။ ဥပဋ္ဌာကံ၊ အလုပ် အကျွေးကို။ လဘန္တော ဝါ၊ ပတိရူပံ ၊ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ၊ တမ္မာ အာဗာဓာ၊ ထိုအနာရောဂါမှ။ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထနိုင်။ (အယံ စ၊ ဤ ဂိလာနလည်း တယောက်။) ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဣဓ ဧကေစ္စော ဂိလာနော (ပေ) ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထနိုင်၏။ (အယံ စ၊ ဤဂိလာန လည်း တယောက်။) ပန၊ ကား။ ဣဓ ဧကေစ္စော ဂိလာနော၊ သပ္ပါယာနိ၊ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ လဘန္တော၊ ရသော်။ နော အလဘန္တော၊ မရသည်

မဟုတ်သော်။ (ပေ) ဝုဠာတိ၊ ထနိုင်၏။ (အယံ စ၊ ဤ ဂိလာနလည်း တယောက်။ ဣတိ၊ ဤ ၃-ယောက်တို့တည်း။)

တကြ၊ ထို ဂိလာန ၃-ယောက်တို့တွင်။ ယွာယံ(ယော+အယံ) ဂိလာနော၊ အကြင် ဂိလာနသည်။ သပ္ပါယာနံ ဘောဇနာနိ၊ လာဘန္တော၊ သော်။ (ပေ) တဗ္ဗာ အာဗာဓာ၊ မှ၊ ဝုဠာတိ၊ ဤ။ ဣမံ ဂိလာနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂိလာနဘတ္တံ၊ ဂိလာနတတ်ကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ၊ ဂိလာနအတွက် ဆေးကို။ အနုညာတံ။ ဂိလာနပဋ္ဌာကော၊ ဂိလာန အလုပ်အကျွေးကို။ အနုညာတော။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမံ ဂိလာနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အညေပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂိလာနာ၊ တို့ကို။ (ဂိလာန ၃-ယောက်တွင် အခြား ၂-ယောက်တို့ကိုလည်း-ဟူလို။) ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး ထိုက်ကုန်၏။

ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ ဂိလာနူပမာ၊ ဂိလာနဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ တယော၊ ၃-ယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ လောကသ္မိံ၊ သတ္တလောက၌။ သန္တော၊ လောက ပြောရိုးအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ တယော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်တို့နည်း။ ဣမ ဧကစ္စော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ လာဘန္တော ဝါ၊ ရသည်မှလည်း ဖြစ်စေ။ (ပေ) တထာဂတပုဝေဒိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယံ၊ ဓမ္မဝိနယကို။ သဝဏာယ၊ နာယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ နာယူခွင့်ကို။ လာဘန္တော ဝါ (ပေ) အလာဘန္တော ဝါ၊ ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့။ နေဝ ဩက္ကမတိ၊ မသက်ဝင်နိုင်။ (ပေ) ဩက္ကမတိ၊ သက်ဝင်နိုင်၏။ (ပေ) လာဘန္တော၊ ရလသော်။ (ပေ) နော အလာဘန္တော၊ မရသည် မဟုတ်လသော်။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ၊ နိယာမံ၊ သို့။ ဩက္ကမတိ၊ ဤ။ တကြ၊ ထို ဂိလာနပမပုဂ္ဂိုလ် ၃-ယောက်တို့တွင်။ ယွာယံ(ယော+အယံ)ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တထာဂတံ ဒဿနာယ၊ လာဘန္တော၊ သော်။ (ပေ) နော အလာဘန္တော၊ သော်။ (ပေ) ဩက္ကမတိ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းကို။ အနုညာတာ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ၊ အညေသမ္ပိ၊ အခြားဂိလာန-ပမ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသေတဗ္ဗော၊ ဟောထိုက်၏။ ဂိလာနူပမာ၊ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ သန္တော၊ ကုန်၏။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်၏။

၅၀၄

ဝုဏ္ဏလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၉၅။ [ဤပုဒ်တို့ကို ပုဒ်ရေ(၂၆)၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၆။ [ဤပုဒ်တို့ကို ပုဒ်ရေ(၂၇)၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၇။ [ဤပုဒ်တို့ကို ပုဒ်ရေ(၂၈)၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၉၈။ ဝုဏ္ဏဘာဏီ၊ မစင်နှင့်တူသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဘဂ္ဂတော၊ အစည်းအဝေးသတင်း၌ ရောက်နေသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ဖြစ်၍သော်၎င်း။ ပရိသဂ္ဂတော၊ ပရိသတ်၌ ရောက်နေသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ၎င်း။ ဣတိမဇ္ဈဂတော၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အလယ်၌ ရောက်နေသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ၎င်း။ ပုဿမဇ္ဈဂတော၊ နံ့သာသည် စသည်တို့၏ အသင်းတို့၏ အလယ်၌ ရောက်နေသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ၎င်း။ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော၊ မင်းမျိုး၏ အလယ်ဝယ် ကြီးစွာ ဆုံးဖြတ်ရာ လွှတ်ချ်း၌ ရောက်နေသည်။ (ဟုတွာ)ဝါ၊ ၎င်း။ အမ္မော ပုရိသာ၊ အမောင်ယောက်ျား။ ဟေ၊ လာပါ။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းအရာကို။ (တံ၊ သည်။) ဇာနာသိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုသင်သိအပ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဝဒေဟိ၊ ပြောပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိတော၊ မေးဖို့ရာ ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်။ သက္ခိမုဇ္ဈော၊ သက်သေအဖြစ်ဖြင့် မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) မုသာဝါဒိ၊ မုသားပြောလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ (ကိ၊ အဘယ်သို့ မုသားပြောလေ့ရှိသည် ဖြစ်သနည်း။) သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဇာနံ၊ မသိပဲ။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ အာဟ၊ ပြော၏။ ဇာနံ၊ သိလျက်။ န ဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ ဝါ အာဟ၊ အပသံ၊ မမြင်ပဲ။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ ဣတိ ဝါ အာဟ၊ ပသံ၊ မြင်လျက်။ န ပဿာမိ၊ မမြင်။ ဣတိ ဝါ အာဟ၊ ဣတိ၊ သို့။ (မုသာဝါဒိ ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဟေတု ဝါ၊ မိမိ၏ အကြောင်းကြောင့် သော်၎င်း။ ပရဟေတု ဝါ၊ သူတပါး၏ အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း။ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ၊ အနည်းငယ်သော အာမိသ၏ အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း။ သမ္ပဇာနံ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်။ [နိဂ္ဂဟိတံ ချေထားသည်။] မုသာ၊ မုသားကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောတတ်သည်။ ဟောတိ။ (ပေ)။

၉၉။ ပုပ္ဖဘာဏီ၊ ပန်းနှင့်တူသော စကားကို ပြောခြင်းရှိသော။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၁၀၀။ မဇ္ဇဘာဏီ၊ ပျားသကဲ့သို့သော စကားကို ပြောခြင်းရှိသော။ ဝါ၊ သာယာချိုမြိန်သော စကားကို ပြောခြင်းရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြွင် စကားသည်။ နေလော၊ အနက် သဒ္ဒါ ၅-ဖြာသော အပြစ် မရှိသည်။ ကဏ္ဍသုခါ၊ သဒ္ဒါစကားလုံးကောင်းသဖြင့်

နားတို့၏ ချမ်းသာကြောင်းသည်။ ဝါ၊ နားဝင်ချိုသည်။ ပေမနိယာ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ် ရှင်းသဖြင့် ချစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဝါ၊ ချစ်စရာကောင်း သည်။ ဟဒယင်္ဂမာ၊ စိတ်နှလုံးသို့ ရောက်သည်။ ဝါ၊ နှလုံးအသည်း စွဲလောက် သည်။ ပေါရီ၊ ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်၌ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ မြို့သူသမ္ဘယ် နှုတ်သည်။ ဝါ၊ မြို့သူမြို့သား၊ လူအများ၏ အသုံးအနှုန်းစကားဖြစ်သည်။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် နှစ်သက်အပ်သည်။ ဗဟု- ဇနမနာပါ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်။ ဝါ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ မြတ်နိုးဖွယ်သည်။ (ဟောတိ။) တထား ရှုပိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဝါ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောတတ်သည်။ ဟောတိ (ပေ)။

၁၀၁။ အဓိကပမစိတ္တော၊ အနာပျက် အနာဆိုးဟူသော ဥပမာရှိသော စိတ်ရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသည်။ ဥပါယာသဗဟုလော၊ များသော လွန်စွာ ပင်ပန်းခြင်းဟူသော ဒေါသရှိသည်။ ဟောတိ။ အပ္ပမ္ပိ၊ အနည်းငယ်မျှကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆို အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။ အဘိသဇ္ဇတိ၊ ဒေါသဖြင့် အလွန် ငြိမ့်၏။ ကုပ္ပတိ၊ စိတ်ဆိုး၏။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ပတိတ္ထိယတိ၊ ခက်ထန်၏။ ကောပဉ္စ၊ အနည်းငယ်သော ဒေါသကို၎င်း။ ဒေါသဉ္စ၊ အားကြီးသော ဒေါသကို၎င်း။ အပစ္စယဉ္စ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ ပါတုကရာတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဒုဋ္ဌာရုကော၊ ပျက်သော ဆိုးသော အနာသည်။ ကဋ္ဌေန ဝါ၊ တုတ်ချောင်း ကလေး၏ အဖျားဖြင့်သော်၎င်း။ ကဋ္ဌလာယ ဝါ၊ အိုးကြမ်းကဲ့ဖြင့်သော်၎င်း။ စသိတော၊ ထိခိုက်အပ်သည်။ သမာနော မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ အာသဝံ၊ သားနံရည်ကို။ ဒေတိ သေယျထာပိ၊ ပေးသကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ။

၁၀၂။ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော၊ လျှပ်စစ်ဟူသော ဥပမာရှိသော စိတ်ရှိသော။ (ပေ) သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ စက္ခုမာ၊ ကောင်းသော မျက်စိ ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယ၊ ညဉ့်မှောင်မိုက်ထဲ၌။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ၊ လျှပ်စစ်လက်ရာခဏ၌။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ပသေယျ သေယျထာပိ၊ သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၀၃။ ဝဇီရူပမစိတ္တော၊ ဝဇီရစိန်ဟူသော ဥပမာရှိသော စိတ်ရှိသော။ (ပေ) သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ မဏိ ဝါ၊ ပတ္တမြားမူလည်းဖြစ်သော။ ပါသာဏော ဝါ၊ ကျောက်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဝဇီရဿ၊ ဝဇီရစိန်၏။ ဝါ၊

၅၈၆

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

သည့်။ အဘောဇ္ဇံ၊ မဖောက်ခွံအပ် မဖောက်ခွံနိုင်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အရာဝတ္ထုသည်။ နတ္ထိ သေယျတာပိ၊ သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၀၄။ အန္ဓော၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်အတွက် ၂-ဘက်သော ပညာမျက်စိ မရှိသော။ ဝါ၊ ကန်းသော။ (ပေ) ဣ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ယထာရူပေန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ စက္ခုနာ၊ ပညာ မျက်စိဖြင့်။ အနုဓိဂတံ၊ မရအပ်သေးသော။ ဘောဂံ ဝါ၊ စည်းစိမ်ကိုမူလည်း။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ရရာ၏။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီးသော။ ဘောဂံ ဝါ၊ မူလည်း။ ဖာတံ၊ တိုးပွားအောင်။ ကရေယျ၊ မြှင့်ရာ၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသည်။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယထာရူပေန၊ သော။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ကုသလာကုသလေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ထိုကို။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ၊ အပြစ် နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် အပြစ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ ဟိနပ္ပဏီတေ၊ ယုတ်ညံ့ကုန် မြင့်မြတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိတာဂေ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက် အဖို့နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော အကုသိုလ်၊ ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ တထာရူပံ၊ သော။ စက္ခုပိ၊ ပညာမျက်စိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မရှိ။ (ပေ။)

၁၀၅။ ဧကစက္ခု၊ ပစ္စုပ္ပန်အတွက် တဘက်သော ပညာ မျက်စိရှိသော။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၁၀၆။ ဒွိစက္ခု၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် အတွက် ၂-ဘက်သော ပညာမျက်စိ ရှိသော။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၁၀၇။ အဝကုဇ္ဇပညော၊ အောက်၌ မှောက်ထားအပ်သော ပညာရှိ သော။ ဝါ၊ အောက်၌မှောက်ထားအပ်သော အိုးနှင့်တူသော ပညာရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ သန္တိကေ၊ အထဲ၌။ ဓမ္မဿ၊ ဝဏာယ၊ တရားနာခြင်းအကျိုးငှါ။ အာရာမံ၊ အာရာမသို့။ အဘိက္ခယံ၊ မပြတ်။ ဂန္ဓာ၊ သွားလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစဉ်လည်း ကောင်း အောင်၎င်း။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌လည်း ကောင်းအောင်၎င်း။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌လည်း ကောင်းအောင်၎င်း။ သာတ္ထံ၊ အနက် နှင့်တကွ ဖြစ်အောင်၎င်း။ ဝါ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံအောင်၎င်း။ သဗျဉ္ဇနံ၊ အက္ခရာ၊ ပုဒ်၊ ဗျည်းနှင့်တကွ ဖြစ်အောင်၎င်း။ ဝါ၊ အက္ခရာ၊ ပုဒ်၊ ဗျည်းနှင့် ပြည့်စုံအောင်၎င်း။ ဧကဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံအောင် ၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်အောင်၎င်း။ ဧသေန္တိ၊ ဟော

ကြ ကုန်၏။ (ဧဝံ သို့။ ဒေသေန္တော၊ ဟောကြကုန်လသော်။ ဝါ၊
 ဟောကြယင်းပင်။) ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာ ၃-ရပ် သိမ်းကျုံးအပ်သည့် မြတ်
 သော အကျင့် ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှား ပြကြ
 ကုန်၏။ ဝါ၊ ထင်ရှားပြရာ ရောက်ကုန်၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 တသ္မိံ အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်။ (ဟုတော၊
 ရှိ။) တဿာ ကထာယ၊ ထိုတရားစကား၏။ အာဒိံ၊ အစကို။ နေဝ မနသိ
 ကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ မံတ္တံ၊ အလယ်ကို။ န မနသိကရောတိ၊ နှလုံး
 မသွင်း။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို။ န မနသိကရောတိ၊ တမ္မာ အာသနာ၊
 ထိုနေရာမှ။ ဝုဠိတော၊ ထပြီးသည်။ (ဟုတော) ပိ၊ ဖြစ်၍လည်း။ တဿာ
 ကထာယ၊ ထိုတရားစကား၏။ (ပေ) သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ နိက္ကုဇော၊
 မောက်သားအပ်သော။ ကုမ္ဘော၊ အိုးသည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) တတြ၊
 ထိုအိုး၌။ အာသိတ္တံ၊ လောင်းထည့်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ ဝိဝဇ္ဇတိ
 သေယျထာပိ၊ ပြန်လည်သကဲ့သို့။ နော သဏ္ဌာတိ သေယျထာပိ၊ စောင်း
 စွာ မတည်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၀၈။ ဥစ္ဆဂ္ဂံပညော၊ ရင်ခွင်၌ ပညာနှင့်တူသော ပညာရှိသော။ ဝါ၊
 ရင်ခွင်နှင့်တူသော ပညာရှိသော။ (ပေ) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသ္မိံ
 အာသနေ၊ ထိုနေရာ၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်ပြီးသည်။ (ဟုတော) (ပေ) ပရိ-
 ယောသာနမ္၊ ကိုလည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ စ ခေါ၊ ထိုသို့
 ပင် ထိုနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ထိုတရားစကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို
 နှလုံးသွင်းပါသော်လည်း။ တမ္မာ အာသနာ၊ မှ။ ဝုဠိတော (ပေ) သေယျ-
 ထာပိ နာမ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ၊ ရင်ခွင်၌။ နာနာဓဇ္ဇကာနိ၊
 အမျိုးမျိုးသော ခဲဖွယ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ တိလာ၊ နှမ်းတို့သည်၎င်း။
 ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ တဏှုလ၊ ဆန်တို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ မောဒကာ၊
 ကတုတ်မုန့်တို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ဗဒရာ၊ ဆီးသီးတို့သည်၎င်း။ ဝါ၊
 တို့ကို၎င်း။ အာကိဏ္ဏာနိ၊ ရောပြွမ်း ထည့်ထားအပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။)
 သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တမ္မာ အာသနာ၊ မှ။ ဝုဠဟန္တော၊ ထလသော်။
 သတိသမ္ပောသ၊ သတိ၏ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့်။ ပကရေယျ သေယျ-
 ထာပိ၊ ဖရိုဖရဲ ပြန်ကျဲရာသကဲ့သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၀၉။ ပုထုပညော၊ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိသော။ (ပေ) သေယျ-
 ထာပိ နာမ၊ ကား။ ဥက္ကုဇော၊ လှန်ထားအပ်သော။ ကုမ္ဘော၊ သည်။
 (အဿ၊ ရှိရာ၏။) တတြ၊ ထိုအိုး၌။ အာသိတ္တံ၊ လောင်းထည့်အပ်သော။
 ဥဒကံ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ သေယျထာပိ၊ ကောင်းစွာ တည်သကဲ့သို့။ နော
 ဝိဝဇ္ဇတိ သေယျထာပိ၊ မပြန်လည်သကဲ့သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၅၈၈

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၁၁၀။ ကာမေသု စ၊ ငါးခြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌၎င်း။ ဘဝေသု စ၊ ဘဝတို့၌၎င်း။ အဝီတရာဂေါ၊ မကင်းသေးသော ရာဂရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ၊ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိတို့ တည်း။ 'ဣမေ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ 'ကာမေသု စ ဘဝေသု စ၊ အဝီတရာဂေါ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ ဝုစ္စန္တိ။

၁၁၁။ ကာမေသု၊ တို့၌။ 'ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂရှိသော။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ အဝီတရာဂေါ၊ မကင်းသေးသော ရာဂရှိသော။ (ပေ) အနာဂါမိ၊ အနာဂါမိတည်း။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၁၂။ ကာမေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ဘဝေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂရှိသော။ (ပေ) အရဟတ၊ ရဟန္တာတည်း။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၁၃။ ပါသာဏလေခူပမော၊ ကျောက်၌ရေးအပ်သော အရေးအသား ဟူသော ဥပမာရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဘိဏ္ဍ၊ မိပြတ်။ ကုဇ္ဈတိ၊ စိတ်ဆိုး၏။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော စ ကောဇော၊ ထိုကောသေည် လည်း။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ အနုသေတိ၊ အစဉ်တစိုက် ကိန်း၏။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ပါသာဏေ၊ ကျောက်၌။ လေခေါ၊ အရေးအသားသည်။ ဝါတေန ဝါ၊ လေ့ကြောင့်၎င်း။ ဥဒကေန ဝါ၊ ရေ့ကြောင့်၎င်း။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ န လုဇ္ဈတိ သေယျထာပိ၊ မပျက် သကဲ့သို့။ စိရဉ္စတိကာ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာသော တည်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၁၄။ ပထဝီလေခူပမော၊ မြေ၌ရေးအပ်သော အရေးအသားဟူသော ဥပမာရှိသော။ (ပေ) စ ခေါ၊ 'ထိုသို့ပင် အမြဲ စိတ်ဆိုးပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော ကောဇော၊ သည်။ စိရံ၊ စွာ။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည် စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ န အနုသေတိ၊ အစဉ်တစိုက် မကိန်း။ သေယျ- ထာပိ နာမ၊ ကား။ ပထဝီယာ၊ မြေ၌။ လေခေါ၊ သည်။ ဝါတေန ဝါ ဥဒကေန ဝါ ခိပ္ပံ၊ လုဇ္ဈတိ သေယျထာပိ၊ ပျက်သကဲ့သို့။ စိရဉ္စတိကာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ န ဟောတိ သေယျထာပိ၊ မပြစ်သကဲ့သို့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၁၅။ ဥဒကလေခူပမော၊ ရေ၌ ရေးအပ်သော အရေးအသားဟူသော ဥပမာရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာဂါဇ္ဇေန၊ အလွန်ပြင်းစွာ မမ္မ- ဇ္ဈေဒက စကားဖြင့်။ ဝုစ္စမာနော ပိ၊ ပြောဆိုအပ်သော်၎င်း။ ဖရုသေန၊ နား မချမ်းသာလောက်အောင် ကြွမ်းတမ်းသောစကားဖြင့်။ ဝုစ္စမာနောပိ၊ ၎င်း။ အမနာပေန၊ မမြတ်နိုးဖွယ်စကားဖြင့်။ ဝုစ္စမာနောပိ၊ ၎င်း။ သံသန္ဓတိ-

၃-တိကပုဂ္ဂလပညတ္တိ နိဒ္ဒေသ

၅၀၉

မေဝ၊ နှိုးနှောသည်သာ။ သန္တိယတိမေဝ၊ ဆက်စပ်သည်သာ။ သမ္မောဒတိ-
မေဝ၊ ရောနှောသည်သာ။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ (ပေ)
ဣစ္စတိ။

၁၁၆။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဒေသ၌။ ပေါတ္ထကူပမာ၊ ပိုက်ဆန်လျော်အဝတ်
ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ တယော၊ ပုဂ္ဂလား။ ကတမေ၊ တယော၊ ၃-ထည်
ကုန်သော။ ပေါတ္ထကော၊ ပိုက်ဆန်လျော်အဝတ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ နဝေ၊
အသစ်ဖြစ်သော။ ပေါတ္ထကောပိ၊ ပိုက်ဆန်လျော် အဝတ်သည်လည်း။
ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စေဝ၊ မကောင်းသောအဆင်းရှိသည်၎င်း။ ဒုက္ခသမ္ပယော စ၊
မကောင်းသော အတွေ့ရှိသည်၎င်း။ အပ္ပဇ္ဈေါ စ၊ နည်းသော အဖိုးရှိသည်
၎င်း။ ဟောတိ၊ မဇ္ဈိမော၊ သုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် အလယ်၌ဖြစ်သော (တပတ်ရစ်
ဖြစ်သော)။ ပေါတ္ထကောပိ၊ သည်လည်း။ (ပေ) ဇိဏ္ဏော၊ ဟောင်းနွမ်းသော။
ပေါတ္ထကောပိ၊ သည်လည်း။ (ပေ) ဇိဏ္ဏံ၊ သော။ ပေါတ္ထကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
ဥက္ကလိပရိမဇ္ဇနံ ဝါ၊ မဲသော ထမင်းအိုးကို ထက်ဝန်းကျင် ပွတ်သုတ်ခြင်းကို
သော်လည်း။ ကဗ္ဗေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ သင်္ကာရကုဋေ ဝါ၊ အမှိုက်ပုံ၏
ထိပ်၌သော်လည်း။ နံ၊ ထိုဟောင်းနွမ်းသော ပိုက်ဆန်လျော် အဝတ်ကို။
ဆဇ္ဇေန္တိ၊ စွန့်ပစ်ကြကုန်၏။

ဝေမေဝံ၊ တူ။ ပေါတ္ထကူပမာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ
ပုဂ္ဂလား၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘိက္ခုသု၊ ရဟန်းတို့၌။ သန္တော၊ လောက
ပြောရိုးအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ သဝီဇ္ဇမာနာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်ကုန်
၏။ ဝါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ တယော၊ အဘယ် ၃-ယောက်တို့နည်း။
နဝေ၊ ငါးဝါမကြွယ် သိတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒုဿိလော၊
သီလမရှိသည်။ ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်သဘောရှိသည်။ စေပိ
ဟောတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။) ဣဒံ၊ ဤဒုဿိလ
ပါပဓမ္မ၏ အဖြစ်သည်။ အဿ၊ ထို သိတင်း ငယ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏။
[“ဣဒမဿ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ၊ နောက် ကာသိက ဝတ္ထုပမနိဒ္ဒေသ၌လည်း
“ဣဒမဿ” ဟုပင် ရှိ၏။] ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏
အဖြစ်တည်း။ [ပဌမာအနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။] သော ပေါတ္ထကော၊
ထို ပိုက်ဆန်လျော်အဝတ်သည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော သေယျထာပိ၊ မကောင်းသော
အဆင်းရှိသကဲ့သို့။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဒုဿိလ ပါပဓမ္မဖြစ်သော ဤသိတင်း
ငယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို ပိုက်ဆန်လျော်အဝတ်ဟူသော ဥပမာရှိ၏။
ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့သည်။
အဿ၊ ထိုသိတင်းငယ် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သို့။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဟဇ္ဇန္တိ၊
ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ပယိရူပါသန္တိ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ မြင်အပ်

၅၉၆

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

သော အမှုကို အတုလိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏။ တံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ စီးပွားမဲ့အကျိုးငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ဣဒံ၊ ဤအဟိတ ဒုက္ခအကျိုးငှါ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသီတင်းငယ် ဒုဿီလ ရဟန်း၏။ ဒုက္ခသမ္ဘာတာယ၊ မကောင်းသော အတွေ့ရှိသူ၏ အဖြစ် တည်း။ သော ပေါတ္တကော၊ သည်။ ဒုက္ခသမ္ဘာသော သေယျထာပိ၊ သို့။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တထူပမော၊ ၏။ ပန၊ ကား။ သော၊ ထိုသီတင်းငယ် ဒုဿီလ ရဟန်းသည်။ ယေသံ၊ အကြင်ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏။ စိဝရ (ပေ) ပရိက္ခာရံ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဂီလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ တံ၊ ထိုခံယူခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်း သူတို့၏။ မဟပ္ပလံ၊ များသောအကျိုးရင်း ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဟာနိသံသံ၊ များသောအကျိုးဆက်ရှိသည်။ န (ဟောတိ)။ ဣဒံ၊ ဤမျှား သောအကျိုးရင်း၊ အကျိုးဆက် မရှိခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသီတင်းငယ် ဒုဿီလ ရဟန်း၏။ အပ္ပုစ္ဆတာယ၊ နည်းသော အဖိုးရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ (ပေ။)

မဇ္ဈိမော၊ ၅-ဝါပြည့်မတ် သီတင်းလတ် ဖြစ်သော။ (ပေ) ထေရော၊ ဆယ်ဝါပြည့်ဝ ထေရဖြစ်သော။ (ပေ) ဝေဇ္ဇပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ထေရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့အလယ်၌။ စေတဏတိ၊ အကယ်၍ ပြောဟောအံ့။ (ဧဝံ သတိ) တမေနံ၊ ထိုထေရဖြစ်သောရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်၏။ (ကိံ။) ဗာလဿ၊ ဝိနည်းအရာ၌ မကျွမ်းကျင်သော။ အဗျတ္တဿ၊ ဝိနည်းအရာ၌ မထက်မြက် သော။ တုယံ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဘဏိတေန၊ ပြောဟောခြင်းဖြင့်။ ကိံ န ခေါ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တုမ္ပိ၊ အရှင်ဘုရားသည်သော်မှလည်း။ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ ပြောဟောထိုက်၏ဟူ၍။ မညသိ နာမ၊ မှတ်ထင်တုံဘိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်၏။ သော၊ ထို ထေရဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ကုပ္ပိတော၊ စိတ်ဆိုးသည်။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ် မရှိသည်။ (ဟုတွာ) ယထာရူပါယ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ဝါစာယ၊ စကားကြောင့်။ သင်္ကာရကုဋေ၊ အမှိုက်ပုံ၏ ထိပ်၌။ နံ ပေါတ္တကံ၊ ထိုပိုက်ဆန်လျှော်အဝတ်ကို။ (ဥက္ခိပတိ)ဣဝ၊ မြှောက်ကော် ပစ်ချသကဲ့သို့။ (တထာ) သံဃော၊ သည်။ တံ၊ ထို ထေရ် ဖြစ်သော ရဟန်းကို။ ဥက္ခိပတိ၊ မြှောက်ကော်ပစ်ချ ဥက္ခေပနိယကံ ပြု၏။ တထာရူပိံ၊ ထိုသို့ ဥက္ခေပနိယကံပြုကြောင်း သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ နိစ္ဆာရေတိ၊ မြက်ဆိုး၏။ (ပေ) သံဝိဇ္ဇမာနာ။

၃-တိကပုဂ္ဂလပညတ္တိ နိဗ္ဗေသ

၅၆၁

၁၁၇။ တတ္ထ၊ ထိဉ္ဇဗ္ဗေသန္တိ။ ကာသိကဝတ္ထုပမာ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ (ပေ) တိဏိ၊ ၃-ထည်ကုန်သော။ ကာသိကဝတ္ထာနိ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်တို့သည်။ (သန္တိ။) နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ကာသိကဝတ္ထမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၎င်း။ သုခသမ္ပယဉ္စ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်၎င်း။ မဟဂ္ဂဉ္စ၊ များသောအဖိုးရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ။ (ပေ) ဇိဏ္ဏိ၊ သော။ ကာသိကဝတ္ထမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရတနပလိဝေဌနံ ဝါ၊ ရတနာကို ရစ်ပတ်ကြောင်းကို သော်လည်း။ ကရောန္တိ။ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ဝါ၊ နံသာကြွတ်၌သော်လည်း။ နံ၊ ထို ဟောင်းနှမ်းသော ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်ကို။ နိက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ထားကုန်၏။ (ပေ) သုဝဏ္ဏတာယ၊ ကောင်းသောအဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ (ပေ) အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ (တုဗ္ဗေ၊ တို့သည်။) အပ္ပသဒ္ဓါ၊ တိုးသောအသံ ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ ယေရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မဉ္စ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ တရားကို၎င်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ဝိနည်းကို၎င်း။ ဘဏတိ၊ ပြောဟောနေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်၏။ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ၊ နံသာကြွတ်၌။ နံ ကာသိကဝတ္ထံ၊ သည်။ (အာဇေယျံ၊ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ)ဣဝ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ (တထာ) တဿ၊ ထို ထေရ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဓမ္မ ဝိနယ ဟူသော စကားသည်။ အဇေယျံ၊ စိတ်၌ ထားထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ။ (ပေ) သံဝိဇ္ဇမာနာ။

၁၁၈။ သုပ္ပမေယျော၊ လွယ်ကူစွာ နှိုင်းယှဉ်ထိုက်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်၍ လွယ်ကူသော။ (ပေ) ဣဓ၊ ဤသတ္တလောက၌။ ဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥဒ္ဓတော၊ ဥဒ္ဓစ္စအတွက် အထက် အထက်၌ လွင့်တက် တုန်လှုပ်သည်။ ဥဒ္ဓဇ္ဇော၊ အထက်သို့ မြင့်တက်သော ကျူရိုးအလား အချည်းနှီး တက်ကြွားသော မာန ရှိသည်။ စပလော၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည် မတည်ကြည်သည်။ မုခရော၊ ကြမ်းသော နှုတ်ရှိသည်။ ဝိကိဏ္ဏဝါစော၊ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကျဲသော စကားရှိသည်။ မုဋ္ဌသတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသည်။ အသမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသည်။ အသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သောစိတ် မရှိသည်။ ဝါ၊ မတည်ကြည်သည်။ ဝိဗ္ဗန္တိစိတ္တော၊ မရပ် မတည် ချာချာလည်သောစိတ် ရှိသည်။ ပါကဋိန္ဒြိယော၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္ဆတိ။

၁၁၉။ ဒုပ္ပမေယျော၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ထိုက်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ဖို့ ခဲယဉ်းသော။ (ပေ) အနုဒ္ဓတော၊ ဥဒ္ဓစ္စအတွက် အထက် အထက်၌ မလွင့်တက် မတုန်လှုပ်သည်။ အနုဒ္ဓဇ္ဇော၊ အထက်သို့ မြင့်တက်သော ကျူရိုးအလား အချည်းနှီး တက်ကြွားသောမာန မရှိသည်။ အစပလော၊ မလျှပ်ပေါ်

၅၉၂ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

မလောလည်သည်။ အမုခဏော၊ ကြမ်းသောနှုတ် မရှိသည်။ အဝိကိဏ္ဏဝါစော၊ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကျဲသောစကားမရှိသည်။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သောစိတ် ရှိသည်။ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်။ ကေဂ္ဂစိတ္တော၊ တခုတည်းသောအာရုံ၌ တည်သောစိတ်ရှိသည်။ သံဗုတိန္ဒြိယော၊ စောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြိရှိသည်။ ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၂၀။ အပ္ပမေယျော၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၂၁။ န သေဝိတဗ္ဗော၊ အနီးသို့ သွားသောအားဖြင့် မမှီဝဲထိုက်သော။ န ဘဇိတဗ္ဗော၊ အနီးသို့ ကပ်သောအားဖြင့် မဆည်းကပ်ထိုက်သော။ န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ အနီး၌ ထိုင်သောအားဖြင့် အဖန်ဖန် မကပ်ဝင်ထိုက်သော။ (ပေ) သီလေန၊ သီလအားဖြင့်၎င်း။ သဓာမိနာ၊ သမာဓိအားဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ပညာအားဖြင့်၎င်း။ ဟိနော၊ ယုတ်ညံ့သည်။ ဟောတိ။ ဝေရူပေါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သို့။ အနုဒ္ဓယာ၊ အဖန်ဖန် စောင့်ရှောက်တတ်သော မေတ္တာကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ အနုကမ္ပာ၊ လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ အညတြ၊ ၍။ န သေဝိတဗ္ဗော၊ အနီးသို့ သွားသောအားဖြင့် မမှီဝဲထိုက်။ န ဘဇိတဗ္ဗော၊ ထိုက်။ န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ ထိုက်။

၁၂၂။ သေဝိတဗ္ဗော၊ အနီးသို့ သွားသောအားဖြင့် မှီဝဲထိုက်သော။ (ပေ) သီလေန၊ အားဖြင့်၎င်း။ (ပေ) သမိသော၊ တန်းတူသည်။ ဟောတိ။ ဝေရူပေါ (ပေ) သေဝိတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ (ပေ) တံ၊ ထိုမှီဝဲထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အတယ့်ကြောင့်နည်း။ သီလသာမညဂတာနံ၊ သီလအားဖြင့် တူကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ နော၊ ငါတို့၏။ သီလကထာ စ၊ သီလကထာသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်နိုင်လတ္တံ့။ သာ စ၊ ထိုသီလကထာသည်လည်း။ နော၊ ငါတို့၏။ ဖာသု၊ ချမ်းသာကြောင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သာစ၊ ထိုသီလကထာသည်လည်း။ နော၊ ငါတို့၏။ ပဝတ္တိနိ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ။ (ပေ) သာ စ၊ ထိုပညာကထာသည်လည်း။ ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပေါ။ (ပေ) ပယိရူပါသိတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

၁၂၃။ သက္ကတွာ၊ ကောင်းစွာပြု၍။ ဂရုံကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ သေဝိတဗ္ဗော၊ သော။ (ပေ) သီလေန၊ အားဖြင့်၎င်း။ (ပေ) အဓိကော၊ သာလွန်သည်။ ဟောတိ။ (ပေ) တံ၊ ထို ကောင်းစွာပြု၍ ဆည်းကပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အပရိပူရံ၊ မပြည့်သေးသော။ သီလက္ခန္ဓံ ဝါ၊

သီလအစုံကိုမူလည်း။ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပြည့်စေအံ့။ ပရိပူရံ၊ ပြည့်ပြီး
သော။ သီလက္ခန္ဓံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ချီးမြှောက်ထိုက်သော
သီလအရာ၌ (မစင်ကြယ်သေး မပြည့်စသေးသော သီလအရာ၌)။ ပညာယ၊
ပညာဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ချီးမြှောက်အံ့။ (ပေ) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။
(ပေ) ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၄။ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ စက်ဆုပ်ထိုက်သော။ န သေဝိတဗ္ဗော၊ သော။
(ပေ) [“ထက်သာရသမာစာရော” စသော ပုဒ်တို့ကို ဤတိကနိဒ္ဒေသ အစ
ပုဒ်ရေ(၉၁)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] တံ၊ ထို စက်ဆုပ်ထိုက် မမှီဝဲထိုက်သည်၏
အဖြစ်သည်။ ကိဿ ဟေတု။ ဝေရူပဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ၊ မြင်အပ်
သော အမှုကို အတုလိုက်ခြင်းသို့။ ကိဉ္ဇာပိ န အာပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား
မရောက်ပါပေ။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် မရောက်ပါသော်လည်း။ နံ၊ ထို
နုဿိလ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (အဘိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ၏။ (ကိတ္တိသဒ္ဓေါ-၌ စပ်။)
ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆတိ၊
လွှမ်းမိုး၍ တက်၏။ (ကိံ) ပါပမိတ္တော၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရုံသော။
ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောက်ျားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါပသဟာယော၊
ယုတ်မာသော သဟာယ်ချင်းရှိ၏။ ပါပသမ္ပဝကော၊ ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်၌
ညွတ်ယိမ်းကိုင်နှိုင်းခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လွှမ်းမိုး၍ တက်၏။ သေယျထာပိ
နာမ၊ ကား။ ဂူထဂတော၊ မစင်ထဲ၌ ရောက်နေသော။ အဟိ၊ လင်းမြေ
သည်။ ကိဉ္ဇာပိ န ခုံသတိ၊ အကယ်၍ကား မကိုက်ပါပေ။ အထ ခေါ၊
ထိုသို့ပင် မကိုက်ပါသော်လည်း။ နံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မက္ခေတိ သေယျထာပိ၊
မစင်ဖြင့်လူးရာသကဲ့သို့။ (ပေ) ပါပသမ္ပဝကော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လွှမ်းမိုး၍
တက်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ [ဣတိ တလုံး ကျေနပ်သည်။] (ပေ)
န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၅။ အဗ္ဗုပေက္ခိတဗ္ဗော၊ လျစ်လျူရှုထိုက်သော။ (ပေ) [“ကောဓ-
နော” စသော ပုဒ်တို့ကို အဓိကပုဒ်တို့နိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ(၁၀၁)၌ အနက်
ပေးခဲ့ပြီ။] သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ တိန္ဒြကာလာတံ၊ တည်ပင်အသား၏
မီးစာသည်။ ကဋ္ဌေန ဝါ၊ ထင်းဖြင့်သော်၎င်း။ ကဋ္ဌလာယ ဝါ၊ အိုးခြမ်း
ကဲ့ဖြင့်သော်၎င်း။ သဒ္ဓိတံ၊ ထိခိုက်အပ်သည်။ (သမာနံ) မတ္တာယ၊ အတိုင်း
အရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ စိဋ္ဌိဋ္ဌာယတိ သေယျထာပိ၊ စိဋ္ဌိ စိဋ္ဌိ
အသံကို ပြုသကဲ့သို့။ စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာယတိ၊ စိဋ္ဌိ စိဋ္ဌိ အသံကို ပြုသကဲ့သို့။ (ပေ)
သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဂူထကူပေါ၊ မစင်ကျင်းသည်။ ဝါ၊ မစင်သည်။
ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ ဝါ၊ သဒ္ဓိတော၊ ပုတ်ခတ်အပ်သော်။ မတ္တာယ
ဘိယျောသော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ သေယျထာပိ။

၅၉၄

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿတ

(ပေ) တံ၊ ထို လျစ်လျူရှုထိုက်၊ မမှီဝဲထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဿဟေတု။ မံ၊ ငါ့ကို။ အက္ခောသေယျပံ၊ ဆဲမှုလည်း ဆဲရာ၏။ မံ၊ ကို။ ပရိဘာသေယျပံ၊ တေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်မှုလည်း ခြိမ်းခြောက်ရာ၏။ မေ၊ ငါ၏။ အနတ္ထမ္ပိ၊ စီးပွားမဲ့ကိုလည်း။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ စဉ်းစားထိုက်သော ကြောင့်တည်း။ (ပေ) န ပယိရူပါသိတဗ္ဗော။

၁၂၆။ သေဝိတဗ္ဗော (ပေ) ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသောမိတ်ဆွေ ရှိသော။ ကလျာဏသဟာယော၊ ကောင်းသော သဟာယ်ချင်းရှိသော။ ကလျာဏသမ္ပဝကော၊ ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်၌ ညွတ်ယိမ်းကိုင်နှိုင်းသော။ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (ပေ)။

၁၂၇။ သီလေသု၊ သီလတို့၌။ ပရိပူရကာရိ၊ ပြည့်စုံအောင်ပြုလေ့ရှိသော။ သမာဓိသ္မိံ၊ သမာဓိ၌။ မတ္တသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ဝါ၊ သင့်ရဲ့ တော်ရုံ။ ကာရိ၊ ပြုလေ့ရှိသော။ ပညာယ၊ ပညာ၌။ မတ္တသော၊ ကာရိ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ၊ သောတာပနသကဒါဂါမိနော၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သီလေသု၊ ပရိပူရကာရိနော၊ ပြည့်စုံအောင် ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ (ပေ) ဝုစ္ဆန္တိ။

၁၂၈။ သီလေသု၊ သီလတို့၌လည်း။ ပရိပူရကာရိ၊ သော။ သမာဓိသ္မိံ၊ ၌လည်း။ ပရိပူရကာရိ (ပေ) ဝုစ္ဆတိ။ [(၁၂၉) လွယ်ပြီ။]

၁၃၀။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓေသ၌။ တယော၊ ၃-ယောက်ကုန်သော။ သတ္တာရော၊ ဆရာတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ ဣ၊ ဤ သတ္တလောက၌။ ကေစ္စော၊ သော။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ကာမာနံ၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသ ကာမတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း တရားကို။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်း တရားကို။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ ရူပါနံ၊ ရုပ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ န ပညပေတိ၊ မပညတ်။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညံ န ပညပေတိ၊ ပန၊ အပ္ပိတပါးကား။ ဣ၊ ကေစ္စော သတ္တာ၊ ကာမာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညံ စ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်း တရားကိုလည်း။ ပညပေတိ၊ ရူပါနံ ပရိညံ စ ပညပေတိ၊ (ပေ) ဝေဒနာနံ ပရိညံ စ ပညပေတိ။

တတြ၊ ထို ၃-ယောက်သော ဆရာတို့တွင်။ ယှာယံ (ယော+အယံ) သတ္တာ၊ အကြင် ဆရာသည်။ (ပေ) တေန၊ ထို ကာမပရိညာကို ပညတ်ခြင်း ကြောင့်။ (သော) သတ္တာ၊ ထိုဆရာကို။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိယာ၊ ရူပါဝစရ သမာပတ်ကို။ လာဘိ၊ ရခြင်းရှိသော ဆရာဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ (ပေ) တေန၊ ထို ကာမပရိညာ၊ ရူပပရိညာကို ပညတ်ခြင်းကြောင့်။ (ပေ)

တေန၊ ထို ကာမပရိညာ၊ ရူပပရိညာ၊ ဝေဒနာပရိညာတို့ကို ပညတ်ခြင်းကြောင့်။ (သော) သတ္တာ၊ ကို။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တယော၊ သတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

၁၃၁။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓေသ၌။ အပရေပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သတ္တာရော ကတမေ။ ဣဓ ဧကေစော သတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌လည်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ သစ္စတော၊ အမှန်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဇေတတော၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာယဉ္စ၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်း။ (ပေ) ပညပေတိ။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဣဓ ဧကေစော သတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌သာ။ (ပေ) ပညပေတိ။ စ ခေါ၊ ဗျတိရိုက်ကား။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာယံ (ပေ) နော ပညပေတိ။ ပန၊ ကား။ ဣဓ ဧကေစော သတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ၊ ၌လည်း။ (ပေ) န ပညပေတိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓာယဉ္စ၊ ၌လည်း။ (ပေ) န ပညပေတိ။

တတြ၊ ထို ၃-ယောက်သော ဆရာတို့တွင်။ ယာယံ (ပေ) ပညပေတိ။ တေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၊ တမလွန်ဘဝ၌ အတ္တကို သစ္စ၊ ဇေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်ခြင်းကြောင့်။ (သော) သတ္တာ၊ ကို။ သဿတဝါဒေါ၊ သဿတဝါဒရှိသော ဆရာဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ (ပေ) တေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာ အတ္တကို သစ္စ၊ ဇေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်ခြင်းကြောင့်။ (သော) သတ္တာ၊ ကို။ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသော ဆရာဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ (ပေ) တေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်ဘဝတို့၌ အတ္တကို သစ္စ၊ ဇေတ အဖြစ်ဖြင့် မပညတ်ခြင်းကြောင့်။ (သော) သတ္တာ၊ ကို။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပရေပိ တယော၊ သတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ ထိုတည်း။

တိကနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၄-စတုက္ကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁၃၂။ အသပ္ပုရိသော၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာ ဖြစ်သော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ အခွံနာဒါယိ၊ ဗပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ယူခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ယုတ်ယုတ်မာမာ ကျင့်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏

၁၅၆

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

တည့်ရာအကြောင်းဖြစ်သော ယစ်မူးကြောင်း သေရည်အရက်ကို သောက်စားခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၃၃။ အသပ္ပုရိသေန၊ သူတော် မဟုတ် သူယုတ်မာထက်၊ အသပ္ပုရိသတရော၊ သာ၍ သူတော် မဟုတ် သူယုတ်မာ ဖြစ်သော။ (ပေ) အတ္တနာ စ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ ပရဉ္စ၊ သူတပါးကိုလည်း။ ပါဏာတိပါတေ၊ သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်း၌။ သမာဒါပေတိ၊ ကောင်းစွာ ယူစေ၏။ ဝါ၊ ဆောက်တည်စေ၏။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၃၄။ သပ္ပုရိသော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ယောက်ျားဖြစ်သော။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၃၅။ သပ္ပုရိသေန၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ယောက်ျားထက်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းထက်။ သပ္ပုရိသတရော၊ သာ၍ ချီးမွမ်းအပ်သော ယောက်ျား ဖြစ်သော။ ဝါ၊ သာ၍ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

အမှတ်။ ။ (၁၃၆) ပါပေါ၊ ယုတ်မာသော။ (၁၃၇) ပါပေန၊ ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ ပါပတရော၊ သာ၍ ယုတ်မာသော။ (၁၃၈) ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ (၁၄၀) ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်သဘောရှိသော။ (၁၄၄) သာဝဇ္ဇော၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ (ပေ) သာဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မေန၊ ကာယကံနှင့်။ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (ပေ) (၁၄၅) ဝဇ္ဇဗဟုလော၊ များသောအပြစ်ရှိသော။ (ပေ) ဗဟုလံ၊ များစွာ။ သာဝဇ္ဇေန၊ သော။ ကာယကမ္မေန၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်မရှိသော။ (ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။) (၁၄၆) အပ္ပဝဇ္ဇော၊ နည်းသော အပြစ်ရှိသော။ ဤပုဒ်တို့သာ ထူးသည်။ အကြွင်း လွယ်ပြီ။

၁၄၈။ ဥပ္ပါဒ္ဓိတည၊ ဉာဏ်ကို ဖွင့်အပ်ခါမျှသော် သိနိုင်သော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ။ ဥဒါဟဋ္ဌဝေလာယ၊ ထုတ်ဖော် ဟောပြောအပ်ရာအခါနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ ဓမ္မာသိသမယော၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရား၏ ဉာဏ်နှင့် တကွ ပေါင်းဆုံမိခြင်းသည်။ ဝါ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၄၉။ ဝိပဉ္ဇိတည၊ ချွေအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်သော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ။ သိဝိဇ္ဇေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်

မူအပ်သော တရား၏။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝိဘာဇိယမာနေ၊ ဝေဖန်တော် မူအပ်သော်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်း ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၅၀။ နေယျော၊ ဥဒ္ဓေသ စသည်တို့ဖြင့် ဆောင်ထိုက်သော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဓေသတော၊ ပါဠိကို ရှုတ်ပြခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပရိပုစ္ဆတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ယောနိ-
သော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိ ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ကလျာဏမိစ္ဆာ၊ ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို။ သေဝတော၊ မှီဝဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဘဇတော၊ ဆည်းကပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပယိရူပါသတော၊ ချဉ်းကပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဝေ၊ သို့။ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သည်း ဟောတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။
[“မနသိကာရတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “သေဝတော၊ မှီဝဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

၁၅၁။ ပဒပရမော၊ နာယူ လေ့ကျက် ဆောင်ရွက် ပို့ချအပ်သောပုဒ် ဟူသော အလွန်ဆုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်း။ ဗဟံ၊ များစွာ။ သုဏတောပိ၊ နာယူသော်၎င်း။ ဗဟံ၊ စွာ။ ဘဏတောပိ၊ ဟောပြသော်၎င်း။ ဗဟံ၊ ဓာရယတောပိ၊ ဆောင်ရွက်မှတ်သားသော်၎င်း။ ဗဟံ၊ ဝါစယတောပိ၊ ဆိုစေသော်၎င်း။ ဝါ၊ ပို့ချသော်၎င်း။ တာယ ဇာတိယာ၊ ထိုဘဝဖြင့်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ န ဟောတိ၊ မဖြစ်တော့။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၅၂။ ယုတ္တပ္ပဋိတာနေ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသော။ နောယုတ္တပ္ပဋိတာနေ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် မဟုတ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်း။ ဝါ၊ ကို။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနေ၊ သော်။ ယုတ္တံ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့်ယှဉ်သော အဖြေကို။ ဝဒတိ၊ ဖြေဆို နိုင်၏။ သိသံ၊ လျင်မြန်စွာ။ နော (ဝဒတိ)၊ မဖြေဆိုနိုင်။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၅၃။ မုတ္တပ္ပဋိတာနေ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသော။ နော ယုတ္တပ္ပဋိတာနေ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် ယှဉ်သည်မဟုတ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသော။ (ပေ) ။

၁၅၄။ ယုတ္တပ္ပဋိတာနေ စ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသောစကားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မုတ္တပ္ပဋိတာနေ စ၊ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်သောဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။

၅၉၈

စုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိကာယ

(ပေ) ယုတ္တဉ္စ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့်ယှဉ်သော အဖြေကိုလည်း။ ဝဒတိ၊ န။ သိသဉ္စ၊ လျင်မြန်စွာလည်း။ ဝဒတိ။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၅၅။ နေဝ ယုတ္တပုဋိဘာနော၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကားရှိသူလည်း မဟုတ်သော။ နော မုတ္တပုဋိ-
ဘာနော၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်အား ထင်လာသော စကား
ရှိသူလည်း မဟုတ်သော။ (ပေ) ယုတ္တံ၊ ကိ။ နေဝ ဝဒတိ၊ မပြေဆိုနိုင်။
သိသံ၊ စွာ။ နော (ဝဒတိ)။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၅၆။ တတ္ထံ၊ ထိုဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ စတ္တာရော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ ဓမ္မံ၊
ကထိကာ၊ တရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ (ပေ) ကေစ္စော၊ ဓမ္မကထိကော၊ ဓမ္မ
ကထိကသည်။ အပ္ပဉ္စ၊ အနည်းငယ်သော တရားစကားကိုလည်း။ ဘာသတိ၊
ပြောဟောတတ်၏။ အသဟိတဉ္စ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် တကွမဖြစ်သော
တရားစကားကိုလည်း။ ဝါ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် မစပ်ယှဉ်သော တရား
စကားကိုလည်း။ ဘာသတိ၊ န။ အသ္မံ၊ ထိုဓမ္မကထိက၏၊ ပရိသာ စ၊
ပရိသတ်သည်လည်း။ သဟိတာသဟိတဿ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် တကွ
ဖြစ်သော တရားစကား၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် တကွ မဖြစ်သော တရား
စကား၌လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဝါ၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော
တရားစကား၊ အကျိုးအကြောင်းနှင့် မစပ်ယှဉ်သော တရားစကား၌လည်း။
ဝါ၊ ကိုလည်း။ ကုသလာ၊ ကျွမ်းကျင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေဇ္ဈပေ၊
ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဓမ္မကထိကော၊ သည်။ ဝေဇ္ဈပါယ၊ သော။
ပရိသာယ၊ ဌ။ ဓမ္မကထိကောတွေဝ၊ ဓမ္မကထိက ဟူ၍ပင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်
အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ရောက်၏။ ပန၊ အဖို့တဝှမ်းကား။ ဣမေ ဌ။
[အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၁၅၇။ တတ္ထံ၊ ထိုဥဒ္ဓေသဉ္စ၊ စတ္တာရော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ ဝလာ-
ဟကူပမာ၊ မိုးဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ (ပေ) စတ္တာရော၊ ၄-မျိုးကုန်
သော။ ဝလာဟကာ၊ မိုးတို့သည်။ (သန္တိ)။ ဂဇ္ဇိတာ၊ ချုန်းရုံသာ ချုန်းသည်။
(ဟုတွာ) နော ဝသိတာ၊ မရွာသော မိုး၎င်း။ ဝသိတာ၊ ရွာရုံသာ ရွာသည်။
(ဟုတွာ) နော ဂဇ္ဇိတာ၊ မချုန်းသော မိုး၎င်း။ ဂဇ္ဇိတာ စ၊ ချုန်းလည်း
ချုန်းသော။ ဝသိတာ စ၊ ရွာလည်း ရွာသော မိုး၎င်း။ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ၊
ချုန်းလည်း မချုန်းသော။ နော ဝသိတာ၊ ရွာလည်း မရွာသော မိုး၎င်းတည်း။
ဝေမေဝံ၊ တူ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝလာဟကူပမာ၊ ကုန်သော။
ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ (ပေ) သိဝိဇ္ဇမာနာ၊ ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ်
၄-ယောက်တို့နည်း။ ဂဇ္ဇိတာ၊ ချုန်းရုံသာ ချုန်းသည်။ (ဟုတွာ) နော ဝသိတာ၊

မရွာသောမိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဝဿိတာ (ဟုတွာ)၊ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ မချွန်းသောမိုးနှင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဂဇ္ဇိတာ စ၊ ချွန်းလည်း ချွန်းသော။ ဝဿိတာ စ၊ ရွာသည်း ရွာသောမိုးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ ချွန်းလည်း မချွန်းသော။ နော ဝဿိတာ၊ ရွာလည်းမရွာသောမိုးနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ အာဟိသိလျှင်၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂဇ္ဇိတာ၊ ချွန်းရုံသာချွန်း သည်။ နော ဝဿိတာ၊ မရွာသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ ဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော၊ တာသိတာ၊ ပြောရုံသာ ပြောသည်။ နော ကတ္တာ၊ ပြောသည့်အတိုင်း မပြုလုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဂဇ္ဇိတာ၊ သည်။ နော ဝဿိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သော ဝလာဟကော၊ ထိုမိုးသည်။ ဂဇ္ဇိတာ၊ သည်။ နော ဝဿိတာ၊ သည်။ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ သို့။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြောရုံသာ ပြော၍ မပြုလုပ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို ချွန်းရုံသာ ချွန်း၍ မရွာသောမိုးဟူသော ဥပမာရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြုလုပ်ရုံသာ ပြုလုပ်၍ မပြောသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို ရွာရုံသာ ရွာ၍ မချွန်းသောမိုးဟူသော ဥပမာ ရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြောလည်း ပြော ပြုလည်း ပြုသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို ချွန်းလည်းချွန်း ရွာလည်းရွာသောမိုးဟူသော ဥပမာ ရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော နော ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ပြောလည်း မပြော ပြုလည်း မပြုသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို ချွန်းလည်း မချွန်း ရွာလည်း မရွာသောမိုးဟူသော ဥပမာ ရှိ၏။ စတ္တာဓော (ပေ) သိဝိဇ္ဇမာနာ။

၁၅၀။ တတ္ထ၊ ထိုဥဇ္ဇေသ၌။ စတ္တာဓော၊ ၄-ယောက်ကုန်သော။ မူသိ- ကူပမာ၊ ကြွက်ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ (ပေ) စတသော၊ ၄-မျိုးကုန် သော။ မူသိကာ၊ ကြွက်တို့သည်။ (သန္တိ) ဂါဓံ၊ တွင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြုရုံသာ ပြုသည်။ (ဟုတွာ) နော ဝဿိတာ၊ မနေသော ကြွက်၎င်း။ ဝဿိတာ၊ နေရုံသာ နေသည်။ (ဟုတွာ) ဂါဓံ၊ ကို။ နော ကတ္တာ၊ မပြုသော ကြွက်၎င်း။ ဂါဓံ၊ ကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြုလည်း ပြုသော။ ဝဿိတာ စ၊ နေလည်း နေသော ကြွက်၎င်း။ ဂါဓံ၊ ကို။ နော ကတ္တာ၊ ပြုလည်း မပြုသော။ နော ဝဿိတာ၊ နေလည်း မနေသော ကြွက်၎င်း တည်း။ ဝေမေဝံ၊ တူ။ (ပေ) သိဝိဇ္ဇမာနာ။

ကတမေ စတ္တာရော၊ တို့နည်း။ ဂါဓံ၊ တွင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြုရုံသာ ပြုသည်။
 (ဟုတွာ) နော ဝသိတာ၊ မနေသောကြက်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဝသိတာ
 (ဟုတွာ) ဂါဓံ၊ နော ကတ္တာ၊ မပြုသောကြက်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။
 ဂါဓံ၊ ကတ္တာ စ၊ ပြုလည်း ပြုသော။ ဝသိတာ စ၊ နေလည်း နေသော
 ကြက်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဂါဓံ၊ နေဝ ကတ္တာ၊ ပြုလည်း မပြုသော။
 နော ဝသိတာ၊ နေလည်း မနေသော ကြက်နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဂါဓံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုရုံသာ ပြုသည်။ နော
 ဝသိတာ၊ မနေသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓံ၊ ကေစော ပုဂ္ဂလော၊ ဓမ္မံ၊
 ပရိယတ္တိဓမ္မကို။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ သင်ယူ၏။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို၎င်း။ (ပေ)
 ဝေဒလ္လံ၊ ဝေဒလ္လကို၎င်း။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ဣဒံ၊ ဤ ကဏ္ဍာကြဉ်တား၊ တေဘူမကတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာတည်း။
 ဣတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ (ပေ) အယံ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကို
 သင်ရုံသာ သင်၍ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို အပြားအားဖြင့် မသိသော
 ဤရဟန်းသည်။ တထူပမော၊ ထို တွင်းကို ပြုရုံသာ ပြု၍ မနေသော ကြက်
 ဟူသော ဥပမာရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဂါဓံ နော ကတ္တာ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ
 ပုဂ္ဂလော၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကို မသင်မူ၍ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို အပြားအားဖြင့်
 သိသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထူပမော၊ ထို နေရုံသာနေ၍ တွင်းကိုမပြုသော
 ကြက်ဟူသော ဥပမာရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ၊ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ၊
 ပရိယတ္တိဓမ္မကိုလည်း သင်၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကိုလည်း အပြားအားဖြင့်
 သိသော ဤ ရဟန်းသည်။ တထူပမော၊ ထို တွင်းကို ပြုလည်း ပြု၊ နေလည်း
 နေသော ကြက်ဟူသော ဥပမာရှိ၏။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ နေဝ ကတ္တာ နော ဝသိတာ ဟောတိ။ (ပေ)
 အယံ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကိုလည်း မသင်၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကိုလည်း အပြား
 အားဖြင့် မသိသော ဤ ရဟန်းသည်။ တထူပမော၊ ထို တွင်းကို ပြုလည်း
 မပြု၊ နေလည်း မနေသော ကြက်ဟူသော ဥပမာရှိ၏။ စတ္တာရော (ပေ)
 သိဝိဇ္ဇမာနာ။

၁၂၉။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓေသ၌။ စတ္တာရော၊ အဗျူပမာ၊ သရက်သီးဟူသော
 ဥပမာရှိကုန်သော။ (ပေ) စတ္တာရိ၊ အဗျူနိ၊ သရက်သီးတို့သည်။ (သန္တိ။)
 အာမံ၊ စိမ်းသည်။ (ဟုတွာ) ပက္ကဝဏ္ဏိ၊ မှည့်သော အဆင်းရှိသော သရက်သီး
 ၎င်း။ ပက္ကံ၊ မှည့်သည်။ (ဟုတွာ) အာမဝဏ္ဏိ၊ စိမ်းသော အဆင်းရှိသော

သရက်သီး၎င်း။ အာမံ၊ စိမ်းသည်။ (ဟုတွာ) အာမဝဏ္ဏီ၊ စိမ်းသော အဆင်း
 ရှိသော သရက်သီး၎င်း။ ပက္ကံ၊ မှည့်သည်။ (ဟုတွာ) ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ မှည့်သော
 အဆင်းရှိသော သရက်သီး၎င်း တည်း။ (ပေ) ကတမေ စတ္တာရော၊ အာမော၊
 စိမ်းသည်။ (ဟုတွာ) ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ မှည့်သော အဆင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။
 ပက္ခော၊ မှည့်သည်။ (ဟုတွာ) အာမဝဏ္ဏီ၊ စိမ်းသော အဆင်းရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ အာမော၊ သည်။ (ဟုတွာ) အာမဝဏ္ဏီ၊ ၎င်း။ ပက္ခော၊ သည်။
 (ဟုတွာ) ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ (ပေ) ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ ကေစ္စဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဧ။
 ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ အဘိက္ကန္တံ၊ ရွှေ့လှို သွားခြင်း
 သည်၎င်း။ (ပေ) သံသာဒိပတ္တစိဝရောရဏံ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ [ဤပုဒ်
 တို့ကို သိလက္ခန် သာမညဗလသုတ် သတိသမ္ပဗညအခန်း၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]
 (ပေ) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော အဘိက္ကန္တံ စသည်
 ရှိ၍ သစ္စာ ၄-ပါးကို အပြားအားဖြင့် မသိသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 တထူပမော၊ ထိုစိမ်းသည်ဖြစ်၍ မှည့်သော အဆင်းရှိသော သရက်သီး
 ဟူသော ဥပမာရှိ၏။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၁၆၀။ တတ္ထ စတ္တာရော၊ ကမ္မူပမာ၊ အိုးဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။
 (ပေ) တုဇ္ဈော၊ အချည်းနှီးသည်။ (ဟုတွာ) ပိဟိတော၊ ပိတ်အပ်သော
 အိုး၎င်း။ ပူရော၊ ပြည့်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိဝဋ္ဌော၊ ဖွင့်အပ်သော အိုး၎င်း။
 တုဇ္ဈော (ဟုတွာ)၊ ဝိဝဋ္ဌော၊ ၎င်း။ ပူရော (ဟုတွာ) ပိဟိတော၊ ၎င်း တည်း။
 (ပေ) တုဇ္ဈော၊ အချည်းနှီးသည်။ (ဟုတွာ) ပိဟိတော၊ ပိတ်အပ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ (ပေ) ပူရော(ဟုတွာ) ပိဟိတော၊ ၎င်း တည်း။ [အကြွင်း
 လွယ်ပြီ။]

၁၆၁။ တတ္ထ စတ္တာရော၊ ဥဒကရဟဒူပမာ၊ ရေအိုင် ဟူသော ဥပမာ
 ရှိကုန်သော။ (ပေ) ဥတ္တာနော၊ တိမ်သည်။ (ဟုတွာ) ဂမ္ဘီရောဘာသော၊
 နက်သော အယောင်ရှိသော ရေအိုင်၎င်း။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်သည်။ (ဟုတွာ)
 ဥတ္တာနောဘာသော၊ တိမ်သော အယောင်ရှိသော ရေအိုင်၎င်း။ ဥတ္တာနော
 (ဟုတွာ) ဥတ္တာနောဘာသော၊ ၎င်း။ ဂမ္ဘီရော (ဟုတွာ) ဂမ္ဘီရောဘာသော၊
 ၎င်း တည်း။ (ပေ) ကတမေ စတ္တာရော၊ ဥတ္တာနော၊ တိမ်သည်။ (ဟုတွာ)
 ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ နက်သော အယောင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ (ပေ) ဂမ္ဘီရော
 (ဟုတွာ) ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ ၎င်း တည်း။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၁၆၂။ တတ္ထ စတ္တာရော၊ ဗလိဗဒ္ဒူပမာ၊ နွားလားဟူသော ဥပမာ
 ရှိကုန်သော။ (ပေ) သကဂဝစဏ္ဍော၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်း၌ ကြမ်းသည်။

၆၀၂

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

(ဟုတ္တာ) နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တပါးသော နွားအပေါင်း၌ မကြမ်းသော နွားလား၎င်း။ ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တပါးသော နွားအပေါင်း၌ ကြမ်းသည်။

(ဟုတ္တာ) နော သကဂဝစဏ္ဍော၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်း၌ မကြမ်းသော နွားလား၎င်း။ သကဂဝစဏ္ဍော စ၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်း၌ ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပရဂဝစဏ္ဍော စ၊ တပါးသော နွားအပေါင်း၌ ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နွားလား၎င်း။ နေဝသကဂဝစဏ္ဍော၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်း၌လည်း မကြမ်းသော။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တပါးသော နွားအပေါင်း၌လည်း မကြမ်းသော နွားလား၎င်း တည်း။ (ပေ) သကဂဝစဏ္ဍော၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်းနှင့် တူသော ပရိသတ်အပေါင်း၌ ကြမ်းသည်။ (ဟုတ္တာ) နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တပါးသော နွားအပေါင်းနှင့်တူသော ပရိသတ်အပေါင်း၌ မကြမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ (ပေ) နေဝ သကဂဝစဏ္ဍော၊ မိမိ၏ နွားအပေါင်းနှင့်တူသော ပရိသတ်အပေါင်း၌လည်း မကြမ်းသော။ နော ပရဂဝစဏ္ဍော၊ တပါးသော နွားအပေါင်းနှင့်တူသော ပရိသတ်အပေါင်း၌လည်း မကြမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ် ၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ (ပေ) ဟောတိ။ ဣဓ ဧကဓ္စော ပုဂ္ဂလော၊ သကပရိသံ၊ မိမိ၏ ပရိသတ်ကို။ ဥဗ္ဗေဇိတာ၊ ထိတ်လန့်စေတတ်သည်။ ဟောတိ။ ပရပရိသံ၊ တပါးသော ပရိသတ်ကို။ ဥဗ္ဗေဇိတာ၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မပြစ်။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။] ၁၆၃။

၁၆၃။ တတ္ထ စတ္တာရော၊ အာသိဝိသုပမာ၊ မြွေ ဟူသော ဥပမာ ရှိကုန် သော။ (ပေ) အာဂတဝိသော၊ ပြန့်လာသော အဆိပ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) နော ဇောရဝိသော၊ ကြမ်းသော အဆိပ် မရှိသော မြွေ၎င်း။ ဇောရဝိသော၊ ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) နော အာဂတဝိသော၊ ပြန့်လာသော အဆိပ် မရှိသော မြွေ၎င်း။ အာဂတဝိသော စ၊ ပြန့်လာသော အဆိပ်လည်း ရှိသော။ ဇောရဝိသော စ၊ ကြမ်းသော အဆိပ်လည်းရှိသော မြွေ၎င်း။ နေဝ အာဂတဝိသော၊ ပြန့်လာသော အဆိပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်သော။ နော ဇောရဝိသော၊ ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်သော မြွေ ၎င်းတည်း။ (ပေ) အာဂတဝိသော၊ ပြန့်လာသော အဆိပ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) နော ဇောရဝိသော၊ ကြမ်းသော အဆိပ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ (ပေ) နေဝ အာဂတဝိသော၊ ပြန့်လာသော အဆိပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်သော။ နော ဇောရဝိသော၊ ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော အာဂတဝိသော နော ဇောရဝိသော ဟောတိ။ ဣဓ ဧကဓ္စော ပုဂ္ဂလော၊ အာဘိဏ္ဍိ၊ မပြတ်။ ကုဇ္ဈတိ၊ စိတ်ဆိုး၏။ စ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် မပြတ် စိတ်ဆိုးပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို့ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော ကောဓော၊

ထို စိတ်ဆိုးခြင်းသည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ၊ ဒိသရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။
န အနုသေတိ၊ အစဉ်တစိုက် မကိန်း။ [အကြောင်း လွယ်ပြီ။]

၁၆၄။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အနုနုဝိစ္စ၊ ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မနှိုင်းချိန်မှ၍၊
အပရိယောဂါဟေတု၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဂုဏ်တို့သို့ မသက်ဝင်မှ၍၊ အဝဏ္ဏာရဟဿ၊
ချီးမွမ်းခြင်းကို မထိုက်သူ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောတတ်သည်။
ဟောတိ။ ဣမ ဧကေစော ပုဂ္ဂလော၊ ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္နာနံ၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်ကုန်
သော။ မိစ္ဆာပဋ္ဌိပန္နာနံ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်ကုန်သော။ တိတ္ထိယာနံ၊ တိတ္ထိ
တို့၏၎င်း။ တိတ္ထိယသဝကောနံ၊ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့၏၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။
ဘာသတိ၊ ပြော၏။ (ကိံ) ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုပ္ပဋ္ဌိ-
ပန္နာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ သမ္မာပဋ္ဌိပန္နာ၊ မဖောက်
မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဘာသတိ။) (ပေ)
ဟောတိ။

ကထဉ္စ (ပေ) ဝဏ္ဏာရဟဿ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို ထိုက်သူ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်၏
ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို။ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဣမ ဧကေစော ပုဂ္ဂလော၊
သုပ္ပဋ္ဌိပန္နာနံ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော။ သမ္မာပဋ္ဌိပန္နာနံ၊ မဖောက် မပြန်
ဟုတ်မှန်စွာ ကျင့်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏၎င်း။ ဗုဒ္ဓသဝကောနံ၊
ဘုရားရှင်တို့၏ တပည့်တို့၏၎င်း။ အဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ (ကိံ) ဣတိပိ၊
ကြောင့်လည်း။ ဒုပ္ပဋ္ဌိပန္နာ၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ မိစ္ဆာပဋ္ဌိ-
ပန္နာ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိ (ဘာသတိ) (ပေ) ဟောတိ။

ကထဉ္စ (ပေ) အပ္ပသာဒနီယေ၊ မကြည်ညိုထိုက်သော။ ဌာနေ၊ အဆု၌။
ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ ဥပဒံသိတာ၊ ပြသည်။ ဟောတိ။ ဣမ ဧကေစော
ပုဂ္ဂလော၊ ဒုပ္ပဋ္ဌိပဒါယ မကောင်းသော အကျင့်၌။ မိစ္ဆာပဋ္ဌိပဒါယ၊ မှား
ယွင်းသော အကျင့်၌။ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။
(ကိံ) ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သုပ္ပဋ္ဌိပဒါ၊ ကောင်းသော အကျင့်တည်း။
ဣတိပိ၊ သမ္မာပဋ္ဌိပဒါ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော အကျင့်တည်း။ ဣတိ
(ဇနေတိ။) (ပေ) ဟောတိ။

ကထဉ္စ (ပေ) ပသာဒနီယေ၊ ကြည်ညိုထိုက်သော။ ဌာနေ၊ အဆု၌။
အပ္ပသာဒံ၊ မကြည်ညိုခြင်းကို။ ဥပဒံသိတာ ဟောတိ။ (ပေ) သုပ္ပဋ္ဌိပဒါယ၊
ကောင်းသော အကျင့်၌။ သမ္မာပဋ္ဌိပဒါယ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော
အကျင့်၌။ အပ္ပသာဒံ ဇနေတိ။ (ကိံ) ဣတိပိ၊ ဒုပ္ပဋ္ဌိပဒါ၊ မကောင်းသော
အကျင့်တည်း။ ဣတိပိ၊ မိစ္ဆာပဋ္ဌိပဒါ၊ တည်း။ ဣတိ (ဇနေတိ။) (ပေ)
ဟောတိ။ [(၁၆၅) လွယ်ပြီ။]

၁၆၆။ ကဏ္ဍ ပုဂ္ဂလော၊ အဝဏ္ဏာရဟဿ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို မထိုက်သူ၊
 ၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ တစ္ဆံ၊ မှန်သော။ အဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက် အပြစ်ကို။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောအခါ၌။ ဘာသိတာ၊ ပြော
 တတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ခံ ခေါ်၊ ဗျတိရိုက်ကား။ ဝဏ္ဏာရဟဿ၊
 ချီးမွမ်းခြင်းကို ထိုက်သူ၏။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။
 ကာလေန၊ ၌။ ဘာသိတာ၊ သည်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။
 စောစော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်း။ [ဘဏတိ၊ န ဘဏတိ-တို့၌ စပ်။] (ကိသိပ္ပံ
 ပုဂ္ဂလော၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။) [ဤတား ထည့်အပ်သော ပုဒ်
 တည်း။] ဝဏ္ဏောပိ၊ ဂုဏ်သည်လည်း။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ အဝဏ္ဏောပိ၊
 ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်သည်လည်း။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။
 ယော အဝဏ္ဏော၊ သည်း။ (သံဝိဇ္ဇတိ)။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။
 တံ (အဝဏ္ဏံ)၊ ကို။ ကာလေန၊ ၌။ ဘဏတိ၊ ပြော၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။
 ယော ဝဏ္ဏော၊ သည်း။ (သံဝိဇ္ဇတိ ။) ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ တံ
 (ဝဏ္ဏံ)၊ ကို။ ကာလေန၊ ၌။ န ဘဏတိ၊ မပြော။ ခံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လ
 သော်။ (ပေ) ဟောတိ။

တတိယပုဂ္ဂလနိဗ္ဗေသ၌— တတြ၊ “ယော တတ္ထ အဝဏ္ဏော” စသော
 ထို စကားရပ်၌။ [ရွှေ ၂-ဝါကျကို ရည်ရွယ်
 တော်မူသည်။] တဿ ပဉ္စဿ၊ ထိုပြဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေဆို
 ခြင်းငှါ။ ကာလည၊ အခါကို သိသည်။ ဟောတိ၊ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

စတုတ္ထပုဂ္ဂလနိဗ္ဗေသ၌— ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူ ၊ ရွတ်တတ်သည်။
 သတော၊ မပြတ် မလပ် အမှတ် ရသည်။
 သမ္ပဗာနေ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရတိ။
 [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၁၆၇။ ဥဠာနဖလ္လပဇီဝိ၊ ထကြွလုံ့လ ဝီရိယ၏ အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်
 မွေးခြင်းရှိသော။ နော ပုညဖလ္လပဇီဝိ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏ အကျိုးကို မှီ၍
 အသက်မွေးခြင်းရှိသည် မဟုတ်သော။ ပုဂ္ဂလော ကတမော စ၊ ယဿ ပုဂ္ဂ-
 လဿ၊ ၏။ ဥဠာဟတော၊ ထကြွကြောင်း လုံ့လဝီရိယကြောင့်။ သံဠတော၊
 စေ့ဆော် ကြီးကုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါယမတော၊ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။
 အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုည-
 တော၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့်။ အာဇီဝေါ၊ သည်း။ နော (အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ)၊
 မဖြစ်။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

ပုညဗလူပဇိဝီ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးခြင်းရှိသော။ နော ဥဠာနဗလူပဇိဝီ၊ ထကြွကြောင်း လုံ့လဝီရိယ၏ အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်မွေးခြင်းရှိသည် မဟုတ်သော။ (ပေ) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍၊ တထူပရံ၊ ထို ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္ထိတို့မှ အထက်၌။ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။ ပုညဗလူပဇိဝီနော၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏အကျိုးကိုမှီ၍ အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်၏။ န ဥဠာနဗလူပဇိဝီနော၊ ထကြွကြောင်း လုံ့လ ဝီရိယ၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်မွေးခြင်းရှိသည် မဟုတ်ကုန်။ [အကြွင်းလွယ်ပြီ။]

၁၆၈။ တထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ တမော၊ မွှောင်သည်။ တမပရာယဏော၊ အမွှောင်ဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣမ ကေစွာ ပုဂ္ဂလော၊ နီစေ၊ နိမ့်ကျသော။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုး၌သော်၎င်း။ နေသာဒကုလေ ဝါ၊ မုဆိုးတံငါမျိုး၌သော်၎င်း။ ဝေဏကုလေ ဝါ၊ နှိုးရွှေသမား အမျိုး၌သော်၎င်း။ ရထတာရကုလေ ဝါ၊ သားရေနယ်သမား အမျိုး၌သော်၎င်း။ ဝါ၊ မိနပ်ချုပ်သမား အမျိုး၌သော်၎င်း။ ပုတ္တုသကုလေ ဝါ၊ ပန်းမှိုက်သွန် ဘင်ကျုံး အမျိုး၌သော်၎င်း။ ဒလိဇ္ဈ၊ ဆင်းရဲသော။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ၊ နည်းသော အစားအသောက်ဘောဇဉ်ရှိသော။ ကသိရုဠတ္တိကော၊ ဆင်းရဲသဖြင့် အသက်မွေးရခြင်း ရှိသော အမျိုး၌။ ပစ္စာဇာတော၊ စွဲ၍ဖြစ်ရသည်။ ဟောတိ၊ ယတ္ထ၊ ယင်းအမျိုး၌။ ကသိရေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ဝါ၊ ကသိကအောက်ဖြင့်။ ခံသဉ္စာဒေါ၊ အစားအဝတ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ သော စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗဏ္ဍော၊ 'မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အဆင်းမလှသည်။ ဒုဗ္ဗသိကော၊ မကောင်းသဖြင့် ဖြစ်ရခြင်း ရှိသည်။ ဝါ၊ အမြင်မကောင်းသည်။ သြကောဋ္ဌိမကော၊ ပုက္ကသသည်။ ဗဟ္မာဗာဇော၊ များသော အနာရှိသည်။ ကာဏော ဝါ၊ ကန်းသည်သော်၎င်း။ ကုဏီ ဝါ၊ ကောက်သည်သော်၎င်း။ ခဉ္ဇော ဝါ၊ ခွင်သည်သော်၎င်း။ ပက္ခဟဇော ဝါ၊ ပျက်သော ကိုယ်တပိုင်း ရှိသည်သော်၎င်း။ ဝါ၊ ကိုယ်တပိုင်းသေသည်သော်၎င်း။ ဟောတိ၊ အန္ဓာ၊ ထမင်းကို၎င်း။ ပါနဿ၊ အဖျော်ကို၎င်း။ ဝတ္ထဿ၊ အဝတ်ကို၎င်း။ ယာနဿ၊ ယာဉ်ကို၎င်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ၊ ပန်းနံသာ နံသာပျစ်ကို၎င်း။ သေယျာဝသထပဇိပေယျဿ၊ အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး၏ စီးပွားဖြစ်သော မီးစာ ဆီမီးခွက် အစရှိသည်ကို၎င်း။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကာယေန၊ ကာယဒွါရဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်သော အကျင့်ကို။ (ပေ) နိရယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ (ပေ) ဟောတိ။

၆၀၆ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ တမော၊ မောင်သည်။ ဇောတိပဏ္ဍယဏော၊ အလင်း ဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ [အကြွင်းလွယ်ပြီး]

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဇောတိ၊ လင်းသည်။ တမပဏ္ဍယဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ ဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော၊ ဥဇ္ဇော၊ မြင့်သော။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ အဇော၊ ကြွယ်ဝသော။ မဟဒ္ဒဇော၊ များသောဥစ္စာရှိသော။ မဟာ-ဘောဂေ၊ များသောအသုံးအဆောင်ရှိသော။ ပဟူတဇာတဂ္ဂပရဇတေ၊ များသော ရွှေငွေရှိသော။ ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏေ၊ များသော နှစ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်း အဆောက်အဦ ရှိသော။ ပဟူတဓနဉ္စေ၊ များသော ဥစ္စာ စပါးရှိသော။ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ၊ များသောဥစ္စာနှစ် ရှိသော မင်းမျိုး၌သော်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ၊ များသော ဥစ္စာနှစ် ရှိသော ဗြာဟ္မဏမျိုး၌သော်၎င်း။ ဂဟပတိမဟာသာလ ကုလေဝါ၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ဂဟပတိမျိုး၌ သော်၎င်း။ ပစ္စာဇာတော' ဟောတိ။ သော စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အဘိဂ္ဂပေ၊ လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အလွန် အဆင်းလှသည်။ ဧဿနိယော၊ ကြည့်ရှုသင့်ကြည့်ရှုထိုက်သည်။ ဝါ၊ ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်သည်။ ပါသာဒိဏော၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ပရမာယ၊ လွန်မြတ်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်း ရှိသောကိုယ်၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ သည်။ အန္ဓဿ၊ ထမင်းကို၎င်း။ (ပေ) ပဒီပေယျဿ၊ ကို၎င်း။ လာဘိ၊ ရခြင်းရှိသည်။ 'ဟောတိ၊ [အကြွင်း လွယ်ပြီး၊ ဇောတိဇောတိပဏ္ဍယဏနိဇ္ဇေသလည်း လွယ်ပြီး။]

၁၆၉။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဩဏတောဏတော၊ ဤ ဘဝ၌ နိမ့်ကျသည် ဖြစ်၍ နောက်ဘဝ၌ နိမ့်ကျလတ္တံ့သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ [“ဣဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော နိဇ္ဇေ ကုလေ (ပေ) သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ” စသည်ကို ပေ-ယျာလ မြှုပ်ထားသည်။] ဧဝံ (ပေ) ဟောတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဩဏတုဏ္ဏတော၊ ဤဘဝ၌ နိမ့်ကျသည်ဖြစ်၍ နောက် ဘဝ၌ မြင့်မောက်လတ္တံ့သည်။ ဟောတိ၊ [“ဣဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော နိဇ္ဇေ ကုလေ (ပေ) သော ကာယေန သုစ္စရိတံ” စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ် ထားသည်။]

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥဏ္ဏတောဏတော၊ ဤ ဘဝ၌ မြင့်မောက်သည်ဖြစ်၍ နောက်ဘဝ၌ နိမ့်ကျ လတ္တံ့သည်။ ဟောတိ။ [“ဣဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော ဥဇ္ဇေ ကုလေ (ပေ) သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ” စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော၊ ဤဘဝ၌ မြင့်မောက်သည် ဖြစ်၍ နောက်ဘဝ၌ မြင့်မောက်လတ္တံ့သည်။ ဟောတိ။ [“ဣဧကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော

ဥစ္စေ ကုလေ (ပေ) သော ကာယေန သုစရိတံ ” စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

၁၇၀။ တတ္ထ၊ ထိုဥစ္စေသဌိ။ စတ္တာရော၊ ရုက္ခပမာ၊ သစ်ပင် ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ (ပေ) ဖေဂ္ဂ၊ အကာရှိသည်။ (ဟုတွာ) သာရပရိဝါရော၊ အနှစ်ရှိသောသစ်ပင် အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်၎င်း။ သာရော၊ အနှစ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ အကာရှိသောသစ်ပင် အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်၎င်း။ ဖေဂ္ဂ၊ အကာရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ အကာရှိ သောသစ်ပင် အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်၎င်း။ သာရော၊ အနှစ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ) သာရပရိဝါရော၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင် အခြံအရံ ရှိသောသစ်ပင် ၎င်း တည်း။ ဧဝ မေဝံ (ပေ) သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ကတမေ စတ္တာရော၊ တို့နည်း။ ဖေဂ္ဂ၊ သီလစသည် မပါ အကာအတံပြီးသည်။ (ဟုတွာ) သာရ ပရိဝါရော၊ သီလစသော အနှစ်ရှိသူ အခြံ အရံ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ သာရော၊ သီလစသော အနှစ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ သီလ စသည်မပါ အကာအတံပြီးသူ အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဖေဂ္ဂ၊ သီလစသည် မပါ အကာအတံ ပြီးသည်။ (ဟုတွာ) ဖေဂ္ဂပရိဝါရော၊ သီလစသည် မပါ အကာအတံပြီးသူ အခြံအရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ သာရော၊ သီလစသော အနှစ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) သာရပရိဝါရော၊ သီလစသော အနှစ်ရှိသူ အခြံ အရံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂ (ဟုတွာ) သာရပရိဝါရော ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ (ပေ) ပါပဓမ္မော ဟောတိ။ စ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် မိမိက ဒုဿီလ ပါပ ဓမ္မ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိသာ၊ သည်။ သီလဝတိ၊ သီလရှိသည်။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ကောင်းသော အကျင့် သဘော ရှိသည်။ ဟောတိ။ (ပေ) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤ ဖေဂ္ဂ သာရပရိဝါရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တယူပမော၊ ထို အကာရှိသည်ဖြစ်၍ အနှစ်ရှိသောသစ်ပင်၊ အခြံအရံရှိသော သစ်ပင်ဟူသော ဥပမာရှိ၏။ [ကြွင်းနိဒ္ဒေသတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၁၇၁။ ရူပပ္ပမာဏော၊ ရုပ်အဆင်းဟူသော ပမာဏရှိသော။ ရူပပ္ပသန္နော၊ ရုပ်အဆင်း၌ ကြည်ညိုသော။ (ပေ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အာရောဟံ၊ အရုပ်အမောင်းကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ မြင်ရ၍သော်၎င်း။ ပရိဏာဟံ၊ ကိုယ်လုံး ကိုယ်ပေါက်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ သော်၎င်း။ သဏ္ဌာနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ ၏ တင့်တယ်သော ပုံသဏ္ဌာန်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ ပါရိပူရိ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော ဂုဏ်တို့၏ ပြည့်စုံကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်၌။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဝါ၊ လိုရင်းပမာဏကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

☞ ဘောသပ္ပမာဏော၊ ကျော်စောသံဟူသော ပမာဏရှိသော။ ဘောသပ္ပ-
 သန္ဓော၊ ကျော်စောသံ၌ ကြည်ညိုသော။ (ပေ) ပရဝဏ္ဏနာယ၊ သူတပါး
 တို့၏ မျက်ကွယ်၌ ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပရထောမနာယ၊ သူတပါး
 တို့၏ အစီအကုံး အနှုန်း အဖွဲ့ဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပရပသံသနာယ၊
 သူတပါးတို့၏ မျက်မှောက်၌ ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပရဝဏ္ဏဟာရိကာယ၊
 သူတပါးတို့၏ ဂုဏ်ကို အဆင့်ဆင့်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထို့ကျော်
 စောသံ၌။ ပမာဏံ၊ ကိုး ဝါ၊ ကိုး (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၇၂။ လူပုပ္ဖမာဏော၊ ခေါင်းပါးခြင်း ဟူသော ပမာဏ ရှိသော။
 လူပုပ္ဖသန္ဓော၊ ခေါင်းပါးခြင်း၌ ကြည်ညိုသော။ (ပေ) စိဝရလူခံ၊ သင်္ကန်း၏
 ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ပတ္တလူခံ၊ သပိတ်၏
 ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ။ သေနာသနလူခံ၊ ကျောင်း
 အိပ်ရာနေရာ၏ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဿိတွာ ဝါ။ ဝိဝိခံ၊
 အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ ဒုတ္တရကာရိကံ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်သော
 အကျင့်ကို ပြုကျင့်ခြင်းကို။ ပဿိတွာ ဝါ။ တတ္ထ၊ ထို့ခေါင်းပါးခြင်း၌။
 ပမာဏံ ဂဟေတွာ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

ဓမ္မပုပ္ဖမာဏော၊ တရားဟူသော ပမာဏရှိသော။ ဓမ္မပုပ္ဖသန္ဓော၊ တရား၌
 ကြည်ညိုသော။ (ပေ) သီလံ၊ သီလကို။ ပဿိတွာ ဝါ၊ သော်၎င်း။
 သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ ပဿိတွာ ဝါ။ ပညံ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ ပဿိတွာ
 ဝါ။ တတ္ထ၊ ထို့တရား၌။ ပမာဏံ ဂဟေတွာ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

၁၇၃။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အတ္တဟိတာယ၊ မိမိစီးပွားအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊
 ကျင့်သည်။ ပရဟိတာယ၊ သူတပါးစီးပွားအလို့ငှါ။ နော(ပဋိပန္နော)၊
 မကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ ကေစွော ပုဂ္ဂလော၊ အတ္တနာ၊
 ကိုယ်တိုင်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ပရံ၊ သူတပါးကို။
 သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးငှါ။ နော သမာဒါပေတိ၊
 ကောင်းစွာ မယူစေ။ ဝါ၊ မဆောက်တည်စေ။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

၁၇၄။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အတ္တန္တပေါ၊ မိမိကို လောင်မြှိုက်တတ်သည်။
 ဝါ၊ မိမိကို ပူလောင်စေတတ်သည်။ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ၊ မိမိကို
 ပူလောင်စေကြောင်းအကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုကို။ ဝါ၊ မိမိကို
 ပူလောင်စေကြောင်း အကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်။ မည်လောက်
 အောင်။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။
 [နောက်၌ “ဒိယျတိ တောယာတိ ဒတ္ထိ” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ “ဒတ္ထိယာ၊
 ပေးလှူကြောင်း ခွက်ငယ်ဖြင့်” ဟု ပေးပါ။ အကြွင်းမှာ ပါဠိချင်း အနည်းငယ်

ကဲ့သော်လည်း သီလက္ခန္ဓိ မဟာသီဟနာဒသုတ် တပေါပက္ကမကထာကို မှီ၍ အနက်ပေးနိုင်လောက်ပြီ။] ☸

၁၇၅။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ပရန္တပေါ၊ သူတပါးကို လောင်မြိုက်တတ်သည်။ ဝါ၊ သူတပါးကို ပူလောင်စေတတ်သည်။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ သူတပါးကို ပူလောင်စေကြောင်း အကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်မှုကို။ ဝါ၊ သူတပါးကို ပူလောင်စေကြောင်း အကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သည် မည်လောက်အောင်။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ ဩရုဗ္ဗိကော၊ သိုးကို သတ်တတ်သည်။ ဝါ၊ သိုးကို သတ်၍ အသက်မွေးတတ်သည်။ လူကရိကော၊ ဝက်ကို သတ်တတ်သည်။ ဝါ၊ ဝက်ကို သတ်၍ အသက်မွေးတတ်သည်။ သာကုဏိကော၊ ငှက်ကို သတ်တတ်သည်။ ဝါ၊ ငှက်ကို သတ်၍ အသက်မွေးတတ်သည်။ မာဂဝိကော၊ သားကောင်ကို သတ်တတ်သည်။ ဝါ၊ သားကောင်ကို သတ်၍ အသက်မွေးတတ်သည်။ လုဒ္ဓေါ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်။ မစ္ဆသ္မာတကော၊ ငါးကို သတ်တတ်သည်။ စောရော၊ ခိုးတတ်သည်။ စောရသ္မာတကော၊ ခိုးသူကို သတ်တတ်သည်။ ဂေါဇာတကော၊ နွားကို သတ်တတ်သည်။ ဗန္ဓနာဂါရိကော၊ နောင်အိမ်၌ ယှဉ်သော တောင်ကြပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဝါ ပန၊ သည်သာ မကသေး။ အညေပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကုဉ္ဇရကမ္မန္တာ၊ ကြမ်းတမ်းသော အလုပ်ရှိကုန်သော။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ။) (တေ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၎င်း ထည်း။) ဧဝံ (ပေ) ဟောတိ။

၁၇၆။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အတ္တန္တပေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ၊ ကို။ ဝါ၊ အောင်။ အနုယုတ္တော စ၊ သည်၎င်း။ ပရန္တပေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ ကို။ ဝါ၊ အောင်။ အနုယုတ္တော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣမ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယဇာတ်ရှိသော။ မုဒ္ဒါဝသိတ္တော၊ ခတ္တိယာဘိသိက်ဖြင့် ဦးထိပ်၌ သွန်းလောင်းအပ်သော။ ဣဇာ ဝါ၊ မင်းသည်သော်၎င်း။ မဟာသာလော၊ များသော ဥစ္စာအနှစ်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏော ဝါ၊ ပြာဟ္မဏသည်သော်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို မင်းသည်။ ဝါ၊ ထို ပြာဟ္မဏမဟာသာလသည်။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့အရပ်၌။ နဝံ၊ အသစ် ဖြစ်သော။ သန္ဓာဂါရံ၊ ယဇ်တင်းကုပ်ကို။ [သီဟိုဠ်မှ၌ “ယညာဂါရံ” ဟု ရှိ၏။] ကာရာပေတွာ၊ ပြွေစေ၍။ ကေသမဿံ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်ရှား၍။ ခရာဇိနံ (ခုရာဇိနံ)၊ ခွါနှင့်တကွဖြစ်သော သစ်ရေကို။ [သစ်၌ ခွါမရှိသောကြောင့် “ခြေဆီးမြှောနှင့်တကွဖြစ်သော

၆၁၀

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယိ

သစ်ရေကို” ဟု ပေးကြ၏။] နိဝါသေတော၊ ဝတ်၍၊ သပ္ပိတေလေန၊ ထောပတ်၊ ဆီဖြင့်။ ကာယံ၊ ကို၊ အပ္ပဉ္စိတော၊ သုတ်နယ်၍၊ မိဂဝိသာဏေန၊ သားချိုဖြင့်။ ပိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းကို၊ ကဏ္ဍ၊ ဝမာနေ၊ အယားဖျောက်လျက်၊ မဟေသိနာ၊ မိဖုယားနှင့်၎င်း။ ပုရောဟိတေန၊ ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော။ ပြာဟ္မဏေန စ၊ ပြာဟ္မဏနှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိ၊ အတူ။ သန္ဓာဂါရံ၊ ယစ်တင်းကုပ်သို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။

သော၊ ထိုမင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထို ယစ်ကင်းကုပ်၌။ အနန္တရဟိတာယ၊ မိမိနှင့် မြေအကြားဝယ် ထားအပ်သော အခင်း မရှိသော။ ဟရိတုပလိတ္တာယ၊ နွားချေးဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ထပေတိ၊ ပြု၏။ သရူပဝတ္ထာယ၊ တူသော အဆင်းရှိသော နွားငယ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော။ ကေသာ၊ တကောင်သော။ ဂါဝိယာ၊ နွားမ၏။ ကေသ္မိ၊ တချောင်းသော။ ထနေ၊ နို့တံ၌။ ယံ ခိရံ၊ အကြင် နို့ရည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထို နို့ရည်ဖြင့်။ ဣဇာ၊ သည်။ ယာပေတိ၊ မျှတ၏။ ဒုတိယသ္မိ၊ ၂-ချောင်းမြောက်ဖြစ်သော။ ထနေ၊ နို့တံ၌။ ယံ ခိရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ တေန၊ ထို နို့ရည်ဖြင့်။ မဟေသိ၊ သည်။ ယာပေတိ၊ တတိယသ္မိ၊ ၃-ချောင်းမြောက်ဖြစ်သော။ ထနေ ယံ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန၊ ပုရောဟိတော၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ယာပေတိ၊ စတုတ္ထသ္မိ၊ ထနေ ယံ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဇဟတိ၊ ပူဇော်၏။ အဝသေသေန၊ ကြွင်းသော နို့တံမှ နို့ရည်ဖြင့်။ ဝတ္ထကော၊ နွားငယ်သည်။ ယာပေတိ၊ ဤတိုင်အောင် သော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့် အတ္တန္တပ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တ ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။ လာလတ္တံ၊ သော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့် ပရန္တပ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလတ္တံ။]

သော၊ ထိုမင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြော၏။ (ကိံ) ယညတ္ထာယ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဥသဘာ၊ နွားလားတို့ကို။ ဟညန္တု၊ သတ်အပ်ပစေကုန်။ (ပေ) ဝတ္ထတရာ၊ နွားကလေး၏ အဖြစ်ကို လွန်ပြီးသော အားရှိသော နွားငယ်တို့ကို။ (ပေ) ဝတ္ထတရိယော၊ နွားမငယ်၏ အဖြစ်ကို လွန်ပြီးကုန်သော အားရှိသော နွားမငယ်တို့ကို။ (ပေ) အဇာ၊ ဆိတ်တို့ကို။ (ပေ) ဥရဗ္ဘာ၊ သိုးတို့ကို။ (ပေ) ယူပတ္တာယ၊ ယစ်တိုင်အကျိုးငှါ။ ဧတ္တကာ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့ကို။ ဆိဇ္ဇန္တု၊ ဖြတ်အပ်ပစေကုန်။ ဗရိဟိသတ္ထာယ၊ ယစ်တင်းကုပ်မြေ၏ အကာအရံ အပိုင်းအခြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ယစ်ပူဇော်ရာမြေ၌ အခင်း အကျိုးငှါ။ ဧတ္တကာ၊ ဧဗ္ဘာ၊ နေဇာမြက်တို့ကို။ လူယန္တု၊ ရိတ်အပ်ပစေကုန်။ ဣတိ (အာဟ)။ [ယစ်တင်းကုပ်ကို နေဇာမြက်တို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ်

ကာရံပုံ၊ ယဇ်ပူဇော်ရာမြေ၌ ခင်းပုံတို့ကို သီလက္ခန္ဓာ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ထား၏။ အချုပ်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် ဤအဋ္ဌကထာနှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် ထို၌ကဲ့သို့ပင် ဗရိဟိသကို စိတ္တကအနက်ဟောဟု ဖွင့်သော ထောမနိဓိနှင့်အညီ “ဗရိဟိသတ္တာယ၊ လှပတင့်တယ် ဆန်းကြယ်အောင် ပြင်ဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ”ဟု သဒ္ဓတ္ထ ပေးပါ။] အထာ၊ ထိုမင်း၏။ ဒါသတိ ဝါ၊ ကျွန်ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပေဿာတိ ဝါ၊ အစေ အပါးဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မကရာတိ ဝါ၊ အလုပ် သမားဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေပိတေ၊ အကြင် သတို့ သည်။ ဟောန္တိ၊ ရိုက်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ ဗဏ္ဏတဇ္ဇိတာ၊ ဒဏ်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သည်။ တယတဇ္ဇိတာ၊ တေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန် သည်။ အဿုမုခါ၊ မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) ရှုဒမာနာ၊ ငိုကုန်လျက်။ ပရိကမ္မာနိ၊ အဖန်ဖန် ပြုအပ်သော အမှုတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုရ ကုန်၏။ ဧဝံ (ပေ) ဟောတိ။

၁၇၇။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ နေဝ အတ္တန္တပေါ၊ မိမိကို မလောင်မြှိုက် တတ်သည်။ ဝါ၊ မိမိကို မပူလောင်စေတတ်သည်။ (ဟုတော) အတ္တပရိတာ- ပနာနုယောဂံ၊ ကို။ ဝါ၊ အောင်။ န အနုယုတ္တော စ၊ အဖန်ဖန် အားမထုတ်သည်၎င်း။ န ပရန္တပေါ၊ သူတပါးကို မလောင်မြှိုက်တတ်သည်။ ဝါ၊ သည်။ (ဟုတော) ပရပရိတာပနာနုယောဂံ၊ ကို။ ဝါ၊ အောင်။ န အနုယုတ္တော စ၊ ၎င်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနတ္တန္တပေါ၊ မိမိကို မလောင်မြှိုက်တတ်သည်။ ဝါ၊ မိမိကို မပူလောင် စေတတ်သည်။ အပရန္တပေါ၊ သူတပါးကို မလောင်မြှိုက်တတ်သည်။ ဝါ၊ သူတပါးကို မပူလောင်စေတတ်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘော ဟူသော ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌ပင်။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်တတ်သော တဏှာ မရှိသည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာ အပူမှု ငြိမ်းအေးသည်။ သီတိဘူတော၊ အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ သုဓပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ စွာန်ချမ်းသာ မဂ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားရသည်။ (ဟုတော၊ ရှိ။) ဗြဟ္မဘူတေန၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘောဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ [ဤမှ နောက်၌ ပုဒ်ရေ (၁၈၅) တိုင်အောင် သီလက္ခန္ဓာ သာမညဖလသုတ် ပဏိတတရသာမညဖလ ပုဒ်ရေ (၁၉၀) စသည်နှင့် တူပြီ။]

၁၈၆။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့် တကွဖြစ်သော။ (ပေ) ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ အပ္ပဟိနော၊ မပယ်အပ်သေး။ (ပေ) ။ [သဒေါသ ပုဂ္ဂလနိဇ္ဈေသ စသည်၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

၆၁၂

ပုဂ္ဂလဝညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

၁၈၇။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်ဉ္စ။ စေတောသမထဿ၊ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးကြောင်း သမာပတ် ရှစ်ပါးကို။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လွန်ကဲသောပညာဟူသော ခန္ဓာ ၅-ပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌ အနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့် ရှုတတ်သော ဝိပဿနာပညာကို။ လာဘီ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ (ပေ) သမာပတ္တိနံ၊ [ဤပုဒ်တို့ကို ကေက၊ ကုပ္ပဓမ္မနိဇ္ဈေသ၌ ပေးခဲ့ပြီ။] လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ ဝါ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို၎င်း။ ဖလဿ ဝါ၊ ဖိုလ်ကို၎င်း။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ န (ဟောတိ)။ ဧဝံ (ပေ) ဟောတိ။ [ဒုတိယပုဂ္ဂလနိဇ္ဈေသ စသည် အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၈၈။ အနုသောတဂါမိ၊ ဝဋ်တည်းဟူသော ရေအလျဉ်သို့ အစဉ် လိုက်တတ်သော။ (ပေ) ကာမေ စ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ပဋိသေဝတံ၊ မှီဝဲ၏။ ပါပံ၊ ယုတ်မာသော။ ကမ္မဉ္စ၊ အကုသိုလ်ကံကိုလည်း။ ကရောတိ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

ပဋိသောတဂါမိ၊ ဝဋ်တည်းဟူသော ရေအလျဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သော။ (ပေ) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခနှင့်။ သဟာပိ၊ တကွ၎င်း။ ဒေါမနဿေန၊ ဒေါမနဿနှင့်။ သဟာပိ၊ ၎င်း။ အဿုမုခေန၊ မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ရုဓမာနောပိ၊ ငိုလျက်၎င်း။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာ ၃-ရပ် သိမ်းကျုံးအပ်သည့် မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရသိ (ပေ) ဝုစ္စတိ။

ဌိတတ္ထော၊ တည်တံ့သော သဘောရှိသော။ (ပေ) ဣဓ (ပေ) လောကာ၊ [ဤပုဒ်တို့ကို ကေက၊ အနာဂါမိနိဇ္ဈေသ ပုဒ်ရေ (၃၅)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ကတမော စ ပုဂ္ဂလော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တိဏ္ဏော၊ တဏှာသောတကို လွန်ပြီးသည်။ ပါရဂူတော၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီး သည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသည်။ (ဟုတွာ) ထလေ၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်း၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သနည်း။ (ပေ) [“အာသဝါနံ (ပေ)ဝိဟရတိ” ဤပုဒ်တို့ကို ဟိက၊ နိရာသပုဂ္ဂလနိဇ္ဈေသ၊ ပုဒ်ရေ (၉၁)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၁၈၉။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အပ္ပဿတော၊ နည်းသော သုတရှိသည်။ သုထေန၊ သုတနှင့်။ အနုပပန္နော၊ မပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ကေစွဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ သုတံ၊ သုတသည်။ သုတ္တံ၊ သုတ်သည်၎င်း။ (ပေ) ဝေဒလ္လံ၊ ၎င်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ သော၊ သည်။

၅-ပဉ္စကပုဂ္ဂလပညတ္တိ နိဇ္ဇေသ

၆၁၃

အပ္ပကဿ၊ တဿ သုတဿ၊ ဓါ။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဓမ္မံ၊ ပါဠိတော်ကို။ အညာယ၊ ၍။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော၊ လောကုတ္တရာတရား (၉) ပါးအား လျော်သော ပုဗ္ဗဘာဂ အကျင့်ကို ကျင့်သည်။ ဟောတိ။ (ပေ) ဟောတိ။ [ကြွင်း ပုဂ္ဂလနိဇ္ဇေသတို့၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၉၀။ သမဏမစလော၊ လှုပ်ရှား မယိုင် မြဲခိုင်သော သမဏဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကတမော စ၊ နည်း။ (ပေ) [“ဣဇေကစော (ပေ) သမ္မောဓိ- ပရာယဏော” ဤပုဒ်တို့ကို ဧကက ပုဒ်ရေ (၃၁)၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

သမဏပဒုမော၊ ပဒုမာ ကြာနိပန်းကဲ့သို့ နီမြန်းသော ရာဂရှိသော သမဏ ဖြစ်သော။ (ပေ)။ [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဧကက ပုဒ်ရေ (၃၄) ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

သမဏပုဏ္ဏရိကော၊ ပုဏ္ဏရိက်ကြာဖြူကဲ့သို့ ကာမရာဂ ကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော သမဏ ဖြစ်သော။ (ပေ) [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဧကက ပုဒ်ရေ (၃၅)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

သမဏေသု၊ ရဟန်းတို့၌။ ဝါ၊ တို့တွင်။ သမဏာသုခမာလော၊ ကြမ်းတမ်း ခက်မာ ကိလေသာ မရှိမှုကြောင့် နညံသော သမဏဖြစ်သော။ (ပေ)။ [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဝိကနိဇ္ဇေသ ပုဒ်ရေ (၉၁)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

စတုတ္ထနိဇ္ဇေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၅-ပဉ္စကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၁၉၁။ တတြ၊ ထိုဥဇ္ဇေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယှာယံ (ယော+အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရဘတိ စ၊ အာပတ်ကို ကျူးလွန်ခြင်းအားဖြင့် အားထုတ်လည်း အားထုတ်၏။ ဝိပုဋ္ဌိ- သာရီ စ၊ နှလုံးမသာယာခြင်း ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်၌။ ဝါ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်ရာအခါ၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်နှင့် တူကုန်သော။ ပါပကာ အကုသလာ၊ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်း မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော) နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ထို ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို၎င်း။ တဉ္စ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ထို ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ နုပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝစနိယော၊ ပြောဆိုထိုက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်၏။ (ကိ°)

အာယသ္မတော၊ အရှင်၏။ အာရမ္မဇော၊ အာပတ်လို ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော
 အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊
 ရှိကုန်၏။ ဝိပုဋ္ဌိသာရဇော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။
 အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပဝစ္ဆန္တိ၊ တိုးပွားကုန်၏။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။
 ဝတ၊ စင်စစ်။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ အာရမ္မဇော၊ အာပတ်ကို
 ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေ၊
 တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဝိပုဋ္ဌိသာရဇော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ စိတ္တံ၊
 ဝိပဿနာစိတ်ကို၎င်း။ ပညဉ္ဇ၊ ဝိပဿနာပညာကို၎င်း။ ဘာဝေတု၊ တိုးပွား
 စေပါလော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တိုးပွားစေလသော်။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။
 ပဉ္စမေန၊ ၅-ပါးမြောက်ဖြစ်သော။ အမုနာ ပုဂ္ဂလေန၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။
 သမသမော၊ တူသု၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ ဝါ၊ လပ်တူလပ်မျှသည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဣတိ (ဝစနိယော အဿ)။ [အာရတတိ န
 ဝိပုဋ္ဌိသာရီပုဂ္ဂလနိဇ္ဈေသ စသည်တို့၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၉၂။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ အဝဇာနာတိ၊ အောက်
 ချ၍ သိသနည်း။ ဝါ၊ အထင်သေးသနည်း။ ဣဓေကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော၊ ယဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂီလာန ပစ္စယး
 တေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ တဿ၊ ထို ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ။ (ကိံ) အဟံ၊ ငါသည်။ ဝါ၊
 ငါက။ ဒမ္ပိ၊ ပေးရ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ပဋိဂ္ဂဏာတိ၊ ခံယူ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ (ဟောတိ။) တမေနံ၊ ထို ခံယူသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒတွာ၊ ချီး
 အဝဇာနာတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ သံဝါသေန၊ အတူနေရခြင်းကြောင့်။ အဝဇာနာတိ၊
 ဣဓေကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော၊ ယေန ပုဂ္ဂလေန၊ နှင့်။ သမ္ပိ၊ အတူ။ ဒေ ဝဿာနိ
 ဝါ၊ ၂-နှစ်တို့ပတ်လုံးသော်၎င်း။ ဝိဇ္ဇိတိ ဝဿာနိ ဝါ၊ ၃-နှစ်တို့ပတ်လုံး
 သော်၎င်း။ သံဝသတိ၊ အတူနေ၏။ တမေနံ၊ ထို အတူနေသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 သံဝါသေန၊ ကြောင့်။ အဝဇာနာတိ။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ အာဓေယျမုခေါ၊ ရှေးဦးစကား၌ တားထိုက်သော
 နှုတ်ဖြင့် ယူခြင်း ဝန်ခံခြင်း ရှိသည်။ (အလျင်ပြောသောစကားကို အတည်
 ယူတတ်သည်။) ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓေကဇ္ဈော ပုဂ္ဂလော၊ ပရဿ၊ သူတပါး၏။
 ဝါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏေ၊ ဂုဏ်ကို။ ဘာသိယမာနေ ဝါ၊ ပြောအပ်သော်၎င်း။
 အဝဏ္ဏေ၊ ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို။ ဘာသိယမာနေ ဝါ၊ သော်၎င်း။
 ခိပ္ပညေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ အဓိမုစ္စိတာ၊ ယုံကြည်တတ်သည်။ ဟောတိ။ (ပေ)။

၅-ပဉ္စကပုဂ္ဂလပညတ္တိ နိဒ္ဒေသ

၆၁၅

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ လောလော၊ အာသန္ဓိယ-စသော အကုသိုလ်စိတ္တပ္ပေါဋ်
တို့သည် နှိပ်နင်းအပ်သည်။ ဝါ၊လျှပ်ပေါ် လော်လည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။
ဣဓ ဧကစ္စော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣတ္ထရသဒ္ဓေါ၊ နည်းငယ်တို့လျှ တဏှဏမျှ
သဒ္ဓါရှိသည်။ ဣတ္ထရဘတ္တိ၊ နည်းငယ်တို့လျှ တဏှဏမျှ ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်။
ဣတ္ထရပေမော၊ နည်းငယ်တို့လျှ တဏှဏမျှ ချစ်ခြင်းရှိသည်။ ဣတ္ထရပူဿာဒေါ၊
နည်းငယ်တို့လျှ တဏှဏမျှ ကြည်ညိုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ (ပေ) ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ မန္တော၊ ညံသည်။ မောမူဟော၊ လွန်စွာ တွေဝေ
သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ပေ) ။

၁၉၃။ တတ္ထ၊ ဥဒ္ဓေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်း၊ ပဉ္စ၊
ကုန်သော။ ယောဓာဇီဝပမာ၊ စစ်တိုက်ခြင်းဟူသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ရှိသူဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ စစ်တိုက်ခြင်းကို မှီ၍ အသက်မွေးသူ
ဟူသော ဥပမာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။
ယောဓာဇီဝါ၊ စစ်တိုက်ခြင်း ဟူသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရှိသော
စစ်သားတို့သည်။ ဝါ၊ စစ်တိုက်ခြင်းကို မှီ၍ အသက်မွေးသော စစ်သား
တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ၅-ယောက်တို့တည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊
သော။ ယောဓာဇီဝေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ရဇဂ္ဂဉ္စေ၊ စစ်သားတို့
သွားလာမှုကြောင့် ထသော ဖုန်အစုကိုပင်။ ဒိဿာ၊ မြင်၍။ ဝါ၊ သော်။
သံသိဒတိ၊ လွန်စွာ ဆုတ်နုတ်၏။ ဝိသိဒတိ၊ အထူးသဖြင့် ဆုတ်နုတ်၏။
န သန္တမ္ဘတိ၊ ကောင်းစွာ တောင့်မထားနိုင်။ သင်္ဂါမိ၊ စစ်မြေပြင်သို့။
ဩတရိတုံ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝေရူပေါပိ၊
ဤသို့သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဧကစ္စော ယောဓာဇီဝေါ၊ ဟောတိ၊
ရှိ၏။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ အယံ ယောဓာဇီဝေါ (ပေ) လောကသို့။

ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ ဣဧကစ္စော၊ ယောဓာ-
ဇီဝေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ရဇဂ္ဂံ၊ ကို။ သဟတိ၊ ခံနိုင်၏။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုး
နိုင်၏။ အပိ စ ခေါ၊ သို့သော်လည်း။ ဇေဂ္ဂဉ္စေ၊ ဆင် မြင်း ရထားတို့၌
ဆောင်ထားအပ်သော အလုံအစုကိုပင်။ (ပေ) ။

ပုန စ ပရံ ဣဧကစ္စော ယောဓာဇီဝေါ၊ ရဇဂ္ဂံ၊ ကို။ သဟတိ၊ ၏။
ဝါ၊ ၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ ကို။ သဟတိ။ အပိ စ ခေါ၊ ဥဿာရဏဉ္စေ၊ ရွှေသို့
တိုးကြောင်း ညာသံပေးလျက် ချီတက်သံကိုပင်။ သုတော၊ ကြားရ၍။
ဝါ၊ သော်။ (ပေ) ။

[စတုတ္ထ ယောဓာဇီဝဉ္စ—“သမ္ပဟာရေ၊ တိုက်ပွဲ၌ ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်း
သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဟညတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ဗျာဇဇတိ၊ စိတ်ပျက်ခြင်းသို့
ရောက်၏။”ဟု ပေးပါ။]

၆၁၆

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

☞ [ပဉ္စမ ယောဓာဇီဝ၌ - “သော၊ ထိုစစ်သားသည်။ တံ သင်္ဂါမံ၊ ထို စစ်မြေပြင်ကို၊ အဘိဓိဇိနိတော၊ လွှမ်းမိုးကာ အောင်နိုင်၍၊ ဝိဇိဘသင်္ဂါမော၊ အောင်နိုင်အပ်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ရှိသည်။ (ဟုတော့)။ တမေဝံ သင်္ဂါမသိသံ၊ ထိုစစ်မြေပြင်၏ အဦးအရပ်ကိုပင်။ အဗျာဝသတိ၊ လွှမ်းမိုး၍ နေ၏”ဟု ပေးပါ။]

၁၉၄။ ဝေမ္မေဝံ၊ တူ။ ပဉ္စ၊ ယောဓာဇီဝုပမာ၊ ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုသု၊ တို့၌။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ ဣမေကစ္စော ဘိက္ခု၊ ရဇဂူညေဝ၊ မြို့အစု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကိုပင်။ ခိသ္မာ၊ ရှိ။ သံသိဒတိ၊ မိစ္ဆာဝိတက်၌ နှစ်မြုပ်၏။ ဝိသိဒတိ၊ အထူးသဖြင့် နှစ်မြုပ်၏။ န သန္တမ္ဘတိ၊ ကောင်းစွာ တောင့်မထားနိုင်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနဗြဟ္မစရိယကို။ သန္တာရေတု၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ သိက္ခာဗုဗ္ဗလုံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဖြည့်ကျင့်မှု၌ အားမရှိသူ၏ အဖြစ်ကို။ အာဝိကတော၊ ထင်စွာပြု၍။ သိက္ခံ၊ အဓိသီလ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဟိနာယ၊ ယုတ်ညံ့သော လူအဖြစ် အကျိုးငှါ။ အာဝတ္တတိ၊ ပြန်လည်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ရဇဂူသ္မိံ၊ မြို့အစု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣမ ဘိက္ခု၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ၊ ထိုမည်သောရှာ၌။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ အဘိရူပါ၊ လွန်ကဲသောအဆင်း ရှိ၏။ ဝါ၊ အလွန် အဆင်းလှ၏။ (ပေ) သမန္တာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ [အဘိရူပါစသောပုဒ်တို့၏ အနက်သည် စတုက္က ဇောတိတမပရာယဏန်ခွေသ၊ ပုဒ်ရေ (၁၆၈)၌ အဘိရူပေါစသည်တို့နှင့် တူ၏။] အသုကသ္မိံ နာမ နိဂမေ၊ ထိုမည်သော နိဂုံး၌။ ဣတ္ထိ အဘိရူပါ (ပေ) သမန္တာဂတာ၊ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အသုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ၌။ ကုမာရီ၊ သတို့သမီးသည်။ အဘိရူပါ (ပေ) သမန္တာဂတာ၊ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အသုကသ္မိံ နာမ နိဂမေ၊ ၌။ ကုမာရီ အဘိရူပါ (ပေ) သမန္တာဂတာ၊ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ သုဏ္ဍာတိ၊ ကြားရ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ “တံ၊ ထိုအကြောင်းအရာကို။ သုတော၊ ရှိ။ သံသိဒတိ (ပေ) အာဝတ္တတိ၊ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ရဇဂူသ္မိံ၊ မြို့အစု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည်။ ဣဒံ၊ ဤ ဣတ္ထိ၊ ကုမာရီတို့၏ အကြောင်းကို ကြားရခြင်းတည်း။

သေယျဏာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သော ယောဓာဇီဝေါ၊ သည်။ (ပေ) န သက္ကောတိ၊ သေယျဏာပိ၊ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တထူပမော၊ ထို စစ်သားဟူသောဥပမာ ရှိ၏။ (ပေ) သံဝိဇ္ဇမာနော ဘိက္ခုသု။

၁၉၅။ ပုန စ (ပေ) အပိ စ ခေါ၊ သို့သော်လည်း။ ဓဇ္ဇေညေဝ၊ အလံ အစု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကိုပင်။ ဒိသ္မာ (ပေ) အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဓဇ္ဇေသ္မိံ၊ အလံအစု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ အသုကသ္မိံ နာမ (ပေ) သမန္နာဂတာ။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ န ဟေဝ သုဏာတိ၊ မကြားရ။ အပိ စ၊ စင်စစ်ကား။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ကုမာရိံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အဘိဓမ္မပံ၊ လွန်ကဲသောအဆင်း ရှိသည်ကို။ ဝါ၊ အလွန် အဆင်းလှသည်ကို။ (ပေ) သမန္နာဂတံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။ (ပေ) ။

၁၉၆။ ပုန စ (ပေ) ဥဿာရဏညေဝ၊ ရွှေသို့ တိုးကြောင်း ညာသံ ပေးလျက် ချီတက်သံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကိုပင်။ သုတွာ (ပေ) အာဝတ္တတိ။ အဿ၊ ၏။ ဥဿာရဏာယ၊ ရွှေသို့တိုးကြောင်း ညာသံပေးလျက် ချီတက်သံ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည်။ ကိံ။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ ကို။ အရညဂတံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ (ပေ) မာတုဂါမေန၊ သည်။ ဥပသာမိတွာ၊ ရှိ။ ဥပါသတိ၊ ပြုံး၏။ ဥလ္လပတိ၊ စကားပြော၏။ ဥဇ္ဇေတိ၊ ပြင်းစွာ ရယ်၏။ ဥပ္ပဏေတိ၊ ပြောင်လှောင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ မာတုဂါမေန၊ သည်။ ဥပါသိယမာနော၊ ပြုံးအပ်သော်။ (ပေ) ။

၁၉၇။ ပုန စ (ပေ) သမ္ပဟာရေ၊ တိုက်ပွဲ၌ ပြင်းစွာ ပုတ်ခတ်ခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဟညတိ (ပေ) ဣဓ ဘိက္ခု (ပေ) ဥပသကမိတွာ၊ အဘိနိသိဒတိ၊ လွမ်းမိုး၍ အနီး၌ ထိုင်၏။ အဘိနိပဇ္ဇတိ၊ လွမ်းမိုး၍ အနီး၌ အိပ်၏။ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ လွမ်းမိုး၏။ (ပေ) ။

၁၉၈။ ပုန စ (ပေ) တဓမ္မေ သင်္ဂါမသိသံ၊ ထို စစ်မြေပြင်၏ အဦး အရပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာကိုပင်။ အဇ္ဈာဝသတိ။ အဿ၊ ၏။ သင်္ဂါမ-ဝိဇယသ္မိံ၊ စစ်မြေပြင်၌ အောင်နိုင်ခြင်းဟူသည်။ ကိံ။ ဣဓ ဘိက္ခု (ပေ) အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ မာတုဂါမေန၊ သည်။ အဘိနိသိဒိယမာနော၊ သော်။ (ပေ) ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ၊ ဖြေရှင်း၍။ ဝိနိ-မောစေတွာ၊ လွတ်စေ၍။ ယေန ကာမံ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့။ ပက္ကမတိ။ (ပေ) ။

၁၉၉။ တတ္ထ၊ ထို့တူ၍။ ပဉ္စ၊ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ ပိဏ္ဍပါတိဝုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဝါ၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် သွယ်သွယ်ရောပြွမ်း ဆွမ်းအာဟာရ အာမိသတို့၏ သပိတ်အတွင်း ကျရောက်ခြင်းကိုသာ ရှာလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ ကတဓမ္မ၊ မန္တတာ၊ နဲ့ သည်၏အဖြစ်၊ ညံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မောမ္မဟတာ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတိကော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်။

၆၈၈

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

ဣစ္ဆာပကတော၊ အလိုဆိုးသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြီအပ်သည်။ (ဟုတော) ပိဏ္ဍပါတိကော ဟောတိ။ ဥမ္မာဒါ၊ ရူးသွပ်ခြင်းကြောင့်၊ စိတ္တဝိက္ခေပါ၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်၊ ပိဏ္ဍပါတိကော ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်၎င်း။ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ၊ ဘုရားရှင်၏ သာဝကတို့သည်၎င်း။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ (နှလုံးသွင်း၍)။ ပိဏ္ဍပါတိကော ဟောတိ။ အပိ စ၊ သည်သာမကသေး။ အပ္ပိစ္ဆတယေဝ၊ နည်းသောအလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုသာ။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သန္တုဋ္ဌိယေဝ၊ ဆောင်ရဲခြင်းကိုသာ။ နိဿာယ၊ သလ္လေခယေဝ၊ ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ကြောင်း သလ္လေခအကျင့်ကိုသာ။ နိဿာယ၊ ဣဒမတ္ထိတယေဝ၊ ဤကောင်းသော ပိဏ္ဍပါတ်အကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုသာ။ နိဿာယ၊ ပိဏ္ဍပါတိကော ဟောတိ။ တတြ၊ ထိုပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့တွင်။ ယွာယံ (ယော+အယံ) ပိဏ္ဍပါတိကော၊ သည်။ အပ္ပိစ္ဆတံ ယေဝ နိဿာယ (ပေ) ပိဏ္ဍပါတိကော (ဟောတိ)။ ပဉ္စန္ဒါကုန်သော။ ဣမေသံ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ၊ တို့တွင်။ အယံ၊ ဤ ပဉ္စမပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်။ အဂ္ဂေါ စ၊ ကြီးမြတ်သည်၎င်း။ သေဋ္ဌော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၎င်း။ ပါမောက္ခော စ၊ အဦးပခာနသည်၎င်း။ ဥတ္တမော စ၊ မြတ်သည်၎င်း။ ပဝရော စ၊ အပြားအားဖြင့် မြတ်သည်၎င်း။ (ဟောတိ။)

သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဂဝါ၊ နွားမမှ။ ခိရံ၊ နို့ရည်သည်။ (ဟောတိ။) ခိရမှ၊ နို့ရည်မှ။ ဒဓိ၊ နို့ဓမ်းသည်။ (ဟောတိ။) ဒဓိမှ၊ မှ။ နဝနိတံ၊ ဆီဦးသည်။ (ဟောတိ။) နဝနိတမှ၊ မှ။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ (ဟောတိ။) သပ္ပိမှ၊ မှ။ သပ္ပိမဇ္ဈော၊ ထောပတ်အကြည်သည်။ (ဟောတိ။) တတ္ထ၊ ထို ဂေါရသ ၅-ပါးတို့တွင်။ သပ္ပိမဏ္ဍံ၊ ကို။ အဂ္ဂံ၊ အသာဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ သေယျထာပိ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝံ (ပေ) ပဉ္စ ပိဏ္ဍပါတိကာ၊ ဣမေ၊ ထို့တည်း။

၂၀၀။ [တူးရာကိုသာ အနက်ပေးမည်။ ပိဏ္ဍပါတိက ပဉ္စကကို မှီ၍ ပေယျာလတို့ကို အသီးအသီးဖော်ပါ။] လေပစ္စာတတ္တိကာ၊ ပယ်ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဆွမ်းအာဟာရ ရသမျှကို စားလေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ) ကောသနိကာ၊ ကောသနိက ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ တနေတခါ တနေရာဝယ် ကောင်းစွာငြိမ်ငြိမ် တင်းတိမ်အောင် စားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ) ပံသုကူလိကာ၊ ပံသုကူဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ ရေ၏ အထက် ကမ်းမြင့်တက်သို့ မြေထက်မြင့်လွှမ်း ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ) တေစိဝရိကာ၊ တိစိဝရိကဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ သင်းပိုင် ကေသီ၊ ဓုဂုဏ်မည်

သား ၃-ထည်သော သင်္ကန်းကိုသာ ဆောင်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 (ပေ) အာရညိကာ၊ အာရညကင် ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊
 ကုပ်လုပ်လေးတာ ငါးရာပြည့်ညီ တောက်မှီ၍ နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 (ပေ) ရုက္ခမူလိကာ၊ ရုက္ခမူရတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အမိုးရှိ
 အောက် မကပ်ရောက်ပဲ သစ်ပင်အောက်၌ နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 (ပေ) အပ္ပောကာသိကာ၊ အပ္ပောကာသိကဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဝါ၊ အမိုး သစ်ပင် အောက်မဝင်ပဲ လွင်ပြင်၌သာ နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ (ပေ) နေသဇ္ဇိကာ၊ နိသဇ်ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊
 လည်းလျောင်းမှု မပြုပယ်လျှင်း ထိုင်နေခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ)
 ယထာ သန္တတိကာ၊ ယထာသန္တတိက ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊
 ခင်းထားတိုင်းသော နေရာအလား ရွှေဖျားညွန့်ချ ရအပ်သော နေရာ၌သာ
 နေလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ)။

၂၀၁။ သောသာနိကာ၊ သုသာန် ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊
 သုသာန်၌ နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ပေ)။ [ဤ ပုဂ္ဂလပညတ် ပဉ္စက
 နိဒ္ဒေသ၌ ပတ္တပိဏ္ဍိက ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သပဒါနစာရိကပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဟောတော်မမူ။
 ပတ္တပိဏ္ဍိကာ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိဓုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဝါ၊ တနက်ထည်းသာ စား
 ဖွယ်ရာကို ပေါင်းကာရောပြွမ်း ဆွမ်းအာဟာရ အာမိသကို ယူလေ့ရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ သပဒါနစာရိကာ၊ သပဒါနစာရိဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့။ ဝါ၊
 အိမ်စဉ်ရှိမှန် ကျော်မလှန်ပဲ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။]

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၆-ဆက္ကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၂။ တတြ၊ ထိုဥဒ္ဓေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သောပုဂ္ဂိုလ် ၆-ယောက်
 တို့တွင်။ ယွာယံ (ယော အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဈေး၌။ အန-
 နုဿတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု (ပေ) ဝသီဘာဝံ။ [ဤ
 ပုဒ်တို့ကို ကေက၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ နိဒ္ဒေသ၊ ပုဒ်ရေ (၂၂)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]
 တေန၊ ထိုသို့ သစ္စာ ၄-ပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၊ သဗ္ဗညူအဖြစ်သို့
 ရောက်ခြင်း၊ ဉာဏ်တော်အားတို့၌ ဝသီဘော်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ [ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓ
 နိဒ္ဒေသကိုလည်း ကေက၊ ပုဒ်ရေ (၂၃) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

တတြ (ပေ) တေန၊ ထိုသို့ သစ္စာ ၄-ပါးတို့ကို ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင် ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း၊ သာဝက ပါရမီဉာဏ် သို့လည်း ရောက်ခြင်းကြောင့်။ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနာ၊ အရှင်သာရိပုတြာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ဟူ၍။ ဒဗ္ဗဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်ကုန်၏။ [အကြွင်းကို ဥဒ္ဓေသကို မှီ၍ အနက် ပေးတတ်လောက်ပြီ။ ဤ၌ “သာဝကပါရမီ၊ သာဝကတို့၏ အပြီးအဆုံးကို သိသော ဉာဏ်သို့” ဟု ပေးရုံသာ ထူး၏။]

ဆက္ကနိဇ္ဇေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၇-သတ္တကပ္ပိဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၃။ ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်။ နိမ္မဂ္ဂေါ၊ နှစ်မြုပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) နိမ္မဂ္ဂေါ၊ နှစ်မြုပ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓေကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော၊ ကေန္တကာဠကဟိ၊ ကေန မဲမွေဝ်ကုန်သော။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ၊ ဖော်၍။ နိမ္မဇ္ဇတိ၊ ငုပ်သနည်း။ ဣဓေကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော၊ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ သာဟ၊ ကောင်း၏။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဟိရိ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ (ပေ) ဩတ္တပ္ပံ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်ခြင်းသည်။ (ပေ) ဝီရိယံ၊ သည်။ (ပေ) ပညာ၊ သည်။ သာဓု၊ ဣတိ ဥမ္မုဇ္ဇတိ၊ ဖော်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သာ သဒ္ဓါ၊ သည်။ နေဝ တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ နော ဝစုတိ၊ မတိုးပွား။ ဟာယတိ ယေဝ၊ ယုတ်လျော့သည်သာ။ (ပေ) ဝေ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမ္မဇ္ဇတိ။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဖော်၍။ ဌိတော၊ တန်ခပ်နေသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣဓေကဇ္ဇော ပုဂ္ဂလော (ပေ) ဣတိ ဥမ္မုဇ္ဇတိ၊ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သာ သဒ္ဓါ၊ သည်။ နေဝ ဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်။ နော ဝစုတိ၊ မတိုးပွား။ ဌိတော၊ တန်ခပ်နေသည်။ ဟောတိ။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝိပဿတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှုသနည်း။ ဝိလောကေတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ကြည့်သနည်း။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော၊ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ပတရတိ၊ အပြားအားဖြင့် ကူး သနည်း။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတာ၊ ပတိဂါဓပ္ပတ္တော၊ ထောက်တည်ရာသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ။ (ပေ)။

ကထဉ္စ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတာ၊ တိဏ္ဍော၊ ကူးမြောက်ပြီးသည်။ ပါရဂူတော၊ တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ။ နည်း။ ပြာဟ္မဏော၊ မကောင်းမှု တို့ကို မျှော့ပြီးသည်။ (ဟုတော။) ထလေ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်း၌။ တိဋ္ဌတိ။ နည်း။ (ပေ)။ [ဥဘတောတာဂဝိမုတ္တ စသည်ကို ဧကကနိဒ္ဒေသ ပုဒ်(၂၄)စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

သတ္တကနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၈-အဋ္ဌကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၇။ တတ္ထ၊ ထို ဥဒ္ဓေသ၌ ဟောတော်မူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ ဖလသမဂ္ဂိနော၊ တို့သည်၎င်း။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ သောတာပနော၊ သောတာပန်၎င်း။ (ပေ) အရဟတ္တဖလသစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ။ ပဋိပနော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း တည်း။ စတ္တာရော၊ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနော၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ဖလသမဂ္ဂိနော၊ တို့သည်။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့တည်း။

အဋ္ဌကနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၉-နဝကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၈။ [ဤပုဒ်တို့ကို ဧကကနိဒ္ဒေသ၊ ပုဒ်(၂၂) စသည်တို့၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။]

နဝကနိဒ္ဒေသော (နိဋ္ဌိတော။)

၁၀-ဒသကပုဂ္ဂလပညတ္တိ

၂၀၉။ ပဉ္စနံ၊ ၅-ပါးကုန်သော။ ကတမေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣမေ၊ ဤ ကာမတုံ၌၊ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) [သတ္တကုတ္တုပရမစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဧကကနိဒ္ဒေသ၊ ပုဒ်(၃၁)စသည်၌ ပြခဲ့ပြီ။] သတ္တကုတ္တုပရမဿ၊ သတ္တကုတ္တုပရမပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ (ပေ) ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဌိပင်။ အရဟတာ၊ ရဟန္တာ

၆၅၂

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ပါဠိတော် နိဿယ

သည်။ (ဟောတိ၊ တဿ)စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပဉ္စန္ဒ၊ ဣမေသံ၊ တို့၏။ ဣဓ နိဋ္ဌာ (ဟောတိ)။

ပဉ္စန္ဒ၊ ကတမေသံ၊ တို့၏။ ဣဓ၊ ဤ ကာမာဝစရအတ္တဘော၌။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ နိဋ္ဌာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ (ပေ) ဥဒ္ဓံသောတဿ၊ ဥဒ္ဓံသောတဖြစ်သော။ အကနိဋ္ဌဝါမိနေ၊ အကနိဋ္ဌဝါမိပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ပဉ္စန္ဒ၊ ဣမေသံ၊ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော စကားအစဉ်ဖြစ်။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂလ ပညတ်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ပုဂ္ဂလပညတ် အပြီးတည်း။

ဒသကနိဋ္ဌေသော (နိဋ္ဌိတော။)

ပုဂ္ဂလပညတ္တိပွဲကရဏံ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။